

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN HOLDING AB

årsberättelse 2011

Innehåll

Verksamheten 2011

- VD har ordet 4
- Om RISE Research Institutes of Sweden 8
- Hänt under 2011 11
- RISE finansieringssystem 18
- Mäta effekter – vad visar det? 23
- RISE ur ett internationellt perspektiv 28
- Exempel på RISE-gruppens forskning, utveckling
och innovationer 12-15, 32-35, 74-77 och 98-101

Hållbarhetsredovisning 2011 36

- Intressentdialog och opinionsbildning 44
- RISE-gruppens hållbarhetsarbete 49
- Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv 58
- Vårt målarbete 59
- Granskning och bestyrkande 69
- GRI-index 70

Bolagsstyrningsrapport 2011 78

- Ordförande har ordet 80
- Styrelsen 2011 86

Årsredovisning 2011 102

- Förvaltningsberättelse 104
- Finansiell information 115
- Noter 126

VD har ordet

Industriforskningsinstitutet under RISE Holdings ägande och deläggande, har åter gjort ett sammantaget starkt år. 2011 slutade med en total omsättning på knappt 2,5 miljarder kronor och ett samlat resultat på strax över 50 miljoner kronor. Ett mycket bra resultat, med tanke på rådande tider och statsfinansiella kriser i Europa som påverkar våra kundföretag i olika grad.

Den ekonomiska utvecklingen för RISE-gruppen de senaste åren, sedan den senaste forsknings- och innovationspropositionen *Ett lyft för forskning och innovation* (2008) har varit mycket positiv och visar på en samlad tillväxt på över 20 procent samt en god lönsamhet för RISE-gruppen som helhet.

Jag blir imponerad av de effekter som företag och samhälle kommer i åtnjutande av som en följd av forskningsinstitutens forskning, utveckling och innovationer. Att kunna mäta och kommunicera de effekter som industriforskningsinstitutet åstadkommer, är en av våra absolut viktigaste uppgifter nu och framåt. Därför lägger vi mycket arbete på att identifiera och kommunicera goda exempel och försöker vidareutveckla våra metoder att konkret kunna mäta effekter.

För att belysa med några konkreta exempel:

- Omsättningen för RISE-gruppen har ökat med 6 procent under 2011, i huvudsak genom ökade näringslivsintäkter, vilka nu utgör 59 procent av de samlade intäkterna. Det visar tydligt att företagen värderar institutens innovationsresultat mycket högt.
- De små och medelstora företagen (sk SME) står själva för närmare en tredjedel av näringslivsintäkterna, vilket är mycket positivt, då just SME-företagen är en mycket viktig och prioriterad målgrupp för RISE-gruppen.
- En fjärdedel av näringslivsintäkterna är internationella, vilket betyder att institutens konkurrenskraft har stärkts också i en internationell kontext.
- *In kind*, dvs värdet av företagens och kundernas egna insatser i institutens projekt, uppgår 2011 till ca 1 miljard kr, en siffra som inte syns i den ekonomiska redovisningen. Det betyder att de verkliga näringslivsintäkterna i institutens projekt uppgår till ca 2,4 miljarder kr, och detta tillsammans med ca 20 000 kundföretag, de flesta SME-företag.

Ett av institutens viktigaste effektområden är dock det omfattande arbetet med hållbarhetsfrågor som redovisas närmare i vår GRI-rapport. Jag kan konstatera att institutens absolut väsentligaste bidrag till hållbar utveckling är deras forsknings- och innovationsprojekt. I samarbetet med kunder sker det verkligt viktiga hållbarhetsarbetet, dvs när forskning och innovationer leder till förbättrad miljö, lägre energiförbrukning, högre effektivitet, ändrat konsumentbeteende eller bättre vård.

En stor del av vårt strategiska arbete under året kom att handla om förberedelsearbete inför den forsknings- och innovationsproposition som regeringen planerar att lägga fram under hösten 2012. RISE Holding bjöds in att bidra med vår syn på sakfrågorna. Vi lämnade våra inspel till både utbildnings- och näringsdepartementen i november 2011. Arbetet har utförts tillsammans med de ingående instituten i RISE-gruppen.

En viktig utgångspunkt i arbetet med våra argument är att instituten i RISE-gruppen har utfört sina uppdrag i enlighet med den nuvarande och beslutade propositionen

mycket väl och med ekonomiskt och effektmässigt mycket goda resultat. Därför handlar vårt inspel till departementen i huvudsak om att få resurser och mandat att fortsätta den utvecklingen även under nästa period, 2013–2016:

- Målbilden för RISE-gruppens omsättning, som är framtagen tillsammans med näringslivet i Sverige, är 4 miljarder kr år 2016.
- För att nå det målet behöver staten investera ytterligare 0,5 miljarder kr per år i RISE-gruppen under nästa period. Staten investerar ca 30 miljarder kr per år i det svenska forskningssystemet, vilket betyder att RISE-gruppen idag får 1,7 procent av de offentliga medlen. En ökning med lika mycket under nästa period skulle betyda att 3,4 procent av forskningsmedlen skulle gå till instituten, dvs fortfarande en mycket liten del, speciellt i en internationell jämförelse.
- De effekter som en sådan satsning bedöms ge, är med utgångspunkt i 2011 års effektberäkningar:
 - Statens investering = 1 miljard/år
 - Direkt effekt i form av direkta och indirekta näringslivsintäkter till instituten = ca 3,5 miljarder/år
 - Effekter ute i företag och samhälle som en följd av institutens resultat = 10 – 12 ggr insatsen (visar internationell forskning) = ca 10 – 12 miljarder/år, vilket står i direkt relation till Sveriges BNP-utveckling.
- De speciella satsningar som vi lyfter fram är: Strategiska innovationsområden (SIO), Demonstratorer, Stärkt stöd till små- och medelstora företag (SME), Ökad samverkan med universitet och högskolor samt Fortsatt utveckling av institutens internationalisering.

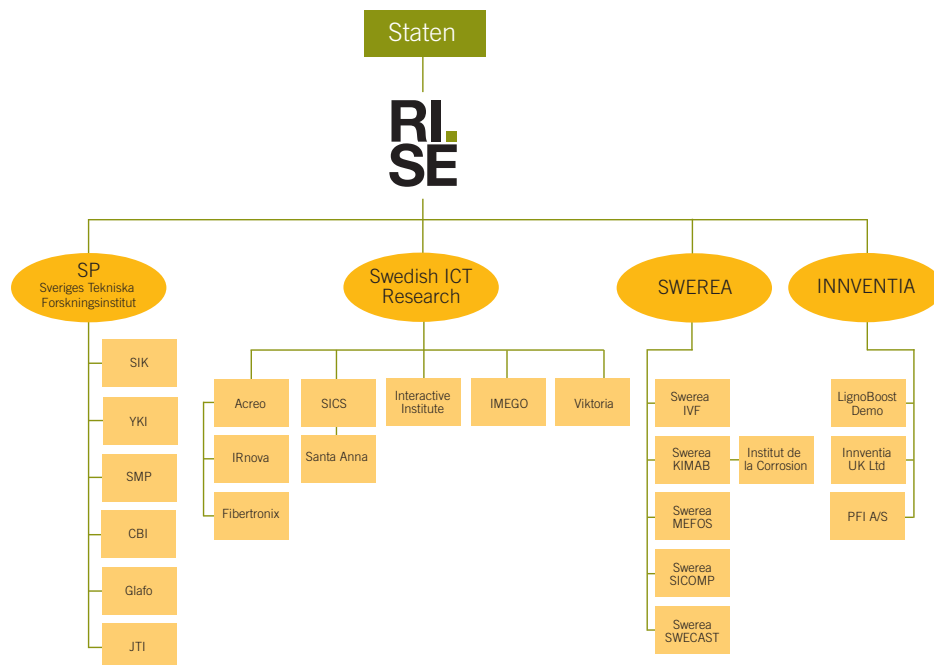
En mycket viktig aktivitet under 2011 i samband med förberedelsearbetet till våra inspel var politikerveckan i Almedalen. Vi arrangerade en heldag med både morgon-, lunch- och eftermiddagsseminarier samt ett nätverksbyggande kvällsmingel. Seminarierna var mycket välbesökta och överträffade våra förväntningar stort. Jag kan glädjande konstatera att våra frågor var mycket intressanta för en lite större publik, vilket inte minst märktes i de diskussioner som följde på seminarierna.

Jag bedömer att RISE-gruppens goda utveckling kommer att fortsätta under 2012 och jag är säker på att de utmaningar som ligger framför oss kommer att stimulera oss till ännu större prestationer och effekter i framtiden.

Jag ser också fram emot den kommande forsknings- och innovationspropositionen. RISE-gruppen är laddad och redo att ta sig an ett betydligt större uppdrag. Mitt tydliga budskap till regeringen är: Låt oss få fortsätta att öka investeringarna i RISE-gruppen och därmed i Sveriges framtid och välfärdsutveckling!

Peter Holmstedt
Verkställande direktör

Vår vision: Svenska forskningsinstitut är världsledande i att utveckla och förnya svenskt näringsliv och bidra till ett hållbart samhälle.

Medlemskap: Vi är medlemmar i organisationerna EARTO European Association of Research and Technology Organisations, Vetenskap & Allmänhet samt Kungliga Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA.

Om RISE Research Institutes of Sweden

RISE HOLDING är statens ägarbolag för fyra dotter- och intressebolag som alla samlar flera industriforskningsinstitut under sig. RISE Research Institutes of Sweden är det gemensamma varumärket för dessa institutsgrupper:

SP SVERIGES TEKNISKA FORSKNINGSinSTITUT är ett helägt (100 %) dotterbolag och den största institutskoncernen i RISE-gruppen. SP ligger i Borås och är ett tvärtekniskt institut med stor bredd i verksamheten; FoU och innovationer, samt provning inom områden som samhällsbyggnad, livsmedel, ytkemi, maskin- och jordbruksteknik. Läs mer på sid 16.

SWEDISH ICT RESEARCH är bolagets andra majoritetsägda (60 %) dotterbolag och forskningsinriktningen för de ingående instituten är informations- och kommunikationsteknik, t ex fiberoptik, medvetandegörande design och fordons-ICT. Instituterna finns främst i Stockholm/Kista. Läs mer på sid 20.

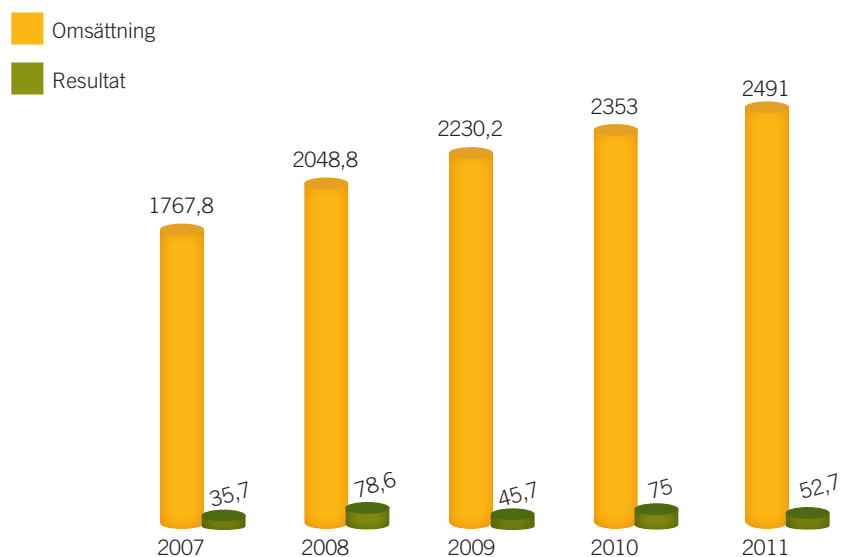
I SWEREA ingår fem forskningsinstitut (ett med dotterbolag i Frankrike) som verkar inom material-, process-, produkt- och produktionsteknik med kunder inom t ex metall-, gruv-, gjuteri- och flygindustrierna. Swerea är det största intressebolaget (47 %). Instituterna är spridda över Sverige med koncernkontoret i Stockholm/Kista. Läs mer på sid 26.

Intressebolaget INNVENTIA (29 %) bildar en koncern med dotterbolag i Norge och England och forsknings- och utvecklingsverksamheten sträcker sig längs hela värdekedjan från pappersmassafiber och kartong till papper, förpackningar och biobränslen. Forskningsinstitutet ligger på KTH Campus i Stockholm. Läs mer på sid 30.

Exempel på institutens forskning, utveckling och innovationer finns mellan varje block i denna årstrycksak. Se även www.ri.se för fler exempel.

2011 Belopp i tkr	RISE- gruppen totalt	RISE Holding	SP	Sw ICT	Swerea	Innventia
Omsättning	2 490 998	16 181	1 108 958	428 633	604 629	332 597
Rörelse- resultat	53 130	-2 101	48 926	-13 223	29 420	-9 892
Likvida medel	772 365	8 524	361 964	71 546	195 052	135 279
Eget kapital	1 497 981	460 943	545 143	76 534	309 201	106 160
Balans- omslutning	2 518 241	467 168	948 130	255 987	612 312	234 644
Soliditet %	59	99	57	30	50	45
Avkastning på eget kapital %	4	0	7,2	neg	9,4	neg
Rörelse- marginal %	2,1	neg	4,4	neg	4,9	neg
Tilldelade SK-medel	452 230		196 350	83 415	111 625	60 840
Medelantal anställda	2 114	6	1 018	355	494	241

En sektor i tillväxt (Mkr)

1. RISE-gruppens informatörer lyssnar uppmärksamt på Nanok Bie som föreläste om myter och sanningar kring sociala medier. (Fotografiska 1/9).
2. Innovationsforskaren Haydn Shaughnessy i Almedalen 2011.
3. Skådespelarna Johan Paulsen och Peder Falk underhöll interaktivt på minglet.
4. CFO Cecilia Driving.
5. Nanok Bie, journalist och expert på digitala medier.
6. Olof Sandberg på Innovation for Collaboration.
7. Politisk frukostdebatt med Lars-Eric Aaro, LKAB, statssekreterare Peter Honeth, Utbildningsdepartementet, Lena Gustafson, Umeå universitet och Gunnar Svedberg, Innventia. Längst fram moderator Eva Krutmeijer.
8. Artikel om RISE i Ny Teknik.

Hänt under 2011

Vår och sommar

- RISE Holding blir medlemmar i Vetenskap & Allmänhet och IVA
- Årsstämma och seminarium på Näringslivets Hus med fokus på näringslivssamverkan och demos med RISE-gruppen
- Strategiworkshop med Haydn Shaughnessy
- RISE deltar i EARTO:s årsmöte i Warszawa, Polen
- Fyra helsidor om RISE-gruppens forskning och innovationer i Ny Teknik
- Peter Holmstedt skriver debattartikel på svd.se
- Statssekreterare Catharina Håkansson Boman besöker SP, Swerea IVF och Viktoria
- RISE-gruppen arrangerar en välbesökt heldag i Almedalen den 4 juli

2011 – höst och vinter

- Olof Sandberg föreläser om effektmätning när RISE deltog i branschveckan Innovation by Collaboration i Stockholm.
- RISE deltar i Utbildningsutskottets FoU-utfrågning
- Årligt stormöte för RISE-gruppens informatörer på Fotografiska museet
- Cecilia Driving ny CFO för RISE Holding
- EU/SME-gruppens rådgivningstjänst lanseras på www.ri.se
- RISE-gruppen levererar sitt inspel till kommande forsknings- och innovationsproposition
- Vi börjar twittra – följ oss: @RISEsweden
- RISE medverkar med inlägg på Näringsbloggen kring *snis* – den kommande svenska innovationsstrategin: www.naringsbloggen.se
- Vi drar igång vår tredje omvärldsundersökning för att undersöka attityder och opinion om RISE hos våra intressenter.
- Intervjuer om våra förväntningar på en nationell innovationsstrategi och den kommande forskningspropositionen i tematidningarna Forskning i Framkant (Dagens Industri) och Innovation & Forskning (Svenska Dagbladet och Sydsvenska Dagbladet) i december.

Forskningsinsats stärker SME-företags konkurrenskraft

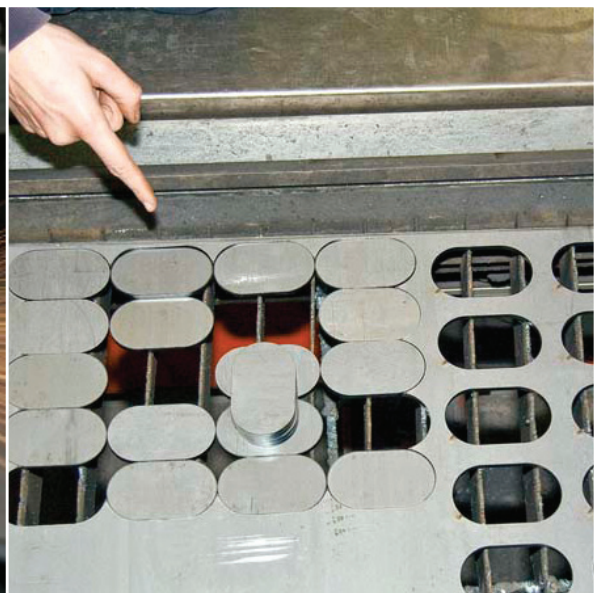
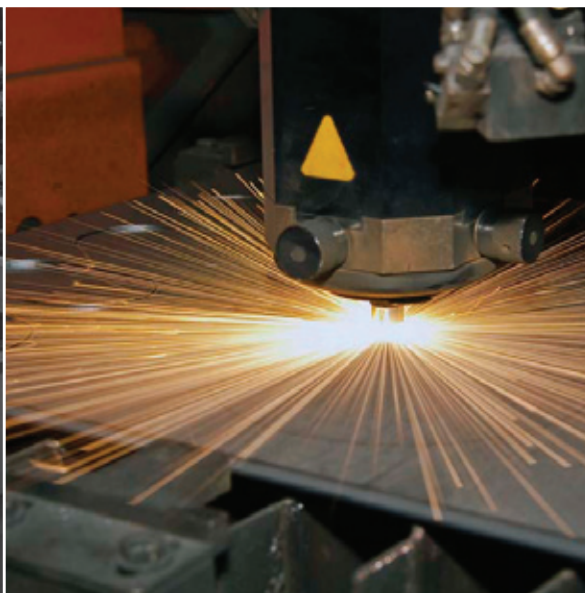
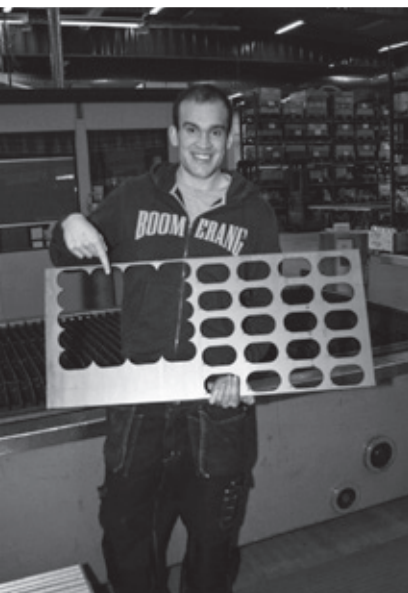
Sedan några år tillbaka har SICS, ett bolag inom Swedish ICT, ett nära samarbete med Tomologic, ett mindre bolag som erbjuder en optimeringsteknik, som de utvecklat för att minska mängden spill vid tillskärning av former ur stålplåt. Forskare från SICS har samarbetat med Tomologic för att ta fram ett programvarubaserat verktyg som automatiserar denna optimeringsteknik.

Kontakten med SICS forskare har möjliggjort för Tomologic att komma i kontakt med personer med den unika kompetens som krävs för att lösa det svåra problem som automatiserad optimering utgör. Detta har lett till att ett flertal utvecklare kunnat rekryteras till Tomologic. Under 2011 övergick även en av SICS disputerade forskare till Tomologic för att arbeta med optimeringsprogramvaran.

Optimeringsproblemet är mycket beräkningsintensivt och under 2011 har forskare från SICS, tillsammans med Tomologic, utvecklat metoder för att dela upp problemet på flera kärnor, så kallad multicore-parallellism. Detta har lett till väsentligt snabbare programvara och utvärdering av denna förbättring sker nu på datorer med upp till 48 kärnor.

Samarbetet mellan SICS och Tomologic stöds med medel från Vinnova och är ett fint exempel på hur forskningsinstitutet kan göra stor, konkret nytta även för små och medelstora teknikintensiva bolag.

Läs mer på www.sics.se och www.swedish-ict.se

Stickad metall ger materialeffektivitet

Går det i framtiden att sticka en motorhuv eller ett kylskåp? Det har undersökts i ett samarbetsprojekt mellan Swerea IVF och Textilhögskolan.

Genom att sticka skåpet istället för att bocka detaljen från plåt minskar vikten på färdig detalj, inklusive ram i rostfritt stål, med 20 %. Eftersom ämnet formstickas helt utan skrot blir den totala materialanvändningen, inklusive ram, 32 % lägre vid användning av metallstickning för demonstratorn. Jämförelsen har gjorts mot ett skåp tillverkat i 0,4 mm tjock plåt. För en helt stickad demonstrator är vikt- och materialbesparingen betydligt större. Den stickade lådan väger 64 % mindre än motsvarande låda i 0,4 mm plåt och har 72 % mindre materialåtgång, eftersom ämnet till lådan är formstickat utan skrot.

Med en utveckling av produktionsutrustningen så att den klarar grövre metalltråd och sticktekniken kan stickade komponenter ersätta plåtkomponenter för till exempel bilindustrin. Arbetet med metallstickning kommer att fortsätta under 2012 med industriella applikationsprojekt i samarbete med flera företag.

Läs mer på www.swerea.se

Övervakning av jordens atmosfär för säkrare satellitmätningar

En ny webbtjänst som förutspår atmosfäriska förändringar till följd av solaktivitet är resultatet av ett projektsamarbete mellan SP, Chalmers och Lantmäteriet. Webbtjänsten är till stor hjälp för att identifiera problem med satellitmätningar.

Vi är just nu på väg in i en period då solens aktivitet når sitt maximum. Aktiviteten orsakar förändringar i atmosfären, vilket påverkar satellitsignalerna så att det blir svårare att genomföra korrekta satellitmätningar. Vid större vägbyggen, husbyggen och andra anläggningsarbeten orsakar felmätningar stora och kostsamma förseningar när dyr utrustning inte kan användas till fullo.

SP tillsammans med Chalmers och Lantmäteriet har under flera år drivit ett projekt för att kartlägga problematiken och förutse hur situationen kommer att bli i

framtiden. Genom att kombinera kompetens inom atmosfärfysik, signalbehandling och radiovågsutbredning med en världsunik svensk databas, har gruppen tagit fram modeller för hur signalerna från satelliterna och därigenom mätningarna påverkas. Resultatet är bland annat en webbmonitor som likt en väderrapport beräknar och visar var förändringarna uppstår. Därmed kan man snabbt se om orsaken till felmätningen ligger i atmosfären.

Monitorn går att nå fritt via nätet och har blivit så populär att en liknande tjänst redan efterfrågas av andra länder. Den kommer också snart som app till smartphones. Redan nu används tjänsten av svenska företag, myndigheter, kommuner samt andra grupper som behöver noggranna mätningar.

Läs mer på www.sp.se

Startskott för produktion av nanocellulosa

Nanocellulosa är ett material som utvinns ur träfibrer. Det har exceptionella styrkeegenskaper i klass med Kevlar, men i motsats till Kevlar och andra material baserade på fossila råvaror är nanocellulosa helt förnybart. Forskningen på nanocellulosa startade redan på 1980-talet men eftersom tillverkningsprocessen var alltför energikrävande var kommersialisering i det närmaste otänkbar.

Tack vare processutveckling vid Innventia har energiförbrukningen kunnat minskas med 98 procent vilket motsvarar en besparing på 29 000 kWh per ton. Som jämförelse kan man ta uppvärmningen av en normalstor villa som är cirka 18 000 kWh per år. Baserad på den nya processen invigde Innventia i februari 2011 världens första pilotfabrik för produktion av nanocellulosa i tillräckligt stora volymer för att kunna utveckla applikationer baserade på denna råvara. Från industrin finns ett stort intresse för att bland annat utnyttja nanocellulosa som en förstärkningskomponent i andra material av förnybar råvara, såsom papper, kompositer och plaster och Innventias pilotfabrik har under året fått en industriell efterföljare vid Stora Enso i Imatra.

Med den dimensionerade produktionen på 100 kg/dag kan Innventia genomföra tester på pilotpappersmaskinen FEX samtidigt som anläggningen används för att vidareutveckla och optimera processen för olika applikationer tillsammans med industripartners inom klusterforskningsprogrammet.

Läs mer på www.innventia.com

**FAKTA: SP SVERIGES TEKNISKA
FORSKNINGSINSTITUT AB**

Bolag i koncernen: CBI, Glafo, SIK, SMP, YKI och JTI samt intressebolaget ASTA – Active Safety Test Area AB

Omsättning 2011: 1109 mkr

Antal anställda: 1100

Verksamhetsorter: Stockholm, Göteborg, Borås (HK), Skellefteå, Växjö, Uppsala, Umeå, Karlskrona och Lund

Styrelsens ordförande: Jan-Eric Sundgren

Vi bygger en stark koncern genom förnyelse och samverkan

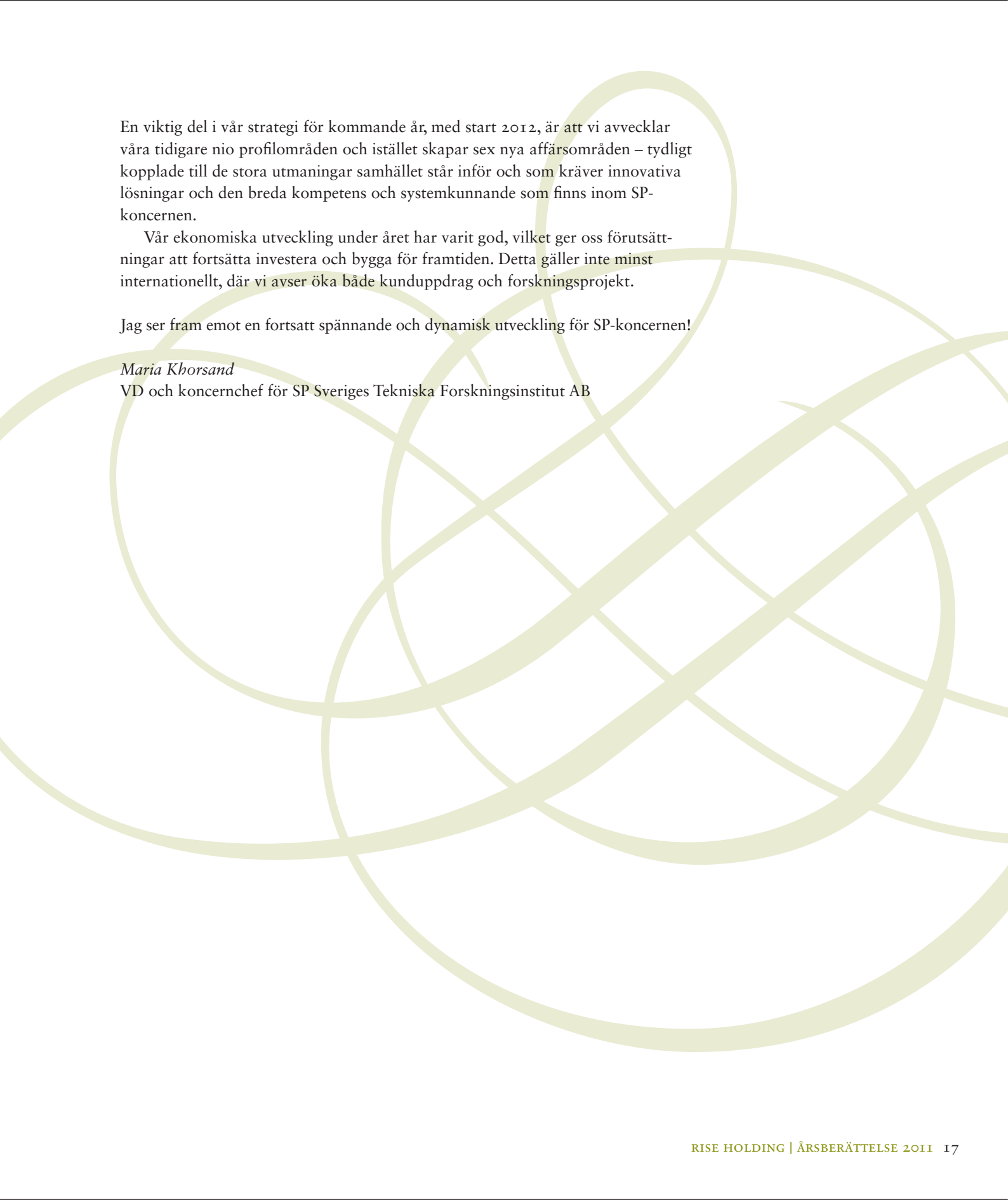
SP-koncernen fortsätter att växa och förnyas. Då hela samhällsutvecklingen går allt snabbare krävs mer av aktörerna som ska driva forskning och teknikutveckling för den hållbara tillväxten i näringsliv och samhälle. Vi har med vår breda tekniska kompetens och vår samverkan med partners inom näringslivet, universitet och högskolor och andra forskningsaktörer en viktig roll att spela i det svenska innovationssystemet. Vi känner våra kunder och kan snabbt möta behov och frågeställningar, samtidigt som vi med vår gedigna erfarenhet kan se ”bortom hörnet” och bygger långsiktig kompetens för framtiden. En viktig del i detta är att vi växer kompetensmässigt. Vi har en nettoökning på fler än 100 forskare, ingenjörer och experter år 2011. Om tre år siktar vi på att vara 1500 medarbetare inom koncernen. Då närmar vi oss en storlek som gör att vi blir jämförbara med våra internationella ”systerinstitut”, vilket gör oss till en ännu starkare aktör även i internationella sammanhang.

Stärkta kundrelationer

Under 2011 skapade vi värde för fler än 10 000 kunder. Alltifrån småföretag till stora internationella koncerner har dragit nytta av vår kompetens. En del av dessa kunder, drygt 300, träffade vi på SP-dagen, som hölls på Svenska Mässan i Göteborg i samband med vår årsstämma. Dagen blev en succé i innovationens och framtidens tecken. Nu tar vi med oss konceptet i ett något mindre format till Lund 2012. Vi håller årsstämman här den 26 april för att markera att vi skapar en tydligare etablering i region Skåne. Vid årsskiftet 2012/2013 flyttar vi in i Gateway, Ideon Science Parks nya landmärke. Här kommer kompetenser från hela SP-koncernen att samlas, ett 50-tal personer till att börja med. Skåne-regionen har inga institut etablerade sedan tidigare, varför vi tror att vi kommer att kunna skapa stor nytta för näringslivet här – inte minst i samverkan med Lunds universitet som vi sedan tidigare har ett bra samarbete med och som nu kan öka.

Ny strategi för kommande treårsperiod

I en brett förankrad process har vi under 2011 arbetat fram vår kommande treårsstrategi. Bland annat har alla 1100 medarbetare deltagit i en övning med ”dialogkartor”, där hela den nya strategin arbetades igenom och konkretiserades utifrån gruppernas förutsättningar. Vi har också använt den strategiska planen som underlag för ett nytt verktyg för våra personalutvecklingssamtal. Alla medarbetare får mål och planer som är tydligt kopplade till koncernens övergripande mål och vision. Vi har också formulerat vår gemensamma värdegrund på ett nytt sätt. Vi kallar vårt sätt att arbeta för The SP Way.

En viktig del i vår strategi för kommande år, med start 2012, är att vi avvecklar våra tidigare nio profilområden och istället skapar sex nya affärsområden – tydligt kopplade till de stora utmaningar samhället står inför och som kräver innovativa lösningar och den breda kompetens och systemkunnande som finns inom SP-koncernen.

Vår ekonomiska utveckling under året har varit god, vilket ger oss förutsättningar att fortsätta investera och bygga för framtiden. Detta gäller inte minst internationellt, där vi avser öka både kunduppdrag och forskningsprojekt.

Jag ser fram emot en fortsatt spännande och dynamisk utveckling för SP-koncernen!

Maria Khorsand

VD och koncernchef för SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB

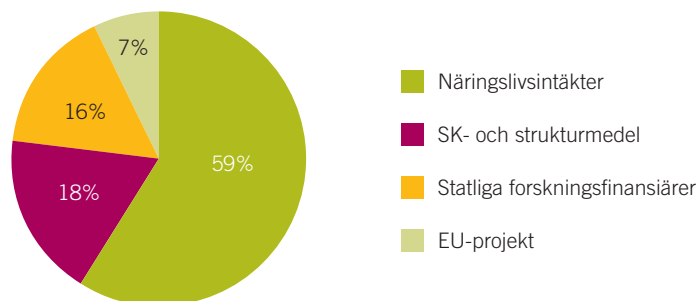
RISE finansieringssystem

Medel för investering i kompetens- och strukturutveckling

Ägaren staten investerar årligen medel för strategisk kompetensutveckling, SK-medel, i forskningsinstituten. RISE Holding fördelar dessa SK-medel till instituten. Syftet med SK-medlen är att RISE-gruppen ska bygga upp strategisk kompetens och vara en attraktiv samarbetspartner till näringslivet i forsknings- och innovationsverksamhet. För att bättre kunna möta näringslivets nuvarande och framtida behov och utmaningar måste instituten samlat kunna erbjuda ett bredare utbud av kompetenser och fokusera inom styrkeområden som kan bidra till att stärka det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft och arbete för en hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. En del av medlen kan också användas till strukturutveckling. Tanken är att stimulera till fortsatt strukturering i institutssektorn såväl organisatoriskt som i verksamheterna och därigenom uppnå ökad effektivitet i sektorn.

För att stärka institutssektorn i sin helhet omfattar medel för strategisk kompetensutveckling samtliga bolag i RISE-gruppen och utgår ifrån samma fördelningsvillkor oavsett ägarandel. Fördelningen görs med definierade kriterier utgående från institutens operativa omsättning för att premiera den näringslivsrelaterade verksamheten i enlighet med RISE Holdings uppdrag i forskningspropositionen. Av medlen ska en viss del användas för samverkan med lärosäte, med små och medelstora företag samt för samverkan mellan instituten.

Medel används också för medfinansiering vid deltagande i EU:s sjunde ramprogram för forskning, FP 7. Det är respektive instituts styrelse som ansvarar för prioritering och användning av SK-medel på basis av respektive instituts strategier. Stöd till struktursatsningar beslutas för varje enskilt projekt av RISE Holdings styrelse.

Under 2011 omsatte RISE-gruppen 2 476 miljoner kronor i verksamhet. Av denna omsättning utgjorde huvuddelen näringslivsintäkter, ca 59 procent (1 464 mkr) varav en fjärdedel från internationella företag. Anslag från nationella forskningsfinansiärer utgjorde 16 procent (387 mkr) och från EU drygt 7 procent (188 mkr).

Investeringen i RISE-gruppen

Den statliga investering som RISE Holding erhållit för helåret 2011 är 468 (jämför 2010: 468) mkr. Styrelsen har beslutat fördela 430 (423) mkr för strategisk kompetensutveckling (SK-medel), 22 (30) mkr för strukturutveckling (strukturmedel) och 16 (16) mkr som driftmedel till moderbolaget RISE Holding.

Av SK-medlen används knappt en fjärdedel för samverkan mellan instituten och det har haft en gynnsam inverkan på ökad samverkan inom RISE-gruppen; i synnerhet inom institutsgrupperna har gemensamma strategiska utvecklingsområden identifierats.

Elva procent har använts för samverkan med små och medelstora företag. Samverkan med lärosätena har också utvecklats och SK-medel har bl a möjliggjort deltagande i de strategiska forskningsområdena som pekats ut i propositionen. SK-medel har också bidragit till att RISE-instituten har ökat antalet koordinatörer i EU:s sjunde ramprogram med 70 procent. Sammantaget har den ökande SK-medelsatsningen bidragit till att näringslivsintäkterna ökat med 10 procent mellan 2010 och 2011. I takt med den ökande omsättningen minskar andelen SK-medel, från 19 procent 2010 till 18 procent år 2011. Samtidigt ökar kraven på medfinansiering såväl inom EU som av nationella finansiärer och ca 25 procent av SK-medlen används för medfinansiering, fördelat ungefär lika på nationella och EU-projekt. En fortsatt tillväxt inom sektorn kommer därför att begränsas om inte statens SK-medelstilldelning kan ökas.

Strukturprojekt i RISE-gruppen

Under 2011 har också principer för fördelning av strukturmedel fastställts. Medel fördelas till fyra olika områden: samarbetsprojekt mellan institutsgrupperna, internationalisering, strukturutveckling och demonstratorer.

För att ytterligare stärka sektorn har en stor del av medlen fördelats till samarbetsprojekt mellan de olika institutsgrupperna, bl a för att motverka institutens sektorsindelning. Ett ökat intresse för institutsetablering vid lärosäten, bl a i Lund och Linköping, liksom utveckling av demonstratorer, t ex AstaZero har finansierats med strukturmedel. Projekt för att initiera gemensamma funktioner inom RISE-gruppen, t ex informationssökning, har kunnat finansieras med strukturmedel. Internationalisering av instituten såväl inom Europa som i Indien och Kina har också fått finansiering. Många av dessa strukturprojekt har öppnat nya möjligheter för sektorn att växa och förstärkas.

FAKTA: SWEDISH ICT RESEARCH AB

Bolag i koncernen: Acreo, SICS, Interactive Institute, Imego, Viktoria och Santa Anna, samt IRnova AB och Fibertronix AB

Omsättning 2011: 429 mkr

Antal anställda: 413

Verksamhetsorter: Stockholm (HK), Göteborg, Piteå, Umeå, Hudiksvall, Västerås, Eskilstuna, Norrköping, Linköping och Lund

Styrelsens ordförande: Ulf Wahlberg

swedish ict

Swedish ICT har fullt fokus på innovation

Swedish ICT:s fokus på att driva och tillgängliggöra forskningen och utvecklingen inom informations- och kommunikationsteknik (IKT), bidrar till att Sverige kan stärka sin position som världsledande i att använda digitaliseringens möjligheter. Enligt den Europeiska kommissionens skrift Digital Agenda for Europe går 50 procent av den årliga produktivitetsökningen att hänföra till IKT, direkt eller indirekt. Regeringen presenterade nyligen En digital agenda for Sverige, vilken pekar ut flera områden och åtgärder där IKT och dess användning är en grundförutsättning.

Swedish ICT har ett mycket effektivt system för att öka konkurrenskraft och förnyelse i svenskt näringsliv. Under 2011 hade vi samarbete med 500 små och medelstora företag och 320 stora företag. Omsättningen i små och medelstora företag, SME, baserad på gemensamma utvecklingsprojekt med Swedish ICT, var 2011 360 mkr och i nya företag med rötter i Swedish ICT 1854 mkr.

Näringslivsnära och behovsdriven forskning

För gruppen i sin helhet har näringslivsfinansieringen ökat med sju procentenheter till 39 procent. Omsättningen i EU-projekt uppgår till 95 mkr vilket motsvarar en ökning med 12 procent. Under 2011 har instituten inom Swedish ICT i ett gemensamt erbjudande startat två större projekt inom Stockholms stads satsning på världens mest miljöanpassade stadsdel Norra Djurgårdsstaden – Smart Grid (Fortum, ABB m fl) och Smart Kommunikation (Ericsson, Telia, SABO m fl). Swedish ICT har också gjort en strategiskt viktig inbrytning på hälso- och sjukvårdsområdet genom samarbete med universitetssjukhuset i Östergötland, Karolinska Sjukhuset och Akademiska Sjukhuset. Målet är att utveckla teknik och arbetsmetodik för en effektivare och bättre vård.

Starka institut inom IKT

2011 har varit ett år med stora framgångar i de flesta av våra dotterbolag, men tyvärr också med ett vikande resultat för dotterbolaget Imego. Under 2012 blir Imego en del av Acreo och vi kommer att stärka vår position som en heltäckande partner inom sensorer och sensorsystem för näringslivet i Sverige och internationellt.

SICS har under året stärkt sin ställning både i Sverige och inom europeisk forskning. Näringslivsfinansierade projekt har stigit med närmare 30 procent. SICS har arrangerat ett antal framgångsrika evenemang för näringslivet inom bland annat Effektiva industriella processer, Cloud Computing och appar för näringslivsapplikationer. Seminarierna drog sammanlagt drygt 2 000 deltagare. SICS verksamhet i Lund inom IT-säkerhet har utvecklats väl och växer.

Acreo har framgångsrikt avslutat projektet Night Vision i samarbete med Autoliv. I projektet har man tillsammans tagit fram en fullt fungerande prototyp av en kamera, som monteras i bilen, för nattseende och detektion av fotgängare. Acreos internationella uppdrag har ökat med 35 procent. IRnova, Acreos dotterbolag, har

efter en nedgång 2010 påbörjat en stark återhämtning och fått nya utvecklingsuppdrag.

Interactive Institute hade en stark avslutning på 2011. I november blev klart att man ska leda projektet Aktiva Huset i samarbete med bland annat ABB och Fortum kring Smart Grid i Norra Djurgårdsstaden.

Viktoria Institutet fortsätter att växa omsättningsmässigt med ca 20-30 procent per år. 2011 genomfördes ett framgångsrikt projekt med Volvo Cars, Göteborg Energi och Ericsson kring en innovativ infrastruktur för laddning av elbilar. Ett annat spännande projekt har inletts med Trafikverket, Swedavia och Stockholm Arlanda med fokus på framtidens flygplatser.

En ljus framtid där utmaningar omvandlas till möjligheter

2012 inleds på samma sätt som 2011 avslutades - med en mycket positiv utvecklingen på SICS, Viktoria, Interactive Institute och Acreo, med ökad efterfrågan på vårt gemensamma erbjudande. Jag ser ljus på 2012, ett år där Swedish ICT och institutsektorns enormt viktiga funktion kommer att bli än mer tydlig: att i samarbete med användare, leverantörer och akademi driva utvecklingen av innovativa behovs- och utmaningsdrivna tjänster och produkter för att skapa konkurrenskraft i näringsliv och samhälle.

Hans Hentzell

VD och koncernchef för Swedish ICT Research AB

Mäta effekter – vad visar det?

För 2011 tilldelades RISE Holding 468 miljoner kronor i strategiska kompetensmedel. Målet för RISE-instituten är att de ska bli ”mer internationellt konkurrenskraftiga, bättre bidra till näringslivets konkurrenskraft, bl a genom en stärkt samverkan med universitet och högskolor” som det står i propositionen.

En av RISE Holdings viktigaste uppgifter är att ta fram ett effektmätningssystem för att se om de satsningar som görs på instituten verkligen leder till de resultat som man förväntat av den förstärkta finansieringen. Ett sådant arbete inleddes redan 2009 och bygger på tio uppföljningsparametrar som bestäms av återrapporteringskravet från Näringsdepartementet. Med detta som grund arbetar RISE Holding med att utveckla ett effektmätningssystem.

Under 2011 har ett uppdrag lagts på KTH, Avdelningen för historiska studier av teknik, vetenskap och miljö, som en del i ett arbete de gör för att stärka kunskapsläget om forskningsinstituten. RISE Holding har som en del i projektet också studerat olika ansatser för att mäta effekter av den typ av aktiviteter som instituten bedriver i samverkan mellan akademi och näringsliv. Det har lett till att effektmätningssystemet har tagit ytterligare ett steg framåt under året som gått.

I redovisningen av effekter för 2011 har vi bett instituten identifiera hur stor andel av de erhållna medlen för strategisk kompetensutveckling, SK-medel, som läggs på olika typer av uppgifter. De aktiviteter vi mätt är samverkan med lärosäte, samverkan med andra forskningsinstitut, samverkan med små och medelstora företag, SME, samt medfinansiering nationellt och i EU-samarbetet. Med detta som grund kan man se var instituten satsar SK-medel och också få en bild av vilka effekter det har.

Samverkan med andra institut

En stor andel av SK-medlen, 22 procent, läggs på samverkan mellan institut, såväl i den egna koncernen som mellan de olika grupperna inom RISE. Den är knappt så stor som de 25 procent som instituten lägger på sin egen kompetensutveckling. Inom SP har man nyligen identifierat sex affärsområden som omfattar alla institut i koncernen. SK-medel har här kunnat utnyttjas till att understödja processen att utveckla dessa affärsområden. Swerea har på samma sätt identifierat sju koncerngemensamma projekt.

Jämfört med 2010 har andelen finansiering från näringslivet ökat med närmare 140 miljoner kronor under 2011, i ett läge när den ekonomiska utvecklingen varit osäker och när den statliga finansieringen varit oförändrad. RISE Holding är mycket nöjda med denna utveckling och vi tror att det kan vara en effekt av en mer samlad institutssektor. Andelen SME-kunder följer denna utveckling. Institutet investerade under 2011 ca 11 procent av sina strukturmedel i samarbeten med SME.

För samverkan med lärosäten har ca 12 procent av medlen använts, bl a för att kunna delta i de strategiska forskningsområdena. De flesta institutsgrupperna deltar i något eller några, totalt deltar instituten i ca 13 samarbeten, där SK-medel i vissa har varit en förutsättning för deltagande.

Medfinansiering ställer krav

En stor andel av institutens SK-medel, ca 25 procent, används för medfinansiering med andra offentliga finansiärer.

Andelen EU-medel, där instituten medfinansierar ca 25 procent av sitt deltagande, har inte ökat mellan 2010 och 2011. Om denna trend håller i sig kan en slutsats vara att de resurser som ställs till institutens förfogande för medfinansieringen begränsar deltagandet. Finansieringen från andra offentliga aktörer har minskat jämfört med 2010. En trend är att offentliga aktörer i ökad grad kräver motfinansiering. I den utsträckning som instituten inte kan finna näringslivsfinansiering måste egna medel skjutas till.

Sammanfattningsvis kan man säga att strukturmedlen varit mycket betydelsefulla för strategisk samverkan mellan institut som sannolikt lett till ökade näringslivsintäkter på ca 10 procent. Bekymmersam är den relativt stora andel av SK-medlen som går till medfinansiering av projekt som finansieras av offentliga finansiärer.

FAKTA: SWEREA AB

Bolag i koncernen: Swerea IVF, Swerea KIMAB, Swerea MEFOS, Swerea SICOMP, Swerea SWECAST samt Institut de la Corrosion i Frankrike

Omsättning 2011: 605 mkr

Antal anställda: 504

Verksamhetsorter: Stockholm (HK), Mölndal, Jönköping, Piteå, Luleå, Brest och Saint-Étienne, Frankrike

Styrelsens ordförande: Martin Ivert

swerea
swedish research

Swerea-koncernen fortsätter att växa

Det är mycket glädjande att konstatera att Swerea-koncernen fortsätter att växa lönsamt. Samtliga bolag i koncernen bidrar till ökningen. Särskilt tillfredsställande är den stora ökningen i direkt näringslivsfinansiering (20 %) som jag tar som ett kvitto på att Swereas tjänster är attraktiva och efterfrågade. Koncernens omsättning är nu över 600 mkr och vi har över 500 medarbetare.

Näringslivssamarbete

Swerea-koncernen fortsätter arbetet med att omvandla forskningsresultat till industrinytta. Inom Produktionslyftet, ett samarbete med Swerea IVF som huvudman och tillsammans med akademien, har 10 000 personer introducerats i resurssnål produkt- och produktionsutveckling. 1000 personer har genomgått formell utbildning och över 100 företag har coachats i införande av konceptet i sin verksamhet.

Swereas stora satsning inom lättviktsteknik har fortsatt och resulterat i flera större projekt: bl a inom Vinnovas stora utlysning Utmaningsdriven Innovation. Plattformen LIGHTer har bildats i samarbete med industri och akademi. Tillsammans med bl a Luleå Tekniska Universitet har Composite Center Sweden bildats och en forskarskola är under uppstart. Symposier och studiebesök har hållits i Sverige och internationellt för att knyta industri- och forskningskontakter mellan olika intressenter.

Swerea MEFOS erhöll Återvinningsindustriernas Inspirationspris 2011 för sitt arbete med hantering och återföring av dyrbara legeringselement från slaggar vid stålframställning. Området Ekodesign har utvecklats till ett kunskapsområde där miljö- och energieffektivitet fokuseras.

Små och medelstora företag (SME) fortsätter att vara en prioriterad grupp för Swerea. Med ca 1 700 SME i årets kundkrets har växelverkan varit mycket aktiv och flera konkreta exempel finns på både produktivitetsvinster och nya produkter.

Internationalisering

Vår värld blir allt mer internationell och det avspeglas också i Swerea-koncernens verksamhet. Vi har 25 nationaliteter representerade bland våra medarbetare. Vi gör över 2 400 resdagar utomlands varje år för kundbesök, forskningssamarbeten och olika informationsutbyten. Över 140 konferensbidrag har presenterats och vi arrangerar också själva internationella konferenser. Årets höjdpunkt i detta avseende var Swerea KIMABs organisation av EUROCORR 2011 med över 900 deltagare från 56 länder.

Internationell forskning är en hörnsten för att vara med i den absoluta spetsforskningen. Swerea-koncernen deltar i över 80 projekt inom EU:s olika program inklusive RFCS och vi leder och koordinerar 17 av dem. Detta ger oss ett ovärderligt kontaktnät inom europeisk industri och akademi och är till glädje för våra svenska samarbetspartners i olika typer av projekt.

Swerea MEFOS har genom samarbetsavtal med sina systerinstitut i Europa (CRM i Belgien, CSM i Italien och VDEh-BFI i Tyskland) bildat ett Research

Initiative for European Steel för att få större global slagkraft på forskning inom metallurgi och process- och produktionsutveckling vid stålframställning.

I Frankrike har Swerea KIMAB:s dotterbolag Institut de la Corrosion fortsatt sin mycket framgångsrika verksamhet.

Samarbete med akademien

Swereas arbetssätt bygger på vetenskaplig grund. Därför är växelverkan med akademien viktig. En tredjedel av vår personal har forskarutbildning och vi har ett tiotal adjungerade professorer i Sverige och utomlands. Vi har också ett stort antal personunioner, allt från styrelsearbete till olika forskarstuderande.

Vi bidrar särskilt till de strategiska forskningsområdena inom akademien genom samarbete med KTH och Mälardalens Högskola (Xpres – produktionsteknik) och Luleå Tekniska Universitet (CAMM – stålframställning).

Framtiden

Under året har fortsatt expansion och strukturering skett. Swerea SWECAST har övertagit delar av Länsteknikcentrums verksamhet i Jönköping. Bl a ingår nu ett Enterprise Europe Network i Swerea SWECASTs verksamhet. I Linköping pågår etablering för Swerea SICOMP i samarbete med COMPRASER för mer produktionsnära kompositforskning.

Swerea-koncernen planerar för fortsatt tillväxt. En stor händelse 2012 är Swerea KIMAB:s flytt till nya välutrustade lokaler i Kista. Det är en framgångsfaktor att vi kan fortsätta att investera för att inspirera våra medarbetare och för att försvara våra spetsområden

Det går en våg av omstrukturering över Sverige och internationellt inom flera av branscherna inom Swereas områden. Industrin inom stål, verkstad och fordon förändras radikalt och ger upphov till nya verksamhetsområden, men också nya beslutsvägar. Det är inte självklart att strategiskt viktiga beslut kommer att fattas i Sverige. Det kommer att påverka Swerea och gör våra internationaliseringssträvanden viktigare för att vi ska fortsätta vara en strategiskt viktig samarbetspartner för vår svenskbaserade industri.

Nya material och effektiva produktionsmetoder kommer att få ökat fokus. Produkter kommer att få ett större tjänsteinnehåll. Att föra ut forskningsresultat till industrinytta, dvs innovationer, blir avgörande framgångsfaktorer för både oss och våra industriella partners. Detta är paragrafer för Swerea-koncernen och jag ser med stor tillförsikt framtiden an. Swerea står rustat!

Tomas Thorvaldsson

VD och koncernchef för Swerea AB

RISE ur ett internationellt perspektiv

Att skapa internationellt konkurrenskraftiga institut är ett av RISE Holdings övergripande mål. RISE-instituten har redan betydande internationella intäkter. År 2011 var de internationella intäkterna totalt 543 miljoner kronor eller 22 procent av omsättningen.

EU-samarbetet

Av de internationella intäkterna svarade finansiering för deltagande i EU-projekt för 188 miljoner kronor. EU-samarbeten kräver dock att instituten kan medfinansiera sitt deltagande med ca 25 procent. Till detta använder instituten delar av de fördelade SK-medlen, men i en del fall också finansiering från näringslivet. Ambitionen för instituten är att i ökande grad kunna ta på sig rollen som koordinator i EU-projekt. Detta innebär å ena sidan att man bättre kan styra innehållet i projektet så att det passar in i institutets strategi, å andra sidan måste det merarbete som koordinatorskapet innebär i stor utsträckning finansieras med SK-medel. Under 2011 har antalet koordinatörer ökat från 14 till 24.

EU-intäkterna har legat nära konstant såväl 2010 som 2011. En tolkning av detta kan vara att med den tillgång på SK-medel som finns, får instituten svårt att väsentligen öka sitt EU-deltagande trots att de har ambitioner att göra det.

SP har under 2011 deltagit i ett EU-finansierat projekt, AERTO, för att stärka samverkan med de största europeiska forskningsinstituten. Syftet med projektet har varit att finna sätt hur de deltagande instituten kan identifiera gemensamma erbjudanden. I projektet har flera områden identifierats, bl a inom biobaserad ekonomi, hållbart stadsbyggande och tjänster.

Vinnova har givit RISE Holding i uppdrag att tillsammans med RISE-instituten etablera en rådgivningsfunktion för små och medelstora företag, SME, som vill in i EU-forskningssammanhang. Verksamheten startade i juni 2011 och en gemensam helpdeskfunktion har etablerats på RISE webbplats: www.ri.se/projects/eusme

Internationellt samarbete

Internationella samarbeten är viktiga för RISE-gruppens verksamhet och ca 25 procent av näringslivsintäkterna härrör därifrån. Flera av instituten har betydande internationell uppdragsverksamhet och deltar också i internationella branschorgan och standardiseringsarbeten. Swerea är sedan en tid tillbaka ägare till Institut de la Corrosion i Frankrike.

Det är en utmaning för RISE-gruppen att delta i globaliseringen genom att närma sig de stora tillväxtmarknaderna Kina, Indien och Brasilien. Inom ramen för strukturmedelsprojekt har ett antal förstudier genomförts. Inom Swedish ICT har SICS genomfört en förstudie för etablering i Indien på mjukvarusidan. Swerea IVF har också undersökt potentialen där för verksamhet på produktionsområdet tillsammans med ett Fraunhofer-institut. Swerea IVF har tillsammans med SP undersökt möjligheterna till en etablering i Kina på textilområdet.

Utgångspunkten för RISE-gruppens internationalisering har hittills varit att gå ut tillsammans med andra. En internationaliseringsstrategi som bl a tar hänsyn till resultaten av de genomförda projekten behöver diskuteras och planeras till 2012. En väsentlig fråga kommer att bli hur en sådan kan finansieras.

FAKTA: INNVENTIA AB

Bolag i koncernen: Innventia AB, LignoBoost Demo AB, PFI AS i Norge, samt Innventia UK Ltd i England

Omsättning 2011: 332 mkr

Antal anställda: 254

Verksamhetsorter: Stockholm (HK), Bäckhammar, Trondheim (Norge) och London (England)

Styrelsens ordförande:
Mats Nordlander

Nytt arbetssätt optimerar chanserna för lönsam investering i FoU

Under 2011 gjordes flera marknadsgenombrott sprungna ur Innventias forskningsverksamhet. Domtar köpte den första LignoBoost anläggningen, Södra Cell lanserade det nya biokompositmaterialet DuraPulp och har också indikerat en eventuell investering i LignoBoost som skulle göra Mörrums bruk helt fossilbränslefritt. Stora Enso investerar i nanoteknik och bygger en produktionsanläggning för nanocellulosa. Som forskningsorganisation är det fantastiskt att flera år senare få vara med om att den utveckling som vi bidragit till når marknaden.

Genombrotten under förra året kan ses som frukter av Innventias nya arbetssätt och roll som innovationspartner. Idag är många pappers- och massaföretag på jakt efter helt nya produkter, samtidigt som man stadigt slimmar sin organisation mot att hantera stegvisa förbättringar av befintlig produktion och produkter. En ekvation som många gånger är näst intill omöjlig att få ihop. Vi kan bidra till att fylla deras behov och finns nu med betydligt längre längs vägen mot implementering av ny teknik eller lansering av nya produkter. Där vårt jobb förr slutade med en forskningsrapport kan vi nu finnas med som support hela vägen fram till lansering.

Kärnan i Innventias verksamhet är dock fortfarande forskningsprogrammet, det sk Cluster Research Programme. Många banbrytande processer och produkter inom skogsindustrisfären har sitt ursprung i detta. Förra året präglades av förberedelser för det nya treåriga programmet, som startade nu vid årsskiftet. Intresset kring forskningsområdena har varit stort och majoriteten av avtalskunderna väljer att ligga kvar med samma långsiktiga investering i Innventias forskningsverksamhet som tidigare – ett stort erkännande med avseende på den nu hårt pressade industrin. Även en del nya kunder har tillkommit, vilket indikerar att våra program är fortsatt intressanta.

IPR-strategi nödvändig

Att som företag satsa i högriskprojekt är betydligt aptitligare om man är fler som delar på investeringen, men det gör också frågan om immateriella rättigheter (IPR) alltmer komplicerad. Vi ser även en ökande internationell patentering inom våra forskningsområden vilket ytterligare komplicerar IPR-frågan. Inför det nya forskningsprogrammet arbetade vi därför intensivt med att förbättra vår IPR-strategi så att våra kundföretag ska kunna känna sig trygga med att vi gör vad vi kan för att optimera chanserna för en lönsam investering.

Ett attraktivt forskningsprogram kräver, förutom att IPR-frågor hanteras så korrekt som möjligt för att inte spolia framtida affärsmöjligheter, att sammanställningen av företag och branscher är de rätta för att nya rön ska kunna få en grogrund och utvecklas på bästa sätt och att samarbetet med den akademiska världen är omfattande för att kunna fiska upp ny kunskap och teknik av relevans för deltagande företag.

Även om forskningsprogrammet är Innventias kärna så syns en tydlig trend mot stora bilaterala satsningar. Som företag delar man gärna riskerna med andra

företag i ett tidigt skede då forskningen och utvecklingsprojekten är mer generiska, men när man identifierat en affärsmöjlighet måste man anpassa utvecklingen mot det egna företaget. Också här syns en stor skillnad mot tidigare. När vår utveckling leder till en för företaget ny produktmöjlighet har man oftast inte någon egen uppbyggd kompetens på området. Då använder man gärna Innventia som ett fortsatt stöd i utvecklingen och bygger samtidigt upp den egna kompetensen. Att på detta sätt bli direkt involverad i något, som i framtiden kanske ska kunna bli en viktig verksamhet för ett företag, ställer stora krav på Innventia.

Bioraffinaderi hett område

Ett av de områden som nu är heta och där vi kommer att fortsätta vara starka är massabruket som bioraffinaderi. Här tittar vi både på separationsprocesser och möjliga slutprodukter. För fem, sex år sedan sågs vedbaserat bioraffinaderi som något extremt futuristiskt som några få trodde på. Idag är bilden en annan, vilket inte minst framgick av det rekordstora intresset för Nordic Wood Biorefinery Conference i mars 2011. I samband med konferensen arrangerade vi även en workshop på Innventia om kolfiber från lignin, ett område där vår forskning bland annat resulterade i två patentansökningar förra året.

I februari 2011 invigde vi vår pilotfabrik för produktion av nanocellulosa i större skala baserad på en ny energieffektiv metod. Energisnål och ekonomiskt realistisk produktion av nanocellulosa har öppnat dörrarna mot nya produkter inom papper och kartong, men också mot helt andra tillämpningar. Cellulosakompositer, som kan pressas eller gjutas för användning inom design och inredning, samt biobarriärer i förpackningar har rönt stort intresse genom sin bas av förnybar råvara.

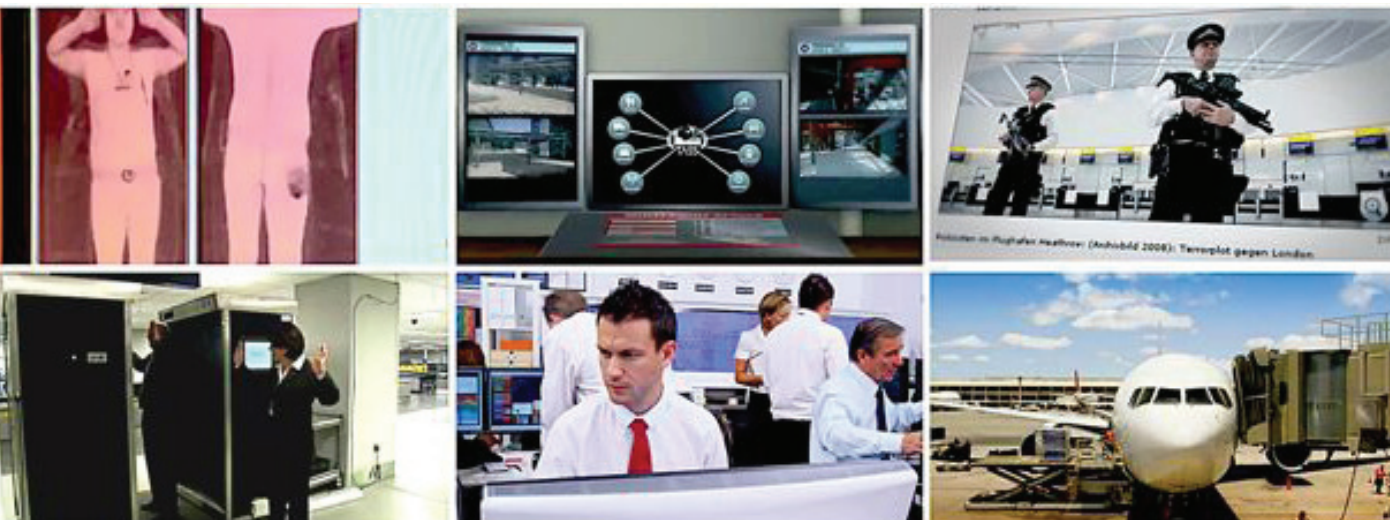
Kommersialiserbarhet i fokus

När trenderna går mot kommersialiserbara produkter blir det allt viktigare med nära relationer och en innovationspartner man kan vända sig till i alla ärenden, oavsett om det gäller processutveckling, pilotkörningar eller simulering av massabruket. Parallellt med utvecklingen av de nya områdena har vi en omfattande verksamhet inom mer traditionella massa-, pappers- och förpackningsområden, med fokus på produktionseffektivitet, råvaruförbrukning och kvalitetsförbättringar för befintliga produkter.

Vi kommer att fortsätta utveckla våra nära relationer och se till att vi har medarbetare som matchar kraven och kan tala industrins språk. För att kunna bygga upp kunskap inom områden som industrin ännu inte vill vara med och finansiera, som de kanske inte ser någon direkt affärsnytta av i dagsläget, är det viktigt att även söka samarbeten med offentliga finansiärer och andra forskningsaktörer, inte minst instituten inom RISE-koncernen. Svensk kompetens är välrenommerad internationellt och det ska vi ta vara på.

Birgitta Sundblad

VD och koncernchef för Innventia AB

Säkerhetsövervakningssystem för flygplatser

Att garantera säkerheten på flygplatser är en av de allra största utmaningarna i vår tid. Flygplatser utgör ofta mål för terroristangrepp eftersom det alltid befinner sig mycket människor på en flygplats. Detta har vi tyvärr sett ett flertal gånger genom attacker på såväl flygplan som passagerare, besättning och infrastruktur. Att samtidigt erbjuda både en säker flygplats och en välkomnande miljö utgör en verklig utmaning för ett öppet demokratiskt samhälle.

Imego, ett av bolagen inom Swedish ICT, är med i EU-projektet Total Airport Security System, TASS, vilket syftar till att skapa ett komplett säkerhetsövervakningssystem för flygplatser. Detta genom att samla in fullständig information om vad som händer på flygplatsen i realtid och presentera denna på ett begripligt sätt. Flygplatspersonalen skall kunna följa den rådande situationen kontinuerligt samtidigt som intelligenta system varnar för hot och risker, på så sätt skapas en större säkerhet och medvetenhet om vad som händer på flygplatsen inkluderande anläggningar, miljö, människor, fordon, last och flygplan.

TASS-konceptet bygger på att placera ut och integrera sensorer i alla relevanta miljöer på flygplatsen och i dess omgivningar och sedan i realtid samla in och bearbeta data, identifiera hot och presentera risker. Imegos roll i projektet är att utveckla energisnåla kemiska sensorer för övervakning av luft- och vattenföroreningar och ta fram inomhusnavigeringslösningar. Alla sensorer, trådbundna såväl som trådlösa, integreras sedan i en gemensam plattform för distribuerade sensorer, TASS. Sensorerna i projektet utgörs av en blandning av nyutvecklade och existerande sensorer som används på nya sätt för att skapa en innovativ helhetslösning för en säker flygplats med minimal påverkan för resenärer och kommers. En första proof-of-concept är planerad i oktober 2012 på Heathrows flygplats.

TASS-konsortiet består av 19 europeiska partner som har erfarenhet från ett brett spektrum av operativ verksamhet, industriella och akademiska områden: allt från sensor- och elektronikdesign till säkerhetsapplikationer och civil bevakning.

Läs mer om projektet på www.tass-project.eu

Läs mer på www.imego.se och www.swedish-ict.se

Nya rekommendationer för säkrare betong

Anpassning av brandspjälkningssäker betong ger säkrare byggnader och minskar behovet av brandprovning. Anvisningar för hur detta går till finns i de nya rekommendationerna för brandspjälkningssäker betong som tagits fram av Svenska Betongföreningen, SP Brandteknik och CBI Betonginstitutet.

När tät och fuktig betong utsätts för brand riskerar den att spricka, så kallad spjälkning. Detta är vanligt i exempelvis tunnelbränder och orsakar omfattande skador med dyra och långvariga reparationer som följd. För att förhindra spjälkning tillsätter man polypropylenfibrer till betongen. Innan leverans måste tillverkaren brandprova betongen utifrån överenskomna gränsvärden, vilket är en kostsam och tidsödande process för både tillverkare och beställare.

För att komma åt detta problem tillsatte Svenska Betongföreningen för åtta år sedan en kommitté för att hitta nya lösningar. CBI och SP Brandteknik har varit ledande i arbetsgruppen och har parallellt med forskningsarbetet utfört omfattande material- och brandprovningar. Resultatet blev en rapport med nya rekommendationer som är först i världen med att inte bara ange när spjälkningssäker betong ska användas utan också hur mycket polypropylen som behövs i de olika fallen.

Tack vare detta kan tillverkaren leverera betong direkt anpassad för den brandrisk den utsätts för, vilket ökar säkerheten och gör att brandprovning bara behövs i särskilda fall. Trafikverket hänvisar redan till rekommendationerna i sitt regelverk.

Läs mer på www.cbi.se och www.sp.se

Renare stål och användbar slagg

Vanadin i svensk LD-slagg är värt över 1 miljard kronor. Genom att extrahera vanadin ur ståltillverkningsprocessen, blir stålet renare och slaggen går att använda externt. Dessutom får man potentiella miljövinster på över 1 miljon ton CO₂ och 2 TWh per år för stålindustrin i Sverige.

LD-slagg genereras vid tillverkning av stål i en så kallad LD-konverter där råjärn konverteras till stål genom oxidation av inlöst kol. Eftersom råjärnet innehåller ca 0,3 % vanadin oxideras även det till LD-slaggen. Slaggen innehåller då ca 2,5 % vanadin. Därför är användningsområdet för LD-slagg mycket begränsat. I dag återförs ca 50 % av LD-slaggen tillbaka till masugnen, medan resten deponeras. Inom projektet VILD har Swerea MEFOS tillsammans med SSAB, LKAB, SSAB Merox samt finska Ruukki utvecklat ett antal processkoncept där olika vanadinhaltiga produkter kan produceras och vanadinet utvinns. Koncepten har testats i både pilot- och driftsskala. Kim Kärsrud, miljödirektör på SSAB, beskriver projektet:

”Viktigast för industrin är tveklöst att slaggen får ett eget värde när man har plockat bort vanadinet. Det är naturligtvis positivt om vi dessutom blir en vanadinleverantör. Under resan har vi inte bara lärt oss mer om vanadin i slagg, vi har även lärt oss massor om dess beteende i naturen. Nu har projektet gått så långt att vi säkert är världsmästare på vanadin.”

Det finns ett stort internationellt intresse för projektet. Swerea MEFOS testar även användbarhet av vanadinhaltiga metallprodukter.

Läs mer på www.swerea.se

Pappersförpackningar med eget liv

Interaktiva pappersmaterial är en produkt som närmar sig marknaden, dvs material som ändrar utseende och form när de utsätts för värme, fukt eller elektricitet. Materialen skulle bland annat lämpa sig väl för livsmedelsförpackningar med självöppnande funktion eller förpackningar där man på något sätt vill skapa uppmärksamhet eller stärka produktsäkerheten. Arbetet har resulterat i patentsökta lösningar och nu pågår arbete för att göra produkten kommersialiserbar.

För att visa principen med förpackningar av interaktiva material gjordes en prototyp av en självöppnande förpackning. Förpackningen är stängd då den sätts in i ugnen men vid en viss temperatur öppnar den sig som en blomma. Idag finns flera olika materialkombinationer för att få förpackningen att kunna röra sig. Materialen kan kombineras redan i pappersmaskinen, under tryckning eller i konverteringen. I prototypen användes kommersiellt tillgängliga material som kombineras under konvertering.

Att ta ett nytt material till marknaden handlar inte enbart om utveckling. Det är också viktigt att utvärdera materialet ur olika aspekter. Under 2011 genomfördes ett projekt med syfte att utvärdera den självöppnande förpackningens produktprestanda ur ett hållbarhetsperspektiv. Enligt Innventias modell testades produkten – i detta fall prototypen – längs hela kedjan från material till konsument. Information från LCA, transport- och klimattester samt konsumentundersökningar kopplas ihop med produktion till ett helhetsgrepp som används i marknadsföringen av materialkonceptet.

Läs mer på www.innventia.com

Hållbarhetsredovisning 2011

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN HOLDING AB

KONTAKT Mai Terras, Kommunikationsansvarig | Tel 08-56 64 82 53 | mai.terras@ri.se

Peter Holmstedt, VD | Tel 08-56 64 82 52 | vd@ri.se

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Om RISE Holdings hållbarhetsredovisning 2011	38
RI.SE – ett gemensamt varumärke för svenska forskningsinstitut	40
RISE-gruppen i siffror	41
Nationell samling för en global kunskapsmarknad	42
Så styrs RISE	43
Fokus på dialog och opinionsbildning	44
RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2011	49
Hållbar utveckling för RISE Holding – vårt målarbete	58
Vår miljöpåverkan – en utmaning	62
I jämställdhetens tjänst	63
Utbildning för framgång	64
Transparent fördelningssystem	65
Styrelsens försäkrar	66
Granskning och bestyrkande	69
GRI-index	70

Om vår hållbarhetsredovisning 2011

RISE Holdings arbete som ägarbolag ska främja att forskningsinstituten kan bidra till en långsiktig och konkurrenskraftig hållbar utveckling av näringsliv och samhälle. Som statligt ägt bolag vill vi möta vår ägares önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas.

Vi har tidigare identifierat behovet av ett samordnat hållbarhetsarbete i koncernbolagen, dock med reservationen att strukturen i RISE-gruppen inte medger att ägarbolaget styr på exempelvis gemensamma hållbarhetsmål för alla bolag. Vi har ett antal bolagsstyrningsverktyg att arbeta med och under 2011 har vi fortsatt att inkludera CSR-perspektivet i våra bolagsstyrningsinstrument. Vi ser kunskapsuppbyggnaden kring ett effektivt hållbarhetsarbete som en långsiktig process där utbildning och förankring hos ledningspersoner är avgörande för ett lyckosamt resultat. Under året har vi fortsatt att lyfta fram att hållbarhetsperspektivet ska finnas med i allt vi gör.

Som ett led i den löpande diskussionen utifrån principerna om intressentnytta, väsentlighet och fullständighet, samt för att kunna prioritera, tog RISE Holding under hösten 2010 fram sina prioriterade hållbarhetsfrågor och påbörjade ett målarbete som fortsatt under 2011. Fokus ligger på holdingbolagets påverkan på hållbar utveckling och våra specifika hållbarhetsaspekter inom området tjänsteresor, vår roll som finansiär och arbetet med styrelsenomineringar, se avsnittet Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv.

Som ett resultat av fjolårets avsmalnande definitionsarbete fokuserade GRI-rapporten 2010 enbart på ägarbolagets hållbarhetsfrågor, vilket var en förändring mot föregående års rapporter när dotter- och intressebolagen inkluderades på olika sätt. Urvalet av indikatorer justerades för att passa holdingbolagets prioriterade frågor.

Efter en utvärdering av relevans och fullständighet har vi i år fattat beslutet att åter inkludera CSR-uppgifter från dotter- och intressebolagen. Bolagen definierar sina frågor på olika sätt, har valt att bedriva sitt CSR-arbete på olika sätt och har kommit olika långt i struktureringen av hållbarhetsrapportering. Vi har därför valt att arbeta med ett enkelt frågebatteri som syftar till att kortfattat ringa in definitionen av de egna hållbarhetsfrågorna, synen på intressenter, policy- och strategifrågor samt mål och aktiviteter som ägt rum inom ramen för målarbetet (se avsnittet RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2011). Svaren på frågebatteriet och eventuella resultatindikatorer, redovisas översiktligt i denna rapport och kommer att utgöra underlag för ägarbolagets uppföljning.

Instituten ingår, förutom här, även i den finansiella redovisningen samt med ett urval av exempel på deras forskning, utveckling och innovationer. För fullständig redovisning hänvisar vi till dotter- och intressebolagens egna årsrapporter.

Rapporten (C+) omfattar perioden 1 januari–31 december 2011. Räkenskapsåret är lika med kalenderår och rapporteringscykeln är helår. Hållbarhets-

redovisningen har varit föremål för extern granskning och revisors rapport återfinns på sid 69. Rapporten kan läsas/laddas ner fr o m 30 mars 2012 på www.ri.se/om-rise/publikationer där också tidigare rapporter finns utlagda.

För att kunna utvärdera verksamheterna, uppnå transparens och internationell jämförbarhet har vår ägare, staten, beslutat att alla statligt ägda bolag ska rapportera sitt CSR-arbete enligt GRI, Global Reporting Initiatives riktlinjer. Detta är RISE Holdings fjärde hållbarhetsredovisning. Vi rapporterar på av ägaren föreskriven C+-nivå (Self Declared) vilket intygas av PwC (Third Party Checked) på sid 69.

Rapporten publiceras som en del i den externa redovisningen och fokuserar på holdingbolagets verksamhet som delägare i industriforskningsinstitut, samt redovisar översiktligt dotter- och intressebolagen CSR-arbete. Viss information som är väsentlig även ur ett hållbarhetsredovisningsperspektiv återfinns i andra delar av samma trycksak eller som separata pdf-filer för nedladdning från www.ri.se/publikationer. Se fullständigt GRI-index på sid 70 för rapportdetaljer.

Report Application Level		C	C+	B	B+	A	A+
Standard Disclosures	G3 Profile Disclosures OUTPUT	Report on: 1.1 2.1-2.10 3.1-3.8, 3.10-3.12 4.1-4.4, 4.14-4.15	Report Externally Assured	Report on all criteria listed for Level C plus: 1.2 3.9, 3.13 4.5-4.13, 4.16-4.17	Report Externally Assured	Same as requirement for Level B	Report Externally Assured
	G3 Management Approach Disclosures OUTPUT	Not Required		Management Approach Disclosures for each Indicator Category		Management Approach Disclosures for each Indicator Category	
	G3 Performance Indicators & Sector Supplement Performance Indicators OUTPUT	Report on a minimum of 10 Performance Indicators, including at least one from each of: Economic, Social and Environmental.		Report on a minimum of 20 Performance Indicators, at least one from each of Economic, Environmental, Human rights, Labor, Society, Product Reponsibility.		Report on each core G3 and sector Supplement* Indicator with due regard to the Materiality Principle by either: a) reporting on the indicator or b) explaining the reason for its omission.	

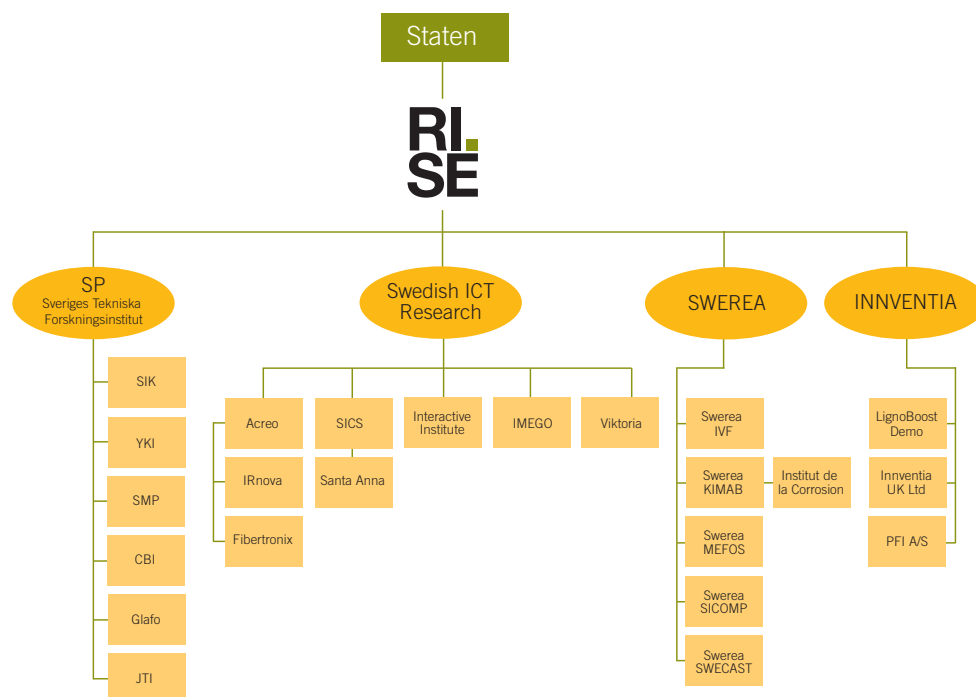
*Sector supplement in final version

RI.SE – ett gemensamt varumärke för svenska forskningsinstitut

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, i dagligt tal kallat RISE Holding, är statens ägarbolag för ägande i industriforskningsinstitut. Bolaget bildades 1997 som IRECO Holding av staten genom Näringsdepartementet och KK-stiftelsen. Sedan 2007 är bolaget helägt av staten. 2009 bildades RISE med utökat mandat och väsentligt förstärkta resurser. RISE Holdings uppdrag är att samla, utveckla och förnya forskningsinstituten till en konkurrenskraftig och effektiv svensk institutssektor i världsklass. Bolagets styrelsesäte är Stockholm.

Sedan starten har bolaget hanterat statens deläggande i de tekniska industriforskningsinstituten och drivit strukturfrågor för institutssektorn i samråd med ägaren och medägarna – industri och branschföreträdare. RISE Holding investerar också i strategisk kompetensutveckling vid instituten, samt utvärderar resultat och effekter av satsningarna. Investeringen uppgick 2011 till 452 mkr (2010: 453 mkr), vilket motsvarar 18 (19) procent av institutens omsättning.

Industriforskningsinstituten är verksamma som leverantörer av behovsmotiverad forskning, utveckling och innovationer. De samverkar med universitet och högskolor genom kunskapsutbyte och kompetensuppbyggnad och förser näringslivet med den kunskap, de produkter och tjänster som efterfrågas. De bidrar därmed till att säkra Sveriges industris konkurrenskraft på en global kunskapsmarknad. Exempel på institutens forskning och utveckling (FoU) och innovationer finns i den tryckta årsrapporten samt som huvudsakligt innehåll på webbplatsen www.ri.se.

Holdingbolaget var vid utgången av 2011 hel- eller delägare (ägarandel anges inom parentes) till fyra självstyrande dotter-/intressebolag som alla samlar flera industriforskningsinstitut under sig (se illustration).

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut är ett helägt (100 %) dotterbolag och den största institutskoncernen i RISE-gruppen. SP är ett tvärtekniskt institut med stor bredd i verksamheten, vilken även omfattar provning och certifiering. Swedish ICT Research är bolagets andra majoritetsägda (60 %) dotterbolag och forskningsinriktningen för de ingående instituten är informations- och kommunikationsteknologi. I Swerea ingår fem forskningsinstitut (varav ett med dotterbolag i Frankrike) som verkar inom material-, process-, produkt- och produktionsteknik. Swerea är det största intressebolaget (47 %). Intressebolaget Innventia (29 %) bildar en koncern med dotterbolag i Norge och England och forsknings- och utvecklingsverksamheten sträcker sig längs hela värdekedjan från pappersmassafiber och kartong till färdig förpackning och biobränslen.

Under 2011 har inga förändringar i storlek eller ägande ägt rum inom RISE-gruppen.

RISE-gruppen i siffror

Mätetal 2011	RISE-gruppen totalt	RISE Holding	SP	Swedish ICT	Swerea inkl Mefos	Innventia
Nettoomsättning, mkr	2 491	16	1 109	429	605	332
Resultat efter skatt, mkr	52,7	0,1	39,3	-9,0	29,1	-6,8
Totala skulder, mkr	1 022	7	403	180	304	128
Totala tillgångar, mkr	2519	468	948	256	612	235
Antal anställda inkl VD	2 277	6	1 100	413	504	254

Denna tabell omfattar samtliga bolag i koncernen oberoende av RISE Holdings ägande. Den ska inte jämföras med den årsredovisning som RISE Holding avger för verksamhetsåret 2011. Som intressebolag till RISE Holding ingår inte Swerea och Innventia i koncernredovisning och jämförbara mätetal.

SP utgör knappt hälften av RISE-gruppens massa och bedriver större delen av sin verksamhet i Borås-Göteborg, övriga bolag är i huvudsak lokaliserade i och kring Stockholm, men har kunder över hela landet. RISE Holding bedriver sin verksamhet från kontoret i Stockholm, varför redovisningen inte bryts ned på regioner.

Nationell kraft på internationell marknad

Marknaden för forskning, utveckling och innovation är global. Industrin köper sina FoU-tjänster där den får mest för satsade pengar. Köpare av institutens forskning, utveckling och innovationer är företag (både stora, medelstora och små) inom ett brett spektrum av teknikintensiva branscher och teknologier, t ex energi, IKT (informations- och kommunikationsteknologi), fordon, verkstad, gruvdrift, material (t ex fiber, textilier, kompositer, keramer, glas), metallurgi, trä, papper och förpackningar, biobränslen, bygg, ytkemi, livsmedel och bioteknik. Forskningen utförs som delade projekt med universitet och näringsliv och ibland som konsultuppdrag.

Sverige har till följd av en rad politiska beslut under lång tid satsat den största delen av de offentliga forskningsmedlen på universitet och högskolor och den forskning som huvudsakligen bedrivs där, inte i lika hög grad på forskningsinstitutens forskning och utveckling som utgår från näringslivets behov. Det har fått till följd att svenska forskningsinstitut är förhållandevis små aktörer i innovations-systemet i jämförelse med andra länder.

Sedan några år finns en politisk samsyn kring att den svenska institutssektorn behöver stärkas för att kunna stödja en alltmer internationellt konkurrensutsatt svensk industri och möta de globala och demografiska utmaningar vi alla står inför: klimatfrågan, en växande åldrad befolkning, tillgången på energi, vatten och mat, liksom världshälsofrågor och säkerhet. Vi behöver fler och hållbara FoU-lösningar i en snabbare innovationstakt, till nytta för både näringsliv och samhälle. RISE Holding har givits utökat mandat och ekonomiska förutsättningar för att genomföra den strukturella förstärkningen av institutssektorn som behövs för att möta behoven.

Vår verksamhet bedrivs i Sverige med syftet att verka för en nationellt samlad, svensk institutsgruppering som arbetar strategiskt utifrån vår industris nuvarande och framtida behov. Men syftet att samla de tidigare spridda, mindre instituten i en enad struktur är också att öka deras möjlighet att delta i sammanhang där andra, större länder har starka fästen, t ex inom EU:s ramprogram för forskning och utveckling. Vi ser nu med tillfredsställelse att institutssektorns roll har förtydligats de senaste åren och att de räknas som väsentliga aktörer i ett effektivt innovationssystem.

Så styrs RISE

RISE Holding hade 2011 sex anställda som tillsammans och utifrån sina yrkeskompetenser utför det dagliga arbetet på holdingbolagets kansli: VD, en ansvarig för strategi och finansiering, en CFO, en kommunikationsansvarig, en redaktör och en assistent. VD rapporterar till styrelsen som består av sex ledamöter, varav en är anställd hos ägaren, staten. Inga personalrepresentanter är invalda i styrelsen.

Styrelsen tillsätts av ägaren, staten, med i huvudsak oberoende, professionella ledamöter och en oberoende ordförande utses. VD ingår ej i styrelsen. Två styrelseledamöter tillsammans med ordförande utgör revisionsutskott som bereder särskilda frågor, samt bildar ersättningsutskott. Styrelseledamöterna och ordförande erhåller ett fast årligt arvode för sitt styrelsearbete samt ersättning för utskottsarbete. Styrelseledamot som är anställd i Regeringskansliet erhåller ingen ersättning. VD erhåller fast månadslön och ingen bonus.

Ledamöterna i RISE Holding styrelse utses av ägaren staten och CSR-frågorna har tagit plats på styrelseagendan. Frågan om institutens forskning och innovation som pådrivare för industrins omställning till hållbar utveckling diskuteras löpande i styrelse och bolag.

VD i RISE Holding är invald i dotter- och intressebolagens styrelser. Styrelserna i dotter- och intressebolagen utses och utvärderas årligen enligt Svensk kod för bolagsstyrning, Koden, genom nomineringskommittéer/valberedningar med industrirepresentanter från branscher och intressentföreningar som berörs av respektive instituts verksamhet. Hållbarhetsaspekter och synen på CSR ingår som en del i den processen. En oberoende ordförande utses. VD i bolagen ingår ej i styrelsen.

Öppen dialog på alla nivåer

Holdingbolagets arbete bedrivs i en anda av öppenhet och flexibilitet med regelbundna möten för avstämning. De fyra dotter- och intressebolagens verkställande direktörer träffas regelbundet under RISE Holdings ledning för informellt erfarenhetsutbyte och ömsesidig information sinsemellan och mellan ägare och institutskoncerner.

Samtliga ägare, majoritets- eller minoritetsägare, ges möjlighet att framföra åsikter i olika forum, bl a på årsstämman och ägarmöten.

RISE Holdings personal har en löpande dialog med VD kring arbetet och arbetsförhållanden, inklusive årliga utvecklings- och lönesamtal. Inga formella representativa organ är bildade för de anställda. Arbetstagarrepresentanter är invalda i styrelserna för dotter- och intressebolagen.

Fokus på dialog och opinionsbildning

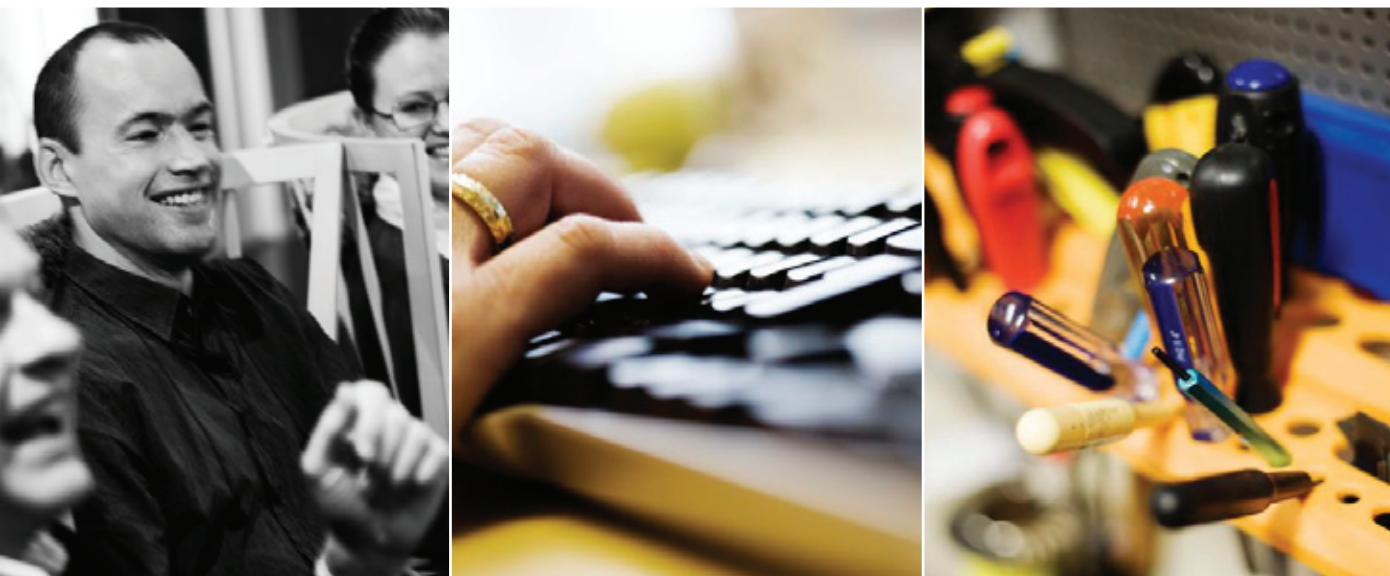

RISE HOLDINGS INTRESSENTKARTA

Intressentkartläggningen för holdingbolaget har gjorts med bolagets ledning och även diskuterats i den CSR-arbetsgrupp med representanter från dotter- och intressebolagen som träffas regelbundet.

Staten är holdingbolagets ägare, finansiär och uppdragsgivare och därmed vår viktigaste intressent som vi återspeglar vårt arbete till. Andra primära intressenter är institutens övriga delägare, dvs industrin genom branschföreningar och näringslivsrepresentanter, liksom de aktörer i innovationssystemet som medfinansierar institutens verksamheter eller samverkar med dem, dvs myndigheter, forskningsstiftelser, samt universitet och högskolor. Sekundära, men viktiga intressenter, är en krets opinionsbildare och beslutsfattare i näringsliv och samhälle som vi för en aktiv dialog med. RISE-gruppens befintliga och blivande anställda är också intressenter för holdingbolagets kommunikation på vår webbplats och i trycksaker. Varumärkes- och kunskapsuppbyggnaden hos media och berörd allmänhet utgör också en viktig kommunikationsarena. Slutligen finns ett internationellt plan, i EU-sammanhang och globalt, där vi upprätthåller kontaktkanaler till intressenter och konkurrenter, finansiärer och politiskt sakkunniga genom t ex studieresor, besök, samtal och medlemskap i EARTO – European Association of Research and Technology Organisations.

VÅRA INTRESSENTDIALOGER

Med den organisationsstruktur som RISE-gruppen har, med självstyrande dotter- och intressebolag, kan vi inte enkelt ordna gemensamma breda intressentdialoger eller beordra arbete med dessa frågor i intresse- och dotterbolagen. Men vi kan främja genom dialog i styrelser och de gemensamma nätverken att externa och interna intressentdialoger hålls i varje bolag. Under 2011 har RISE Holding inte medverkat i någon gemensam enkät bland medarbetare eller institutskunder. Eventuella kund- och medarbetarenkäter som genomförts i dotter- och intressebolagen framgår av avsnittet RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2011.

I december 2011 påbörjade ägarbolaget sin tredje omvärldsundersökning bland sina primära intressenter och ägaren för att undersöka attityder och förväntningar på bolaget inför kommande forskningsproposition för perioden 2013-2016. Undersökningen genomförs i form av djupintervjuer med ett trettiotal personer. Undersökningen sträcker sig över årsskiftet 2012 och har i skrivande stund inte avrapporterats till bolaget.

Fjolårets GRI-rapport fokuserade på ägarbolagets prioriterade hållbarhetsfrågor och vårt bidrag till en hållbar utveckling. För högre relevans och för att främja uppföljning och kontroll i dotter- och intressebolagen, givet vår verksamhets förutsättningar, har vi i år åter inkluderat CSR-uppgifter från dotter- och intressebolagen. RISE Holding verkar genom bolagsstyrningens principer. Detta innebär en avsikt att behandla hållbarhetsfrågorna koncernövergripande så långt bolagsstyrningsverktygen tillåter, genom policyer som speglar vår ägares ambition på området.

Holdingbolaget har upprättat egna policyer för CSR-området, se GRI-index 4.8 för policy-förteckning, och diskuterar möjligheten att ta fram styrdokument som kan ligga till grund för bolagsstyrningen av koncernen i CSR-frågor. En koncern-övergripande policy skulle kunna bidra till att formalisera rapporteringen i en fast punkt på styrelseagendan och därmed ge holdingbolagets VD förstärkt mandat att verka för policyfrågorna i dotter- och intressebolagsstyrelserna.

Ett av holdingbolagets prioriterade mål under 2012 är att genom kommunikation i nätverken och VD:s aktivitet i styrelserna fortsätta förankra i koncernens ledningar att hållbarhetsfrågorna tagit plats på agendan och kommer att flätas in i vår fortsatta verksamhet internt och gentemot våra intressenter – resultatet av det arbetet hoppas vi också kunna avläsa i respektive bolags hållbarhetsrapportering i framtiden. Tills vidare väljer vi att på de följande 10 sidorna komplettera ägarbolagets hållbarhetsredovisning med en sammanfattande rapportering av dotter- och intressebolagens CSR-arbete under året som gick. Underlaget kommer att följas upp i kommande rapporter.

UPPMÄRKSAMHET KRING VÅRA FRÅGOR

Vårt uppdrag från ägaren är att stärka och förnya den svenska institutssektorn och göra den känd och internationellt konkurrenskraftig med effektivitet och hållbarhet som ledord. Vi ser det som en självklar del av uppdraget att bevaka att institutsfrågorna finns med på den forskningspolitiska agendan och behåller sin plats där med god prioritering. Syftet är att säkra en fortsatt gynnsam och långsiktigt finansiering av vår verksamhet. Ägarbolaget utnyttjar alla tillfällen till information och dialog som ges i arbetet gentemot departementens sakkunniga och enskilda riksdagspolitiker, samt våra medaktörer i innovationssystemet. Vi deltar också med egna arrangemang under politikerveckan i Almedalen sedan tre år, där fokus ligger på politisk debatt och möten.

Inför den kommande forsknings- och innovationspropositionen (planerad till senhöst 2012) ombads vi spela in våra synpunkter till Utbildningsdepartementet och Näringsdepartementet. Nedan en kort sammanfattning av RISE Holdings resonemang:

Den senaste forsknings- och innovationspropositionen innebar en kraftfull satsning på långsiktig kunskapsuppbyggnad. Utmaningen nu är att dra maximal nytta av denna kunskapsuppbyggnad så att den kraftfullt stärker det svenska näringslivets konkurrenskraft och därigenom omsätts i hållbar tillväxt och ökad sysselsättning. En fortsatt stärkt och växande institutssektor är avgörande för att uppnå detta genom att höja näringslivets innovationstakt på ett effektivt och hållbart sätt.

För att detta ska ske måste forskningsinstituten, genom RISE Holding, fortsätta att kraftsamlas och därmed ges förutsättningar att bidra till näringslivets konkurrenskraft i och utanför Sverige genom att de tillförs ytterligare resurser: de strategiska kompetensmedlen förstärks med 250 miljoner kronor från 2013 och ytterligare 250 miljoner kronor från 2015.

Läs hela inspelsdokumentet på www.ri.se/om-rise/publikationer

RISE-gruppens hållbarhetsarbete 2011

SP – Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Generellt är hållbarhetsfrågor mycket viktiga för hela SP-koncernen. Det absolut viktigaste är naturligtvis alla projekt och uppdrag som bolagen inom koncernen utför och som hjälper kunder att förbättra miljön genom att exempelvis spara energi, sortera avfall, producera alternativa bränslen etc.

Förutom de projekt och uppdrag som bedrivs för kunder finns det ett stort antal hållbarhetsfrågor där SP bedriver olika aktiviteter. För ett hållbart företag är en god ekonomi av stor betydelse, så också för SP. En annan mycket viktig fråga för långsiktigt hållbar verksamhet är koncernens storlek. För långsiktig överlevnad i den internationella konkurrens som industriforskningsinstitutet befinner sig är det viktigt att vara tillräckligt stor vid en internationell jämförelse. Därför har SP-koncernen nyligen antagit en tillväxtstrategi.

Mycket av SP-koncernens verksamhet har anknytning till miljö och energi och därför är miljöfrågor mycket viktiga hållbarhetsaspekter för SP. Vid en tidigare genomförd miljöutredning visade sig resor, energiförbrukning, skapande av avfall och farligt avfall, vara de områden där SP hade störst negativ inverkan på miljön. Därför har dessa områden också prioriterats i hållbarhetsarbetet och flera av de GRI-indikatorer som SP rapporterar är knutna till dessa områden t ex EN 4 (energianvändning), EN 16 (växthusgaser), EN 17 (växthusgaser), EN 22 (avfall) och EN 29 (transporter och resor).

Eftersom SP är aktivt inom en kunskapsintensiv bransch är hållbarhetsfrågor som rör personal, kompetens, utbildning och arbetsmiljö betydelsefulla för koncernen. Därför har ett antal aktiviteter inom dessa områden genomförts under 2011, t ex införande av ett nytt verktyg för att genomföra personalutvecklingssamtal. GRI-indikatorer inom dessa områden som SP rapporterar är LA 1 (antal anställda och anställningsform), LA 2 (personalomsättning), LA 7 (arbetsskador etc), LA 8 (hälsoarbete), LA 10 (utbildningstimmar) och LA 12 (utvecklingssamtal).

SP:s kunders syn på verksamheten är naturligtvis av vital betydelse och därför genomförs ett antal olika typer av undersökningar m m, för att få en uppfattning om vad koncernens kunder anser om SP, de tjänster som SP levererar samt vilka förbättringsmöjligheter som kunderna ser att SP kan genomföra. Under året har t ex en stor undersökning avseende hantering av telefoner inom koncernen genomförts. Därför är PR 5 (kundnöjdhet) en av de allra viktigaste GRI-indikatorerna som SP rapporterar.

INTRESSENTER

SP har genom olika enkäter undersökt hur olika intressenter ser på SP:s hållbarhetsarbete samt vilka hållbarhetsfrågor som intressenterna anser vara viktigast för SP att arbeta med. De olika intressentgrupper som har tillfrågats är: anställda, kunder och leverantörer. Förutom i de olika enkäterna som har genomförts har intressenter även haft möjlighet att ha synpunkter på SP:s hållbarhetsarbete i de olika råd och intresseföreningar som de olika bolagen i SP-koncernen driver.

Det finns även möjlighet att göra sin röst hörd på årsmöten, SP-dagar samt olika branschdagar som arrangeras av bolagen i koncernen.

STRATEGI OCH POLICY

SP har ett stort antal policyer som ligger till grund för hållbarhetsarbetet. Det gäller t ex miljöpolicy, mångfalds- och jämställdhetspolicy, arbetsmiljöpolicy, etikpolicy, resepolicy, drog- och alkoholpolicy, lönepolicy, friskvårdspolicy, oberoendepolicy, rehabiliteringspolicy och kommunikationspolicy. Under 2011 påbörjades en översyn av alla policyer inom SP-koncernen och det ska under 2011-2012 utarbetas ett antal koncerngemensamma policyer, inte minst sådana som styr hållbarhetsarbetet.

I det årliga planeringsarbetet ska de olika bolagen och enheterna presentera de olika aktiviteter inom hållbarhetsarbetet som de planerar att genomföra under året. Detta görs bland annat i kvalitets- och miljöplan, utbildningsplan och personalplan. Dessutom antas även koncerngemensamma planer av denna typ.

En stor del av koncernens hållbarhetsarbete utförs i den dagliga verksamheten, då ofta av speciella funktioner. Det gäller exempelvis fastighetssektionen som i samband med alla renoveringar och nybyggnader tar hänsyn till möjliga sätt att spara energi eller att de som ansvarar för avfallshantering alltid försöker att sortera och minimera avfallet i möjligaste mån.

HÅLLBARHETSMÅL

SP-koncernen har satt upp ca 15 hållbarhetsmål. Dessa är i de allra flesta fall kopplade till olika GRI-indikatorer som SP rapporterar. Målen omfattar områden som avfall, resor, utbildning och arbetsskador.

Målen har olika tidsperspektiv. Det finns mål på kort sikt (1-2 år), medellång sikt (3-5 år) samt mål på lång sikt (6-10 år). Målen följs årligen upp i samband med ledningens genomgång.

AKTIVITETER

SP bedriver sitt hållbarhetsarbete antingen i den vanliga verksamheten eller i form av olika projekt. I den vanliga verksamheten har det under 2011 genomförts ett stort antal åtgärder inom hållbarhetsarbetet. Exempel på sådana åtgärder är:

- Byte till rörelsestyrt ljus vid renoveringar
- Ny avfallssorteringsplats
- Förbättrade isolering och nya fönster vid ombyggnationer och renoveringar
- Nya kemikalieskåp
- Nytt hjälpmedel för att genomföra utvecklingssamtal
- Friskvårdsarbetet
- Arbetsmiljö- och skyddsarbetet

I andra fall genomförs åtgärder inom hållbarhetsarbetet i projekt. Exempel på sådana projekt är:

- Kampanjen Smart people och The SP Way som beskriver hur man skall arbeta tillsammans inom SP-koncernen och bygga en bra företagskultur

- Nattvandringar för att hitta möjligheter till energibesparingar
- Projektet Resfri som försett koncernen med utrustningar för att kunna hålla möten utan att behöva resa
- Arbete med att utarbeta och förankra SP:s tillväxtstrategi
- Utformning av nya befattningsbeskrivningar

SP rapporterar sitt hållbarhetsarbete i en egen hållbarhetsrapport enligt GRI. Rapporten ligger på C+-nivå och finns på hemsida: www.sp.se/sv/about/Hallbarhet och [CSR/Sidor/default.aspx](http://www.sp.se/sv/about/CSR/Sidor/default.aspx)

Swedish ICT Research

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Genom att vara ett forskningsinstitut påverkar Swedish ICT samhället och miljön främst genom de forskningsresultat man levererar inom informations- och kommunikationsteknologi (IKT) snarare än genom den egna verksamheten. IKT är väsentligen en möjliggörande teknologi som kan tillhandahålla lösningar för att möta de stora utmaningarna och hållbarhetsaspekten är därför ett naturligt innehåll i våra forskningsprojekt.

Swedish ICT består av fem dotterbolag och hållbarhetsarbetet sker väsentligen på lokal nivå. Frågor som man sett som viktiga för den egna verksamheten är t ex hur man fortsatt ska framstå som en attraktiv arbetsgivare, resor, avfallshantering och elkonsumtion.

INTRESSENTER

Ingen systematisk och planlagd dialog har tillsvidare skett med intressenterna inom koncernen, men på grund av verksamhetens innehåll förs en kontinuerlig dialog med kunder, ägare och samhällsrepresentanter där hållbarhetsfrågor är en naturlig del. Exempelvis har detta skett inom transportområdet som är ett viktigt forskningsområde. Vidare har en dialog skett med leverantörer t ex fastighetsägare, elleverantörer och resebyråer för att se hur man kan minska miljöpåverkan i den löpande verksamheten.

HÅLLBARHETSMÅL OCH STRATEGIER

Övergripande hållbarhetsmål för koncernen formulerades 2010 och i varierande grad har dotterbolagen formulerat egna lokala mål utifrån egna strategier och policyer. Lite beroende på den specifika inriktningen av enskilda projekt lägger dessa tonvikten på olika frågor, men ambitionen är att alltid lyfta fram hållbarhetsaspekterna i projektresultaten.

Swedish ICT har under 2011 startat ett varumärkesprojekt som resulterat i beslut om att skapa en gemensam varumärkesplattform för gruppen i syfte att skapa en stark forskningskoncern och kapitalisera på de synergieffekter som finns i att vara en stor grupp med ett brett erbjudande. Övergripande hållbarhetsarbete

har väsentligen inte varit i fokus under 2011 på grund av arbetet med varumärkesprojektet. Under 2012 kommer en implementeringsfas för varumärkesarbetet och hållbarhetsaspekter kommer att beaktas i detta arbete.

Sett till den egna verksamhetens hållbarhetspåverkan finns olika initiativ för att hantera avfallsåtervinning, energiförbrukning och CO₂-utsläpp genom t ex resepolicy. Dessa frågor har genom tidigare personalenkäter visat sig uppfattas som angelägna.

AKTIVITETER

Ett antal olika aktiviteter med hållbarhetsaspekter har under 2011 genomförts lokalt på dotterbolagen, t ex:

- Ytterligare dotterbolag har infört system för video och telekonferens för minskat resande.
- Ett dotterbolag har i samarbete med fastighetsägaren startat ett initiativ avseende produktion av egen el. Genom att placera solpaneler på byggnadens tak och att ansluta dessa till elnätet samt elmätare kommer man under 2012 att kunna producera egen miljövänlig el till kontoret.
- Olika insatser för att informera och medvetandegöra personalen om miljöpåverkan från resvanor och vilka alternativ som står till buds har genomförts.
- Personalen har erbjudits information om mat och miljö för att skapa medvetenhet kring miljöaspekter på matproduktion.
- Två olika genusprojekt har genomförts med syfte att skapa ökad medvetenhet om jämställdhetsfrågor i organisationen. Ett bättre och mer genusmedvetet ledarskap bidrar till att skapa goda och jämställda villkor samtidigt som det är en strategiskt viktig insats för att bli en ännu mer attraktiv arbetsgivare. Mer information om verksamheten på webbplatsen www.swedish-ict.se

Swerea

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Swereas viktigaste arbete inom hållbarhetsfrågor sker via forskningen. Övervägande del av den forskning som genomförs i såväl direkta kunduppdrag som offentligt finansierad, är projekt som syftar till miljö- och/eller samhällsnytta. Att proaktivt utveckla kunnskap genom egensatsningar inom hållbarhetsområdet för att sedan omsätta det är ett viktigt verktyg för att påverka utvecklingen. Viktiga större egensatsningar görs inom t ex Ekodesign och på lättviktsområdet.

Förtroende för bolaget, från samtliga våra intressenter, bygger på att en god forskar- och affäretik upprätthålls. Dessa får aldrig ifrågasättas. En uthållig ekonomi borgar för en stabil och långsiktig verksamhet, också mycket viktigt för förtroendekapitalet.

Att bedriva en effektiv verksamhet som samtidigt ger förutsättningar för god fysisk och psykisk hälsa, socialt välbefinnande och arbetstillfredsställelse är väsentligt för var och en.

INTRESSETER

En tät och kontinuerlig kontakt hålls framförallt med Swereas kunder och medarbetare och det sker i det dagliga arbetet. Men mer riktade insatser görs också dels i form av kundundersökningar, dels med projektuppföljning för att mäta kundnöjdhet efter avslutade uppdrag. Senast genomfördes en större kundundersökning i februari 2011. En medarbetarundersökning genomförs för hela Swerea-koncernen vartannat år (senast 2010) och personalutvecklingssamtal sker årligen. Programråden, ett för varje dotterbolag som består av en blandning av medlemmar och andra kunder, styr forskningsinriktningen. På senare år har det väsentligen varit mot hållbarhets- och miljöfrågor.

STRATEGI OCH POLICY

Budskapet i affärsidén och visionen är underförstått ”ett ansvarsfullt företag med ett samhällsansvar”. Uppdraget är att genom forskning stärka konkurrens- och innovationsförmågan för näringslivet i Sverige. I det ligger också att Swerea värnar förtroendet för koncernen hos såväl medarbetare, näringsliv/kunder, akademi och samhälle. Det innebär att det ställs krav som påverkar det egna förhållningssättet och utvecklingsarbetet. Koncerngemensamma policyer och riktlinjer arbetas successivt fram för de områden som beskriver vad koncernen vill kännetecknas av, Swereas kärnvärden. Handlingsprogram och -planer utvecklas därefter hos dotterbolagen med hänsyn till deras respektive utvecklingsbehov. Under 2011 har koncernen bildat en CSR-grupp med kontaktpersoner från samtliga bolag. Syftet är att utveckla arbetssättet och att alla ska ha möjlighet att påverka och känna delaktighet.

HÅLLBARHETSMÅL

- Att vara en stark forskningspartner och bidra aktivt med lösningar för de kunder som i sin tur arbetar eller vill arbeta aktivt med sitt hållbarhetsarbete.
- Att öka Swereas möjligheter att få större offentligt finansierade projekt, av de finansiärer (t ex EU och Vinnova) som allt oftare har hållbarhet med som ett av sina kriterier i projektbedömningar.
- Att fortsätta vara en attraktiv arbetsgivare för medarbetare och för nuvarande och framtida arbetsmarknad.

AKTIVITETER

- Swerea har under året format och formaliserat sitt arbetssätt för att kunna arbeta mer systematiskt med hållbarhetsfrågorna. En CSR-arbetsgrupp, med kontaktpersoner från respektive dotterbolag, analyserar, förbereder och tar fram förslag på förbättringar, mål och arbetssätt. En bred förankring är viktig för att arbetet ska få det genomslag koncernen eftersträvar. Swerea har valt att använda det verktyg som Swerea IVF i samverkan med Företagarna tagit fram som stöd för arbetet med hållbarhetsfrågorna.
- Under året har en gemensam IPR-policy (Intellectual Property Rights, sv: immaterialrättigheter) med riktlinjer utarbetats och implementerats i koncernen.

Syftet med policyn och riktlinjerna är att skapa en större tydlighet vad gäller ägandeförhållanden av IPR både gentemot kunder/uppdragsgivare och medarbetare.

- En koncerngemensam mångfalds- och jämställdhetspolicy har tagits fram. Tidigare har det funnits en per dotterbolag, men koncernen fann det angeläget att alla omfattas av samma värderingar, uttryckta på samma sätt.
- Projektmallen för koncerngemensamma projekt, i huvudsak strategiska engagemang, har under året kompletterats så att en bedömning av projektens miljöpåverkan alltid ska göras innan beslut och start. Swerea IVF gör sedan tidigare en djupare hållbarhetsgranskning av de projekt som startas.

Mer information om verksamheten på webbplatsen www.swerea.se

Innventia

VÄSENTLIGA HÅLLBARHETSFRÅGOR

Den största effekten ur hållbarhetsaspekt som Innventia kan bidra med är resultaten från projektverksamheten. Effektmålen för Innventias projekt innehåller nästan alltid minskad resursförbrukning, nyttjande av förnybar råvara eller minskad miljöbelastning.

Att skydda affärsvärdet av Innventias forskning är avgörande för att resultaten som kommer fram ska vara lönsamma att implementera i näringslivet och därigenom verkligen ge effekt. Därför är hanteringen av IPR (Intellectual Property Rights, sv: immaterialrättigheter) en väsentlig fråga för Innventia.

Innventia arbetar internt med att tydliggöra mål, ansvarsfördelning och kompetensutveckling på individnivå.

Vidare bör Innventias verksamhet genomlysas avseende energibesparing i lokaler och miljöpåverkan från resor.

INTRESSETER

Inför utformningen av och innehållet i forskningsprogrammet 2012-2014 har Innventia genomfört djupa företagsvisa dialoger kring kundernas långsiktiga behov.

Stora nyckelkunder har varit med i dialogen kring Innventias nya IPR-policy.

Årligen genomförs en kundundersökning via externt bolag. Under 2011 har även ett projekt drivits där 75 kundbesök gjorts i syfte att kartlägga kundernas behov inom förpackningsområdet.

I dialog med medarbetarna genomförs årligen en arbetsmiljöenkät med hjälp av företagshälsovården. I samband med att ny VD tillträdde gjordes också en webbenkät till samtliga medarbetare om företagsklimatet på Innventia.

I december hade ledningsgruppen en workshop som handlade om företagets framtida CSR-arbete.

STRATEGI OCH HÅLLBARHETSMÅL

Innventias CSR-strategi finns i företagets vision och affärsstrategi i stället för en separat CSR-strategi.

Alla projektförslag utvärderas ur ett hållbarhetsperspektiv. Respektive startat projekt drivs mot uppsatta projektmål. Att sätta ett gemensamt företagsmål för påverkan från samtliga projekts effektmål är svårt att göra.

Under 2011 antogs en IPR-policy för Innventia. Målet nu är att få den fullt implementerad i organisationen tillsammans med relevanta verktyg.

Under 2012 införs Performance Management (sv: prestationsstyrning) för samtliga medarbetare. Metodiken förväntas leda till en effektivare verksamhet med ett utvecklat, tydligt och kommunikativt ledarskap. Den förväntas även höja motivationen hos medarbetarna samt bidra till ett positivt och kreativt arbetsklimat. En översyn av organisationen med kompetenskartläggningar kommer att göras. Däribland ingår också att fastställa organisation för CSR.

AKTIVITETER

- Arbete för att mäta påverkan/effekt från forskningsresultaten (t ex minskad resursförbrukning; energi, råvara, återvinning) har påbörjats. Ett måttal kan vara volymen forskningsprojekt som går ut på att spara energi eller råvara hos våra kunder.
- IPR-policy sammanställd och beslutad i Innventias styrelse. De nya avtalen med kunderna till forskningsprogrammet har anpassats till den nya IPR-policyn.
- Innventia har under 2011 formulerat tre övergripande interna projekt för översyn av organisation, kompetensutveckling och innovationsprocesser. Projekten genomförs under 2012.

ÖVRIGA AKTIVITETER ÄR:

- Insamling och rapportering till RISE av data för elva GRI-indikatorer, inkluderande sammanställning av medarbetares resvanor.
- Ett uppslag hållbarhetsrapportering i årsredovisningen 2011
- Innventias värdegrund med kärnvärden och nyckelord för varumärket är fastställda. Pågående varumärkesarbete som utgår från den nya värdegrunden.
- Löpande information till medarbetare om CSR-arbetet via intranätet Innsidan.
- Inlett översyn av energibesparande åtgärder.
- Genomfört workshop i ledningsgruppen, vilken omfattade en intressentkartläggning samt utarbetande av CSR-mål för 2012.

Mer information om verksamheten på www.innventia.com

Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv

VÅR DIREKTA HÅLLBARHETSPÅVERKAN

2010 identifierade vi några centrala och väsentliga hållbarhetsfrågor för holdingbolaget, samtidigt som vi fortsatte att diskutera hur vi kan verka för att hållbarhetsarbetet utvecklas i våra dotter- och intressebolag. Det är viktigt för oss att visa att vi själva också lever som vi lär. Hela holdingbolagets personal har varit med och pekat ut de tre relevanta hållbarhetsområden där vår direkta påverkan är tydlig och där vi kan inleda ett förbättringsarbete:

1. Vår verksamhet som tjänsteföretag utförs på kontor i centrala Stockholm, men innebär resor i landet. Vi har tidigare tillsammans med dotter- och intressebolagen identifierat *utsläpp från tjänsteresor* som ett gemensamt prioriterat område att mäta och målarbeta med. Det har holdingbolaget tagit fasta på när vi under 2011 började arbeta med våra utsläpp av koldioxid från våra tjänsteresor, tog fram en resepolicy samt påbörjade målarbetet kring hur vi kan minska resandet genom fler resfria möten. Se sid 62.
2. Som ägarbolag arbetar vi med *styrelsenomineringar* och som statligt ägt bolag är det en central fråga för oss att möta regeringens uttalade ambitioner i jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Styrelsens ordförande och VD har båda varit mentorer i Styrelsekraft, regeringens mentorsprogram för kvinnor, och frågan är prioriterad. Båda deltar f n i ytterligare mentorsprogram. RISE Holding är stolta över att ha en 50/50-procentig könsfördelning i den egna personalen, likväl som i styrelsen. Det är en strävan i vårt nomineringsarbete i dotter- och intressebolagen att arbeta vidare för den balansen. Se sid 63.
3. Vårt uppdrag är att investera i en strategisk kompetensutveckling i forskningsinstituten och att belysa och utvärdera effekten av de satsade medlen. Det statliga stöd vi tilldelas av ägaren, ska med undantag för våra driftskostnader, investeras i våra dotter- och intressebolag och den samlande strukturen (se ÅR sid 65). Vi arbetar med en transparent process för *fördelning av statens investering* som arbetats fram i samråd med styrelsen och ingående bolag. När vi vidareutvecklar vårt fördelningssystem är det väsentligt att inkludera aspekter som motverkar korruption och/eller misstankar om korruption.

VÅR INDIREKTA HÅLLBARHETSPÅVERKAN

RISE Holdings styrelse antog vid årsskiftet 2008/09 en ny varumärkeskod för det förnyade holdingbolaget där hållbarhets- och ansvarsfrågor inkluderades som en väsentlig del i hur bolaget vill uppfattas och vilka frågor som är prioriterade. Denna varumärkeskod är också plattformen för det gemensamma paraplyvarumärket RISE Research Institutes of Sweden som omfattar ingående forskningsinstitut. Holdingbolaget har som huvudägare av detta varumärke en viktig roll i att ladda det med innehåll som stödjer vårt samlade agerande i innovationssystemet.

Arbetet med varumärkesplattformen har skett i gemensamma workshoppar med ledningarna för instituten och det finns en samsyn kring de uttalade värderingarna och budskapen som RISE-gruppen delar. Att med forskning, utveckling

och innovationer bidra till en hållbar utveckling av näringsliv och samhälle är den bärande visionen i det gemensamma varumärket och utgör samtidigt vårt övergripande hållbarhetsmål.

Forskningsinstitutet gör stor nytta för sina kunder i näringsliv och samhälle och det är en viktig del av det budskap som RISE Holding återrapporterar till sin ägare och finansiär, staten. Forskningsinstitutets innovationer kan och bör vara en del av lösningarna på våra stora globala utmaningar.

Det är en målsättning för ägarbolaget att utveckla sitt arbete med CSR-frågorna så att det strategiskt stöder synliggörandet av forskningens nytta i näringsliv och samhälle och hjälper oss att kommunicera dess olika effekter till både beslutsfattare och allmänhet.

UPPNÅDDA HÅLLBARHETSMÅL I RISE HOLDING

I vårt målarbete fokuserar vi på holdingbolagets egen verksamhet och våra prioriterade frågor. Holdingbolagets VD har det organisatoriska ansvaret för målarbetet i RISE Holding. Under 2011 har vi uppnått flera mål som sattes på kortare sikt:

- Alla anställda på holdingbolaget är medvetna om att CSR-frågorna är något vi aktivt arbetar med i den egna verksamheten och bredare i hela RISE-gruppen. Arbetet med CSR-rapportering och policyframtagning har involverat samtliga anställda.
- RISE Holding har under året tagit fram och förankrat en policysamling där hållbarhetsfrågorna finns med i såväl sociala/anställningsrelaterade, ekonomiska/finansiella som miljömässiga sammanhang. Policysamlingen har arbetats igenom och förankrats med hela personalen.
- RISE Holding har inlemmat CSR-synen som en del i sin bolagsstyrning och påbörjat målarbetet med sin egen påverkan på hållbar utveckling som framgår ur indikatorrapporteringen.
- RISE Holding driver koncerngemensamt CSR-nätverk och följer arbetet med CSR-frågorna i bolagen genom att begära in uppgifter om hur arbetet med hållbarhetsfrågor har drivits och genomförts i koncernbolagen och följer upp genom att återge resultaten i denna rapport.

Målarbetet med risker och möjligheter

	MÅL	RISK	MÖJLIGHET	VAD GÖR RISE HOLDING?
KORT SIKT 2012-2013	RISE Holding bedriver ett aktivt målarbete med sina prioriterade hållbarhetsfrågor och följer utvecklingen i koncernbolagen	Resursbrist kan medföra att frågorna nedprioriteras i vardagen och aktualiseras bara i samband med strategi-diskussioner och rapportering	CSR-frågorna är ett gemensamt intresse för ägar- och dotterbolag, bygger en starkare varumärkesprofil för instituten	Upprättar och utvärderar löpande rutiner för de egna mätetalen, hur bolagen rapporterar in CSR-data, utvecklar sitt arbete med GRI
	RISE Holding har etablerat en strategisk dialog kring CSR med näringslivet/våra medägare	Näringslivets behov och resursbrist i lågkonjunktur kan påverka viljan att arbeta med CSR-frågor	Stor möjlighet att fånga upp näringslivets behov av hållbara FoU-lösningar, särskilt i ett hårdare konkurrensutsatt klimat	Initierar dialog även kring CSR och bidrar till mötesplatser för industri, lärosäten och institut i samverkan
	RISE Holding har inlemmat CSR-perspektivet i våra finansierings- och utvärderingsinstrument	Beroende av egen kunskapsuppbyggnad och ägarens, statens, intentioner med investeringen som fördelas via RISE	Fördelningsverktyget är ett incitament för instituten att möta ägarens intentioner inom CSR	Frågan om framtida tilläggs-kriterier i finansieringen och effektutvärderingen ska utredas på RISE i samråd med instituten och våra ägare
MEDELÅNG SIKT 2014-2015	CSR är en självklar del av RISE-gruppens gemensamma kunderbjudande	Att vi inte lyckas behålla efterfrågad spetskompetens inom CSR	CSR är en efterfrågad kompetens av industrin – en självklar del av affären som måste utnyttjas och marknadsföras målinriktat	RISE uppmuntrar till samstämmiga mål och ansvars-dokument i dotterbolagens alla projekt/kundrelationer och tar fram egna styrdokument för sina leverantörsavtal etc
	CSR är en oundgänglig del av RISE-gruppens konkurrenskraft och rekryteringsförmåga	Vi missar färsk kompetens och nytänkande om vi inte ligger i framkant på ett område som engagerar många globalt	Vi kan rekrytera färsk kompetens med CSR-aspekten som en attraktionsparameter, vi tjänar på att vara en ansvarstagande sektor	RISE bidrar med att utveckla effektmättningsverktyg, och nyckeltal för vår sektor och kommunicerar den samlade kompetensen internt och externt
	Dotterbolagen rapporterar årligen sitt hållbarhetsarbete enligt GRI som en del av årsrapporteringen	Resursbrist eller saknad prioritet på dotterbolagsnivå	Ett ökat samspel med viktiga intressenter i kund- och leverantörsled. Kunskapsuppbyggnad och profilering.	RISE driver koncerngemensam arbetsgrupp för att stödja kunskapsuppbyggnad kring CSR-kommunikation
LÅNG SIKT 2016-2020	RISE-gruppen är en ledande FoU- och innovationsaktör i CSR-frågor för näringslivet i Sverige	Att vi inte lyckas hålla det vi lovar pga egen resursbrist eller globala hotande omständigheter	Konkurrensfördel i och utanför landet	Målstyrt arbete med CSR-frågorna och extern kommunikation av värdet och nyttan på RISE hållbarhetsarbete
	RISE-gruppen har inlemmat tydliga CSR-kriterier i sitt internationaliseringsarbete	Svårt att få finansiering, näringslivet kan ha andra prioriteringar	Goda kunskaper i RISE-gruppen inom t ex textilområdet och green buildings	RISE Holding initierar diskussion och kartläggning av kunskaper och förutsättningar i gruppen
	En majoritet av RISE-gemensamma projekt ska vara CSR-kontrollerade	Svårt att få finansiering, näringslivet kan ha andra prioriteringar	Stärker varumärket, stöds av industriägarna, bidrar med tydlig nytta till näringsliv och samhälle	Målstyrt arbete med CSR-frågorna och intern kommunikation av värdet och nyttan av hållbarhetsarbete
	Samtliga i RISE-gruppen ingående bolag rapporterar sitt CSR-arbete i samordnad form	Resursbrist, vilja att göra som man alltid gjort, ökande rapporteringsbörda	Jämförbarhet, internationell benchmark, förstärkt RISE-tillhörighet	Driver CSR-nätverk för gemensam utbildning och information, driver frågan i ledningar och styrelser

VÅR MILJÖPÅVERKAN – EN UTMANING

RISE-gruppens forskningsinstitut ligger spridda över Sverige, från Luleå till Lund och arbetet med dotter- och intressebolagen för med sig en del resande till styrelsemöten och konferenser. Antalet utlandsresor för att besöka och studera organisationer som motsvarar vår egen och strävan att fördjupa vårt internationella samarbete har ökat som en direkt följd av RISE Holdings uppdrag att företräda de svenska forskningsinstituten i och utanför landet.

Vi har identifierat tjänsteresandet som vår största enskilda miljöpåverkande faktor. Det är inte helt lätt att minska vår direkta miljöpåverkan givet den verksamhet vi bedriver, men vi ser det som en viktig utmaning att göra vad vi kan. Sedan 2010 mäter vi systematiskt vårt tjänsteresande och sammanställer uppgifterna med hjälp av vår affärsresebyrå/tjänstebilsleverantör.

Målarbetet med att minska våra koldioxidutsläpp genom flyg- och bilresor startade under 2011. Vi har som ambition att ersätta delar av flygresandet med tåg. Under 2011 företogs 57 tjänsteresor inom RISE Holding, 79 procent av dessa var flygresor, 21 procent tågresor. Vi strävar efter att förbättra den balansen, givet de förutsättningar vi har vid bokning av möten, avståndshänsyn, tillförlitlighet i tågtider, möjlighet att arbeta under resan etc. Antalet flygresor ökade mot föregående år då en ny medarbetare anställdes som reser mycket i tjänsten.

Flygresor 2011	45
Varav styrelsens resor	15
Varav personalens resor	30
Tågresor	12
Varav styrelsens resor	3
Varav personalens resor	9

Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser	2010 Kilo (procentuell andel)	2011 Kilo (procentuell andel)
Flygresor	6 522	10 829
Varav styrelsens resor	2 120 (33 %)	3 818 (35 %)
Varav personalens resor	4 402 (67 %)	7 011 (65 %)

Det är också en ambition att se över mötespraxis och underlätta resfria möten genom tekniska lösningar. Under senare delen av 2011 påbörjades kartläggningen av de olika system för videokonferenssystem som används inom RISE-gruppen och offertinhämtning inleddes inför en framtida investering. Det arbetet är inte avslutat ännu och kommer att redovisas i kommande rapport.

Under senhösten 2011 färdigställde holdingbolaget en rese- och mötespolicy som är förankrad hos varje medarbetare som beställer resor och deltar i möten. Samtliga resebeställningar ska gå via resebyrån för att säkerställa såväl bästa pris

som statistiskt korrekt underlag till bl a denna redovisning. Resultaten i form av uppnådd minskning av utsläppen kommer att redovisas i kommande rapporter.

Bolaget har en (1) tjänstebil som körs av VD. Den är dieseldriven och har 30 % lägre koldioxidutsläpp per kilometer än den tidigare, vilket svarar upp mot vår ambition att minska företagets direkta bränsleanvändning vid bilkörning. Bilen införskaffades 2010, därav dubbla bränslekategorier 2010.

Direkt energianvändning per primär energikälla	2010		2011	
Förbrukning VDs tjänstebil	Liter	Gigajoule*	Liter	Gigajoule*
Bensin	905	29	0	0
Diesel	543	20	1390	51

*För omräkningsformel hänvisas till GRI-index.

Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	2010	2011
Koldioxidutsläpp VDs tjänstebil	Kilo*	Kilo*
Bensin	2136	0
Diesel	1379	3530

*För omräkningsformel hänvisas till GRI-index.

I jämställdhetens tjänst

RISE Holding medverkar i valberedningen av styrelseordförande och ledamöter i sina dotter- och intressebolag. I arbetet läggs stor vikt vid att svara upp mot regeringens tydliga ambitioner i jämställdhets- och mångfaldsfrågor. Vi är stolta över att ha uppnått en 50/50-procentig könsfördelning i den egna personalen, liksom i styrelsen. Det är en strävan i vårt nomineringsarbete i dotter- och intressebolagen att uppnå en balans på minst 60/40.

Under 2011 uppnådde VD-posterna i de fyra dotter- och intressebolagen 50/50-procentig könsfördelning då Innventias nya VD är kvinna. Av RISE-gruppens anställda är 34 (2010: 32) procent kvinnor.

Forskarvärlden är internationell och högrörig. Tidigare intressentdialoger har visat att mångfaldsfrågor prioriterades lägst av möjliga hållbarhetsutmaningar av såväl anställda som chefer i instituten. Mångfaldsaspekten är väl integrerad i institutens vardag och utgör därför ingen verklig CSR-utmaning att jobba vidare med. Institutet verkar i en global kunskapstradition och uppskattar frekventa internationella kontakter för att utveckla sin verksamhet. Samarbeten med forskare från olika länder och kulturer gör mångfaldsaspekter till en helt naturlig del av det dagliga arbetet. Självklart måste ändå inställningen i dessa frågor följas upp över tid, då den kan ändras och RISE Holding uppmuntrar aktivt arbete med interna processer som säkerställer god etik och åtgärder mot ev diskriminering etc. RISE Holding inkluderar även dessa aspekter i sitt policyarbete.

Personalsammansättning	2010	%	2011	
Antal anställda i RISE Holding, inkl VD	6		6	
Varav heltidsarbetande	5	80 %	6	100 %
Varav kvinnor	3	50 %	3	50 %
Varav män	3	50 %	3	50 %
Ålder 35-50	2	33 %	3	50 %
Ålder 51-65	4	67 %	3	50 %
Personalomsättning	En anställd har slutat, en har rekryterats, båda är kvinnor.			
Tillsvidareanställda	6 (100 %)			
Andel som omfattas av kollektivavtal	5 (80 %, VD omfattas ej)			

Styrelsesammansättning	2010	%	2011	
Antal ledamöter i RISE Holdings styrelse	6		6	
Varav kvinnor	3	50 %	3	50 %
Varav män	3	50 %	3	50 %
Ålder 35-50	3	50 %	3	50 %
Ålder 51-65	2	33 %	2	33 %
Ålder 65 -	1	17 %	1	17 %

Dotter- och intressebolagens VDar och styrelser	2010	%	2011	%
VD och koncernchefer	4		4	
Varav kvinnor	1	25 %	2	50 %
Varav män	3	75 %	2	50 %
Styrelseledamöter	28		27	
Varav kvinnor	8	29 %	8	30 %
Varav män	20	71 %	19	70 %

Utbildning för framgång

Vi verkar i en global och kunskapsintensiv bransch där utbildning och kompetensutveckling är viktiga framgångskriterier. Nöjda och kompetenta medarbetare är tjänsteföretagets största tillgång. Holdingbolaget arbetar aktivt med att rekrytera kunniga personer och hålla sin personal uppdaterad på relevanta områden genom olika utbildningsinsatser. Under året har ca 66 utbildningstimmar fördelats på fem anställda med ett genomsnitt på 13,2 utbildningstimmar per anställd. Fokus har legat på finansiell redovisning (IFRS), CSR, webbt teknik, samt ett mentorsprogram inom kommunikationsområdet som sträckte sig över årsskiftet 2010/2011. Personalen ges utöver kurser och utbildningar möjlighet att ta del av utbudet av

dialogmöten, informationsseminarier och frukostmöten som arrangeras i intressentkretsen. Dessa har inte tagits med här av praktiska skäl.

Samtliga anställda har under året haft utvecklings- och lönesamtal med VD. För styrelsens formella utvärdering av VD hänvisar vi till bolagsstyrningsrapporten. (BR sid 91)

Transparent fördelningssystem

Nivån på statens investering i strategiska kompetensmedel till institutssektorn har höjts väsentligt de senaste åren för att motverka den internationellt sett låga, offentliga finansieringsnivå som hämmade de svenska forskningsinstitutens utvecklingsmöjligheter under lång tid. Nivåhöjningen är ett viktigt steg mot en förstärkt, samlad institutssektor och starkare institut som enskilda aktörer i det svenska innovationssystemet. RISE Holding har till uppgift att utveckla ett effektorienterat fördelningssystem för institutssektorn med finansiering av den strategiska kompetensutvecklingen på instituten kopplat till verktyg för att mäta och utvärdera nyttan av gjorda investeringar.

2011 uppgick statens investering i RISE-gruppen till 452 mkr (2010: 453 mkr). Vår roll som finansiär är central i vår verksamhet. Arbetet förutsätter en tydlig och transparent fördelningsprocess som är långsiktig och utan risk för korruption i någon form. Ägarbolaget vidtar med CFO och styrelse sedvanliga riskförebyggande åtgärder i form av återkommande risköversyn, följer finansieringspolicy och antagna strategier.

Besluten om fördelade belopp för strategisk kompetensutveckling baseras på förutbestämda regler som tagits fram i samråd med och kommunicerats till samtliga bolag. Beloppen fastställs av RISE Holdings styrelse och meddelas skriftligt till instituten i beslutsbrev. Läs mer om vårt fördelningssystem i ÅB sid 18.

Satsningarna återrapporteras i projektredovisningar som i sin tur sammanställs av RISE Holding och kommuniceras till vår ägare, via styrelser och ledning. För effektutvärderingen sker en särskild rapportering.

Bolaget har i sin policysamling en finans- och placeringspolicy, inklusive etikparagraf, samt en finansieringspolicy som förklarar att vi i allt vårt handlande strävar efter att uppträda professionellt och korrekt samt agera rättvist och långsiktigt. Vi strävar efter att bedriva vår verksamhet och främja våra institut på ett moraliskt oantastligt sätt samt i övrigt enligt god affärssed och inom lagens alla rāmärken. Vi följer de internationella konventioner Sverige undertecknat, t ex FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, FN:s barnkonvention, ILO-konventionerna, Internationella miljökonventionerna samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Vi försäkrar att, så vitt vi känner till, hållbarhetsredovisningen är upprättad enligt GRI Global Reporting Initiatives riktlinjer, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av hållbarhetsredovisningen.

Stockholm den 16 mars 2012

Yngve Stade
Ordförande

Peter Holmstedt
Verkställande direktör

Lars Erik Fredriksson
Styrelseledamot

Anna Hultin Stigenberg
Styrelseledamot

Thomas Johannesson
Styrelseledamot

Pia Sandvik Wiklund
Styrelseledamot

Marie Westrin
Styrelseledamot

Revisors rapport över översiktlig granskning av hållbarhetsredovisning

Till läsarna av RISE Holdings hållbarhetsredovisning 2011

Vi har fått i uppdrag av ledningen i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB att översiktligt granska hållbarhetsredovisningen för 2011. Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för det löpande arbetet inom miljö, arbetsmiljö, socialt ansvar och hållbar utveckling samt för att upprätta och presentera hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med RevR 6 Bestyrkande av hållbarhetsredovisning utgiven av Far. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB:s standarder för revision och kvalitetskontroll och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

De kriterier som vår granskning baseras på är de delar av Sustainability Reporting Guidelines G3, utgiven av Global Reporting Initiative (GRI), som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt de redovisnings- och beräkningsprinciper som företaget särskilt tagit fram och angivit. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vår översiktliga granskning har, utifrån en bedömning av väsentlighet och risk, bl a omfattat följande:

- a. uppdatering av vår kunskap och förståelse för RISE Holdings organisation och verksamhet,
- b. bedömning av kriteriernas lämplighet och tillämpning avseende intressenternas informationsbehov,
- c. intervjuer med ansvariga chefer på koncernnivå i syfte att bedöma om den kvalitativa och kvantitativa informationen i hållbarhetsredovisningen är fullständig, riktig och tillräcklig,
- d. tagit del av interna och externa dokument för att bedöma om den rapporterade informationen är fullständig, riktig och tillräcklig,
- e. utvärdering av design för en del av de system och processer som använts för att inhämta, hantera och validera hållbarhetsinformation,
- f. analytisk granskning av rapporterad information,
- g. bedömning av företagets uttalade tillämpningsnivå avseende GRI:s riktlinjer,
- h. övervägande av helhetsintrycket av hållbarhetsredovisningen, samt dess format, därvid övervägande av informationens inbördes överensstämmelse med tilläpade kriterier.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan angivna kriterierna.

Stockholm den 16 mars 2012

PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor

Fredrik Ljungdahl
Specialistmedlem i Far

GRI-INDEX	Sidan	Kommentar
STRATEGI och ANALYS		
1.1 Ledningens kommentar	ÅB 4	
1.2 RISEs CSR-påverkan, risker och möjligheter	58	
ORGANISATION		Se även kortfakta i Årsberättelse, sid 8
2.1 Organisationens namn	40	
2.2 Vårt varumärke och verksamhet	40	
2.3 Organisationens struktur	40	
2.4 Bolagets huvudsäte	40	
2.5 Relevanta länder	42	
2.6 Ägarstruktur	40	
2.7 Marknader	42	
2.8 RISE-gruppens storlek	41	På sid 41 anges antal anställda per 2011-12-31, i ÅR anges medeltal anställda.
2.9 Förändringar i storlek, ägande, struktur under året	41	Inga strukturförändringar har ägt rum under 2011.
2.10 Emottagna priser och utmärkelser		Inga priser har mottagits under 2011.
RAPPORTINFORMATION		
3.1 Rapporteringsperiod	38	2011-01-01-2011-12-31
3.2 Datum för senaste rapport	38	2011-03-31
3.3 Rapporteringscykel	38	Helår
3.4 Kontaktinformation	46	
3.5 Definition av innehåll	58	Vi har tillämpat GRI:s vägledning för att definiera innehåll samt tillhörande principer om väsentlighet, kommunikation med intressenter, hållbarhets-sammanhang och fullständighet. Se avsnitten <i>Hållbar utveckling för RISE – två perspektiv</i> och <i>Fokus på dialog och opinionsbildning</i> .
3.6 Avgränsningar	38	
3.7 Särskilda begränsningar i omfattning	44	
3.8 Princip för redovisning av och urval av rapporteringsunderlag	44	

3.9 Tekniker för datamätning och framtagning av underlag		Holdingbolaget tar fram sina underlag via egna mötesanteckningar, resebyrå, billeasingfirma och sedvanlig personalstatistik. Datat sammanställs på kontoret. Dotter- och intressebolagen har lämnat skriftliga redogörelser för årets CSR-arbete enligt ett förutbestämt frågebatteri.
3.10 Förklaring av effekten av förändringar av information som lämnats i tidigare redovisningar och skälen för sådana förändringar	44	
3.11 Väsentliga förändringar som gjorts sedan föregående redovisningsperiod vad gäller avgränsning, omfattning eller mätmetoder som använts i redovisningen.		Vi har lagt till indikator SO5 i denna redovisning.
3.12 GRI-index	70	Utgörs av detta index
3.13 Granskning och bestyrkande	69	
STYRNING, ÅTAGANDEN och INTRESSENTRELATIONER		
4.1 Organisationens styrning	43	
4.2 Oberoende styrelseordförande	43	
4.3 Oberoende styrelse	43	
4.4 Metoder för hur anställda kan påverka ledning	43	
4.5 Kompensation till ledningen	43	
4.6 Processer för hantering av intressekonflikter	43	
4.8 Interna verksamhetsmål, uppförandekoder, CSR-policyer	59	Följande 11 policydokument ingår i den samling som togs fram och antogs av RISE Holding under 2011: Bolagsstyrningspolicy, Finans- och placeringspolicy, Finansieringspolicy, Upphandlingspolicy, IT- och säkerhetspolicy, Personal- och arbetsmiljöpolicy, Jämställdhets- och mångfaldspolicy, Miljö- och mötespolicy, Rese- och bilpolicy (inklusive Instruktion för tjänsteresor), Namn- och logotyppolicy, Press- och publiceringspolicy.
4.9 Ledningens hantering av CSR-resultat	59	
4.10 Styrelseutvärdering avseende CSR	43	
4.13 Medlemskap i organisation	ÅB 8	
INTRESSENTER		
4.14 Förteckning över intressenter	44	
4.15 Princip för urval av intressenter	44	

INDIKATORER		
EC1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde		RISE-gruppen Intäkter, mkr 2 491 Rörelsekostnader - 803 Löner och ersättningar till anställda -1 008 Betalningar till den offentliga sektorn -25 Behållet ekonomiskt värde, mkr 655
EC3 Omfattningen av organisationens förmånsbestämda åtaganden	ÅR 142	Not 29. Kommentar: Förmånsbestämda åtaganden utgörs av pensioner och redovisas i enlighet med svensk redovisningslagstiftning.
EC4 Väsentligt finansiellt stöd från offentlig sektor	ÅR 110	Avsnitt <i>Medel för investering i kompetens- och strukturutveckling</i>
EN3 Direkt energianvändning per primär energikälla	63	Uppdelningen av förbrukade drivmedel 2010 beror på att bolaget bytte tjänstebil från bensin till dieseldriven. Enhetsomvandling: Bensin l / 3,7854 = gallon x 0,125 = gigajoule Diesel l / 3,7854 = gallon x 0,138 = gigajoule
EN16 Totala direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser	63	Vi har använt gängse omräkningsfaktorer för bensin: 2,36 och diesel: 2,54
EN17 Andra relevanta indirekta utsläpp av växthusgaser	62	Uppgifterna hämtas från vår resebyrå.
LA1 Total personalstyrka	64	
LA2 Personalomsättning	64	
LA4 Andel personal som omfattas av kollektivavtal	64	
LA 10 Antal utbildningstimmar	64	
LA12 Andel anställda som får prestationsbedömning och karriärutveckling	64	
LA13 Sammansättning av styrelse och ledning avseende kön och ålder.	64	Kommentar: Mångfaldsindikator rörande minoritetsgruppstillhörighet är inte relevant för bolagets personalsammansättning i dag.
S02 Bolagets utvärdering av korruptionsrisk	65	Delvis rapporterad. Vi kopplar denna indikator till vår roll som finansiär. Policyer, strategier för medelsfördelning och dokumenterade risköversyn ingår i arbetet med att eliminera risken för korruption på ägarbolaget.
S05 Delaktighet i politiska beslutsprocesser	47	

FÖRKLARING TILL SIDHÄNVISNINGAR I GRI-INDEX,

SAMT I TRYCKSAKEN ÅRSBERÄTTELSE 2011

ÅB Årsberättelse – Verksamheten med VD-ord och Hänt under året

BR Bolagsstyrningsrapport – Styrelseinformation samt förord av ordföranden

ÅR Årsredovisning – Förvaltningsberättelse, finansiell information med noter

HR Hållbarhetsredovisning – GRI-rapport

Samtliga delar finns för nedladdning på www.ri.se från 30 mars 2012.

Ny kunskap ger smakligare choklad

Tillverkning av choklad med högre kvalitet och längre hållbarhet är nu möjligt tack vare EU-projektet ProPraline. Projektet har tagit fram lösningar för att komma åt vanliga kvalitetsproblem som grå missfärgning av chokladen och sprickbildning.

En grå missfärgning av chokladens yta, så kallad fettblomning, och sprickbildning ger chokladen ett mindre aptitligt utseende och leder till sämre hållbarhet. För att undvika problemen måste chokladen tempereras, kylas och förvaras på rätt sätt.

Därför har man inom EU-projektet ProPraline tittat på olika lösningar för att minska problemen med fettblomning och sprickbildning under tillverkningen. Choklad som måste kasseras för att den inte lever upp till kvalitetskraven kostar tillverkarna mycket pengar. Projektet är en del av EU:s sjunde ramprogram för europeiska små- och medelstora företag och målet är att stärka konkurrenskraften för europeiska pralintillverkare. Arbetet har pågått i tre år under ledning av SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB.

Projektet har bland annat utvecklat en ny seedningsprocess som är snabbare och effektivare för att förhindra fettblomning än traditionell temperering. Vattenaktiviteten i fyllningen visade sig vara en stark bidragande orsak till sprickbildning. Därför har man tagit fram ett flertal praktiska lösningar för att minska vattenmängden i fyllningen. Kylning, frysning eller en kort värmebehandling direkt efter produktion är också viktigt för att förhindra de undersökta kvalitetsproblemen och förlänga hållbarheten.

Dessa resultat ger nya möjligheter för pralintillverkare att energioptimera sin tillverkning och höja kvaliteten på sin produkt.

Läs mer på www.sik.se och www.sp.se

Foto: Kristofer Jansson, Interactive Institute

Nya verktyg för framtidens stadsplanering

Dagens städer står inför ett flertal stora utmaningar som handlar om allt från hållbar resursanvändning till infrastruktur och service. I projektet Urban Explorer skapar och utforskar Interactive Institute, ett av bolagen inom Swedish ICT, och Visualiseringscenter C nya verktyg för framtidens stadsplanering. Ett av resultaten är ett interaktivt visualiseringsbord som Göteborgs stad kommer att använda för att planera och kommunicera de stadsutvecklingsprojekt som staden står inför.

”Med visualiseringsbordet kan man med enkla och intuitiva rörelser, i samarbete med sina kollegor, utforska och utvärdera olika stadsbyggnadsprojekt som pågår i staden”, säger Filip Wänström, projektledare vid Interactive Institute.

Ett viktigt användningsområde är att underlätta för kommunikation och dialog mellan beslutsfattare, beställare, leverantörer och allmänhet i stadsbyggnadsprojekt med många intressenter.

”Visualiseringsbordet ger oss möjlighet att på ett nytt sätt samlas kring och diskutera samhällsbyggnadsprojekt. Göteborg står inför många och stora utmaningar de närmaste åren, med projekt som Västlänken och Centrala Älvstaden. Dessa projekt är oftast av väldigt komplex natur. Förhoppningen är att tekniken tydliggör sammanhang och ger ökad samsyn, vilket kan leda till snabbare och bättre beslut”, säger Eric Jeansson, GIS-chef på Göteborgs stad.

Urban Explorer drivs av Interactive Institute och Visualiseringscenter C i samarbete med Norrköping Science Park, Stadsbyggnadskontoret vid Norrköpings kommun och Hyresbostäder i Norrköping.

Läs mer om projektet: www.tii.se/projects/urbanexplorer

Läs mer på www.tii.se och www.swedish-ict.se

Förnyat förtroende som oberoende testlaboratorium

Acreo, ett bolag inom Swedish ICT, är som ett av tolv forskningslaboratorier i världen med och utvärderar nästa version av MPEG:s 3Dtv-kodningsstandard. MPEG standardiserar videokodning och de har haft stora framgångar med kodare för både standard-tv (SDTV) och high definition-tv (HDTV). Det finns idag MPEG-kodare även för 3Dtv men utveckling ställer högre krav och de nya teknikerna kräver nya effektivare tv-kodare där datamängden inte får bli för stor.

”Det är en avvägning mellan kvalitet och datamängd för att få bästa tv-upplevelse” säger Kjell Brunnström, ansvarig projektledare på Acreo. ”Vi har fått förnyat förtroende som oberoende testlaboratorium för video- och tv-kvalitetsutvärdering och det visar att vi på Acreo har satsat på rätt kompetens i tv-utvecklingen.”

Utvärderingen är en tävling mellan företag i branschen. Företagen har skickat in sina bästa algoritmer och kommer att utvärderas i ett jämförelsetest. Testpersoner har under hösten fått titta på de olika filmsekvenserna för att bedöma och jämföra deras kvalitet. En vinnande algoritm kommer att utses och ligga till grund för en ny standard.

Acreo har mångårig erfarenhet av videokvalitetstester. Man har drivit standardiseringsarbetet framåt inom detta område genom aktivt deltagande i Video Quality Experts Group (VQEG), sedan 1999. Detta engagemang har lett till frågan att utföra dessa nya tester åt MPEG.

Läs mer på www.acreo.se och www.swedish-ict.se

Yngve Stade, styrelsens ordförande

Ordförande har ordet

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB är statens ägarbolag för industriforskningsinstitut. Tillsammans med ägare i näringslivet är en av de viktigare uppgifterna att stärka, utveckla och förnya den svenska institutssektorn. Målet är att skapa en effektiv, flexibel och sammanhållen verksamhet av internationell konkurrensstyrka, som i nära samverkan med näringslivet kan möta företagens behov idag och förstå vad som behövs för att de ska utvecklas i framtiden.

Den näringslivsnytta RISE-gruppen genererar måste alltid stå i fokus och en kontinuerlig utvärdering av den utgör grunden för fortsatt verksamhetsutveckling i analogi med hur aktieägarvärden skapas i näringslivet.

Vi måste våga utmana gamla sanningar och traditioner och diskutera nya förutsättningar och behov för att formulera relevanta ambitionsnivåer för de svenska industriforskningsinstituten, särskilt för dem som ingår och bör ingå i RISE-gruppen i framtiden.

År 2011 blev ytterligare ett gott år, trots oro på de finansiella marknaderna och vikande konjunktur. RISE-gruppens institut utvecklades positivt vad gäller finansiella mål, tillväxt/näringslivets intresse och efterfrågan samt förmågan att möta kundernas behov i olika avseenden. Fortsatt fokus ligger på att nå ännu bättre resultat för effektivitet och kundnytta. Vi kan nu registrera effekter av statens investering i strategisk kompetensutveckling, mätt som affärsnytta för näringslivet, vilket i grunden är en fortsatt utveckling av och satsning på RISE-gruppens institut.

Näringslivets engagemang behövs

Utmaningen för de kommande åren består av många faktorer. Fortsatt starkt näringslivsengagemang som kunder och partners är alltid en grundförutsättning och bedöms kräva fortsatt prioritering genom ett tydligt intresse för verksamhets- och strukturutveckling. Bolagsstyrningsarbete i valberedningar, styrelser och inte minst i kund- och marknadsnätverk är av största vikt för att demonstrera för ägaren, staten, vikten av deras ansvar för fortsatt och stärkt finansiering av kund- och nyttoorienterad forskning, utveckling och innovation, FoU/I. Ökad innovationsförmåga och fler innovativa miljöer bidrar till näringslivets förnyelse och höjer kommersialisierungsgraden av den kunskap och kompetens som efterfrågas i näringsliv och samhälle.

2012 blir ett avgörande och viktigt år för RISE-gruppen. Den kommande forsknings- och innovationspropositionen kommer att indikera statens intresse och syn på hur industriforskningsinstituten bidrar till att generera nytta för svenskt näringsliv, hur kraftfull man bedömer institutens förmåga vara, att kunna stärka näringslivets konkurrenskraft och bidra till dess fortsatta utveckling.

Vi förväntar oss att förutsättningar för stärkt strategisk kompetensutveckling ges med ökade ekonomiska resurser. En ökad investering i demonstratorer och fokusering på viktiga verksamhetsområden är exempel på nödvändiga strategiska satsningar.

Ny propositionsperiod 2013-2016

En ytterligare förstärkt institutsgruppering behövs i Sverige. Under år 2011 har RISE Holdings styrelse och ledning därför ägnat stor uppmärksamhet och energi åt att beskriva värdet av industriforskningsinstitutens verksamhet och formulera en plan för fortsatt utveckling av RISE-gruppen som ett led i det inspel bolaget lämnat till Utbildnings- och Näringsdepartementen inför nästa forskningsproposition. Strävan har varit att involvera många intressenter i dialogen, såsom institutskunder och samverkanspartner, i akt och mening att ge tyngd åt de uppenbara argument som finns för en fortsatt stärkt forskningsinstitutssektor i Sverige. Bland de viktigare faktorer och frågor vi valt att behandla kan nämnas:

- Utveckling av strategiska innovationsområden inriktade mot de stora samhällsutmaningarna, sk SIO
- Möjligheter för instituten att utveckla demonstratorer som en viktig del i att accelerera innovationsprocessen
- Ökade möjligheter för instituten att stärka små- och medelstora företags innovationskraft
- Stärkt samarbete mellan institut och lärosäten för ökad kommersialisering av forskningsresultat
- Ökad internationalisering, bl a stärkt svenskt deltagande i EU:s forskningsprogram

Industriforskningsinstituterna arbetar under affärsmässiga förhållanden för att generera hållbara värden som kan omsättas och nyttiggöras i det svenska näringslivet. Sverige har behov av en kraftfull, väl sammanhållen industriforskningsgruppering där staten medverkar till en uthållig och gedigen finansiering av institutens infrastruktur, som står sig väl i en internationell kontext. I samarbete med det svenska näringslivet utformas verksamhetens former, inriktning och innehåll för att möta internationell konkurrens. Näringslivet ska se RISE-gruppens tjänster som en viktig strategisk resurs som bidrar till att stärka dess lönsamhet.

Jag ser de närmaste åren som mycket positiva för RISE-gruppen och kan vi bygga på det förtroende och den kompetens som finns, är förutsättningarna mycket goda att ta ytterligare steg i att fortsätta utveckla instituten till gagn för svenskt näringsliv.

Yngve Stade

Ordförande i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Avsteg från koden

REGEL 2 OM TILLSÄTTNING AV STYRELSE OCH REVISORER

Kodens bestämmelser är främst avsedda för publika företag med spritt ägande. RISE Holding gör avsteg eftersom nomineringsprocessen följer statens ägarpolicy. Se avsnitt *Styrelsenomineringsprocessen* nedan.

REGEL 4 OM STYRELSELEDAMÖTERS OBEROENDE

Enligt regel 4.5 ska majoriteten av ledamöterna vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. I bolag som är helägda av staten saknas skäl att redovisa oberoende. Se avsnitt *Styrelsenomineringsprocessen* nedan.

Bolagsstyrningsrapport 2011

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Bolagsstyrning för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, RISE Holding, utgår från statens ägarpolicy och riktlinjer för företag med statligt ägande, svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning (Koden). Riktlinjerna bygger på principen ”följa eller förklara”, vilket innebär att i de fall RISE Holding inte följer riktlinjerna kommer detta att förklaras. Styrelsen ansvarar enligt den svenska aktiebolagslagen för bolagets organisation och förvaltning av bolagets angelägenheter. Bolagsstyrning omfattar en god öppenhet gentemot ägaren så att denne kan följa bolagets utveckling. Detta gäller RISE Holdings egen organisation men också de bolag som staten via RISE Holding äger eller har inflytande i.

Denna bolagsstyrningsrapport redogör för hur bolagsstyrning har bedrivits inom RISE Holding under verksamhetsåret 2011.

Ägaren

RISE Holding är helägt av svenska staten och har uppdraget att samordna och utveckla statens direkta och indirekta ägarintresse i industriforskningsinstitut och att skapa förutsättningar för att utveckla industriforskningsinstituten. Någon vinstutdelning från bolaget till aktieägaren ska inte ske.

RISE Holding tillhör den grupp av statliga företag som har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag.

I forsknings- och innovationspropositionen *Ett lyft för forskning och innovation* (2008/09:50) lyfter regeringen fram vikten av att stärka industriforskningsinstituten som ägs och delägs av RISE Holding. Den svenska institutssektorn ska bli mer internationellt konkurrenskraftig och bättre bidra till att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse.

I regeringens riktlinjer till RISE Holding enligt beslutsbrev 2010-12-22 anges de återrappporteringskrav som ställs på RISE Holding gällande verksamhet som finansieras med strategiska kompetensmedel under 2011. En återrappportering ska göras till Regeringskansliet den 31 mars 2012.

Årsstämman

Öppen årsstämma hålls senast fyra månader efter bokslutsdag i enlighet med statens ägarpolicy. Enligt bolagsordningen § 9 har riksdagsledamot rätt att, efter anmälan till styrelsen senast en vecka i förväg, närvara vid bolagsstämma och i anslutning till denna ställa frågor. Underrättelse om tid och plats för bolagsstämma ska sändas med brev till riksdagens centralkansli i anslutning till utfärdandet av kallelsen till stämman.

Årsstämma 2011 inklusive ett öppet stämboseminarium hölls den 19 april 2011 på Näringslivets Hus i Stockholm. Vid stämman deltog ägarens representant, bolagets styrelseordförande och ledning samt auktoriserad revisor Olof Enerbäck, PwC. Dessutom deltog personal och styrelseledamöter samt inbjudna gäster.

Årsstämman 2012 inklusive öppet stämboseminarium äger rum den 24 april 2012 på Näringslivets Hus i Stockholm. Kallelse sker per brev till aktieägaren och genom annonsering i Post- och Inrikes Tidningar samt på bolagets webbplats www.ri.se. Information om att kallelse skett ska annonseras i Dagens Industri.

STYRELSENOMINERINGSPROCESSEN

Enligt statens ägarpolicy koordineras styrelsenomineringsprocessen av enheten för statligt ägande inom Finansdepartementet. Nomineringsprocessen i sin helhet beskrivs i statens ägarpolicy. Även val av revisorer följer principerna i ägarpolicyen.

Regeringens mål är att styrelserna ska ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. Med regeringens jämställdhets- och mångfaldsarbete som utgångspunkt görs urvalet av ledamöter utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta till vara kompetensen hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. Ledamöterna förväntas ha hög integritet, förmåga att se till bolagets bästa och motsvara de krav på gott omdöme som förväntas av företrädare för staten. Sammansättningen av styrelsen ska vara sådan att balans uppnås avseende bakgrund, kompetensområde, erfarenhet och kön.

Enligt bolagsordningen ska styrelsen i RISE Holding ha lägst fem och högst nio ledamöter, vilka väljs årligen på årsstämman.

Samtliga ledamöter i styrelsen är oberoende i förhållande till bolaget. Styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten som större ägare redovisas inte, vilket utgör *avvikelse i förhållande till Koden*.

Styrelsen

STYRELSENS LEDAMÖTER

Styrelsen utses av stämman för en mandatperiod av ett år. Styrelsen består av sex ledamöter, tre kvinnor och tre män. VD ingår inte i styrelsen. Inga arbetstagarrepresentanter ingår. Ordförande utses av årsstämman.

STYRELSENS ARBETSORDNING

Styrelsen ska förvalta bolagets angelägenheter i bolagets och aktieägares intresse. Styrelsens arbete styrs, utöver av lagar och rekommendationer, av styrelsens arbetsordning. En översyn av arbetsordningen görs årligen och fastställs genom styrelsebeslut.

Arbetsordningen reglerar ansvarsfördelningen mellan dels ägare och styrelse, dels styrelse och verkställande direktören, men också formerna för styrelsearbetet, antal möten, firmateckning, attestordning samt revisionsutskottets uppgifter.

Styrelsemöte ska hållas minst fyra gånger per kalenderår i enlighet med den plan som anges i arbetsordningen. Där framgår under vilken period möte ska hållas samt vilket ärende som ska behandlas vid respektive möte, exempelvis årsbokslut, delårsrapporter, strategifrågor, principer för allokering av strategiska kompetensmedel, verksamhetsplan, budget samt mål- och effektuppföljning.

VID ÅRSSTÄMMAN 2011 VALDES FÖLJANDE LEDAMÖTER (nyval av Marie Westrin, omval av övriga ledamöter):

Yngve Stade, (född 1947), styrelsens ordförande sedan 2006 och ordförande i styrelsens revisionsutskott. Tidigare Sverigechef Stora Enso. Civilingenjör, Teknologie doktor, h.c., Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm. Styrelseledamot i Billerud AB, Mantex AB och IVA, avd. VIII.

Lars Erik Fredriksson, (född 1964), ledamot sedan 2010 och ledamot i revisionsutskottet. Bolagsförvaltare, Finansdepartementet. Tidigare bolagsförvaltare Näringsdepartementet. Fil kand i företagsekonomi och matematik. Styrelseordförande i Sundsvalls Mätcenter AB, styrelseledamot i Fouriertransform AB och Green Cargo AB.

Anna Hultin Stigenberg, (född 1963), ledamot sedan 2007. Director Tooling Portfolio Management, Sandvik Tooling. Civilingenjör i Metallurgi och Materialvetenskap, Teknologie doktor i Materialvetenskap. Styrelseledamot i Arcam AB, ordförande i Programkommittén för materialforskning inom Stiftelsen Strategisk Forskning.

Thomas Johannesson, (född 1943), ledamot sedan 2007 och ledamot i revisionsutskottet. Innehåller flera uppdrag i organisationer med teknisk FoU-anknytning, tidigare VD för forskningsinstitutet Innventia AB, f.d. rektor för LTH, Lunds Tekniska Högskola. Civilingenjör (Teknisk Fysik, Chalmers), Teknologie doktor, professor i konstruktionsmaterial, Lunds universitet. Styrelseordförande i Lunds Nation Arkivet AB.

Pia Sandvik Wiklund, (född 1964), ledamot sedan 2009. VD, Länsförsäkringar Jämtland. Tidigare rektor vid Luleå tekniska universitet. Civilingenjör (Maskinteknik, Linköpings Universitet), Teknologie doktor och docent i kvalitetsteknik. Styrelseordförande i Norrbottens forskningsråd, styrelseledamot i Stiftelsen för Strategisk Forskning, Humlegården Fastigheter och Akademiska Hus samt ledamot i IVAs näringslivsråd.

Marie Westrin, (född 1958), ledamot sedan 2011. VP, Ericsson AB. Civilingenjör i Teknisk Fysik och Elektroteknik, inriktning Datateknik (Linköpings Universitet). Teknologie Doktor Linköpings Tekniska Högskola. Suppleant i styrelsen för Linköpings Tekniska Högskola.

Madeleine Cæsar, ledamot sedan 1998, avgick vid årsstämman 19 april 2011.

Från vänster: Anna Hultin Stigenberg, Thomas Johannesson, Yngve Stade (sittande), Marie Westrin, Pia Sandvik Wiklund (sittande), Lars Erik Fredriksson.

Inför varje kalenderår ska styrelsen fastställa ett preliminärt program med sammanträdesdagar och mötesorter. Ett konstituerande möte hålls efter årsstämman där beslut fattas om firmateckning, styrelsens arbetsordning, vd-instruktion, attest-instruktion och plan för ordinarie styrelsemöten under året. Varje år bör minst ett strategimöte hållas.

Styrelsen ska föreslå årsstämman riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för VD och ledande befattningshavare. Frågan bereds dessförinnan av revisionsutskottet.

Styrelsen ska godkänna väsentliga uppdrag som verkställande direktören har utanför bolaget. Det är VDs ansvar att hålla styrelsen underrättad härom.

STYRELSENS ARBETE

De frågor som stått i fokus under året som gått är

- Bolagsstyrningsfrågor
- RISE Holdings inspel till kommande FoI-proposition
- Utveckling av riktlinjer för strukturmedel
- Kompetensbehov i RISE-gruppens styrelser
- Nya och uppdaterade policys, bl a policy för bolagsstyrning
- Utveckling av ekonomiska mål
- Internationaliseringsfrågor

I RISE Holdings bolagsstyrningsmodell är ett av de strategiska elementen att aktivt verka genom valberedningar och styrelsearbete. Genom tillsättningen av kompetenta ledamöter till dotter- och intressebolagens styrelser säkerställs att resurserna som investeras från statens sida genom strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling ger avsedd avkastning och nytta.

Dialog förs kontinuerligt med övriga ägare i koncernen i gemensamma frågor, men även med institutens ordförande, övriga styrelseledamöter samt företrädare för enskilda företag. Syftet är att gemensamt arbeta för en effektiv, flexibel och sammanhållen struktur bestående av färre, större och internationellt konkurrenskraftiga forskningsinstitut med god förankring i näringslivet.

Genom sitt engagemang i dessa frågor bistår styrelsen VD i arbetet med att aktivt påverka och bidra till innehållet i såväl regeringens innovationsstrategi som kommande forsknings- och innovationsproposition för perioden 2013-2016.

Styrelsen har även fokuserat på verksamhetsuppföljning, hållbarhetsfrågor och andra för RISE Holding väsentliga frågor.

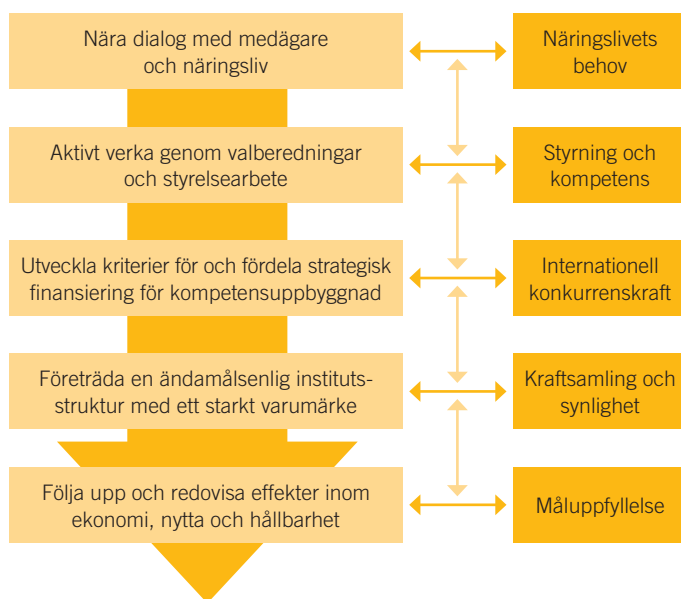
Styrelsen har haft åtta möten under året. I enlighet med styrelsens arbetsordning får ledamöterna inför varje styrelsemöte ett skriftligt material rörande de ärenden som ska behandlas. I materialet ingår verkställande direktörens skriftliga rapport från verksamheten. Befattningshavare inom RISE Holding har deltagit i styrelsemötena som föredragande för särskilda punkter och som sekreterare.

RISE HOLDINGS BOLAGSSTYRNINGSMODELL

En uppdaterad policy för bolagsstyrning fastställdes av styrelsen i februari 2011. Syftet med policyn är att ge en bas och ett ramverk för RISE Holdings arbete med bolagsstyrning i till exempel valberedningar, styrelser, i dialogen med övriga ägare samt i frågor rörande statens investering i institutens strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling. En översyn av policyn görs av styrelsen under första kvartalet varje år.

Utgångspunkten för bolagsstyrningsarbetet är RISE Holdings strategidokument och bolagsstyrningsmodell. RISE Holding arbetar även med att utveckla ägarstrategier för ett utökat ägaransvar tillsammans med sina medägare, vilket avses att leda till ägardirektiv.

Bolagsstyrningsmodellen består av i huvudsak följande strategiska grundelement:

De fyra första bolagsstyrningselementen är i huvudsak genomförda och tillämpas fullt ut. Inom det femte området finns ett system för att redovisa effekter inom ekonomi och hållbarhet genomfört. Ett utvecklingsarbete genomförs under 2011-2012 med målet att ett system som även redovisar effekter avseende nytta ska finnas på plats till slutet av 2012.

NÄRVARO OCH ERSÄTTNING TILL STYRELSE

Ersättning till styrelsen som fastställts av 2011 års årsstämma är 95 000 kr per år till ordföranden och 50 000 kr per år till ledamot. Till ordförande i revisionsutskottet utgår ett arvode om 30 000 kr per år och till ledamot 20 000 kr per år. Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet. De totala ersättningarna till styrelsen framgår av bolagets årsredovisning. Styrelsen har varit fulltalig vid alla möten utom tre då en ledamot varit frånvarande.

Revisionsutskottet har varit fulltaligt vid alla möten. Yngve Stade, ordförande, Lars Erik Fredriksson och Thomas Johannesson ingår i revisionsutskottet.

Styrelsens arvoden och mötesnärvaro 2011						
Namn	Funktion styrelsen	Närvaro	Arvode	Funktion rev. utskottet	Närvaro	Arvode
Yngve Stade	Ordförande	8/8	93 333	Ordförande	5/5	30 000
Lars Erik Fredriksson ¹⁾	Ledamot	8/8	–	Ledamot	5/5	–
Thomas Johannesson	Ledamot	8/8	49 000	Ledamot	5/5	20 000
Marie Westrin	Ledamot ²⁾	5/6	33 333			
Anna Hultin Stigenberg	Ledamot	7/8	49 000			
Pia Sandvik Wiklund	Ledamot	7/8	49 000			
Madeleine Cæsar	Ledamot ³⁾	2/2	15 667			
Summa			289 333			50 000

1) Arvode utgår inte till anställd i Regeringskansliet

2) Ny ledamot fr.o.m. 2011-04-19

3) Avgick 2011-04-19

Utöver styrelse- och utskottsarvode har Yngve Stade erhållit arvode för särskilt uppdrag som ordförande i valberedningen för SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB med 52 800 kr. Del av ersättningen avser 2010 men har utbetalats 2011.

UTVÄRDERING AV STYRELSENS OCH VD:S ARBETE

En regelbunden och systematisk utvärdering utgör grunden för bedömning av styrelsens och verkställande direktörens prestationer och för en fortlöpande utveckling av deras arbete.

Utvärdering av styrelsearbetet i RISE Holding sker en gång per år under ledning av ordföranden. Under 2011 har utvärderingen skett genom att ledamöterna besvarat en enkät och ordföranden intervjuat samtliga ledamöter individuellt och därefter sammanställt resultatet. Ordföranden ansvarar för återkoppling och diskussion i hela styrelsen. Utvärderingen fokuserar bland annat på arbetsformer, relationer och kompetens samt om styrelsen arbetar med rätt frågor. Utvärderingen

syftar till att utveckla styrelsens arbetsformer och effektivitet. Det sammantagna resultatet redovisas även till Regeringskansliet, vilket under 2011 gjordes dels genom en skriftlig återrapporering, dels genom en genomgång av styrelsens ordförande med ledningen för Finansdepartementets ägarenhet.

Utvärdering av verkställande direktörens arbete görs på liknande sätt, med motsvarande enkät för VD-utvärdering. Resultatet redovisas för styrelsen och styrelseordföranden ger återkoppling till VD.

Av utvärderingen för 2011 framgår att styrelsearbetet, liksom styrelsens dialog med VD, fungerar mycket väl och att ledamöterna är nöjda med hur arbetet i styrelsen fungerar och med information och beslutsunderlag inför styrelsemöten. Styrelsens ledamöter är genuint intresserade av verksamheten och engagerade i sitt uppdrag och styrelsearbetet är välorganiserat och stabilt. Utvärderingen har legat till grund för hur styrelsen formulerat en ägaragenda för RISE Holding samt formulerat vilka områden som styrelsen ska fokusera på under kommande år:

- En ökad och fördjupad förståelse av institutens kunders intresse och behov på medellång och lång sikt för att bättre förstå vad som skapar kundnytta och värde.
- Analys av framtida governance-modell och verksamhetsstruktur med utgångspunkt i att se förutsättningar för en mer samlad och transparent RISE-grupp. Därför arbetar styrelsen med VD kring ett måldokument, så kallad ägaragenda, som styrmedel och grund för uppföljning av strategiarbetet.
- Diskussion kring principer för fördelning av strategiska kompetensmedel för framtida allokeringar/investeringar.
- Effektivvärdering av investeringarna i kompetensmedel.
- Internationalisering av verksamheten bedöms som viktig såväl ur kundsynpunkt som "hemtagning" av relevant kunskap som stöd i innovationsarbetet.
- Årlig risköversyn.

REVISIONSUTSKOTT

För att fördjupa och effektivisera arbetet gällande riskbedömningar, intern kontroll, extern redovisning och revision har styrelsen inrättat ett revisionsutskott. Utskottet bistår styrelsen i att säkerställa kvaliteten i den finansiella rapporteringen. Revisionsutskottet är beredande organ, vars förslag överlämnas till styrelsen. Revisionsutskottets uppgifter finns beskrivna i Arbetsordning för styrelsen.

Revisionsutskottet har sammanträtt fem gånger under året. Utskottsledamöter är Yngve Stade, ordförande, Lars Erik Fredriksson och Thomas Johannesson. Bolagets CFO är sekreterare i utskottet.

Särskild uppmärksamhet har ägnats åt ekonomiska mål i dotter- och intressebolag, nya policys samt bokslutskommuniké, årsredovisning och delårsrapportering.

Under året har en vidareutveckling skett av RISE Holdings bokslutskommuniké och delårsrapporter i syfte att ge en utförligare information om utvecklingen i hela RISE-gruppen. Bakgrunden är RISE Holdings uppdrag att tillsammans med forsk-

ningsinstitutens övriga ägare stärka, utveckla och förnya den svenska institutssektorn. Detta sker bland annat med hjälp av medel för strategisk kompetensutveckling som fördelas till bolagen i RISE-gruppen oavsett ägarandel, i enlighet med sedan 2009 utvecklade riktlinjer.

Information från revisionsutskottets möten lämnas till styrelsen vid efterföljande styrelsesammanträde och protokoll från utskottsmötena delges samtliga styrelseledamöter.

ERSÄTTNINGsutskott

Frågor om ersättning och andra anställningsvillkor avseende verkställande direktören bereds av styrelsens ordförande tillsammans med revisionsutskottet, som fungerar som ersättningsutskott. Beslut i dessa frågor fattas av styrelsen.

RISE Holding följer regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande.

Styrelsen har prövat frågan om inrättande av ett särskilt ersättningsutskott men ansett att den beredning och kompetensfördelning som tillämpas avseende ersättningar är ändamålsenlig och bra.

LEDNING

Peter Holmstedt, (född 1957), är verkställande direktör sedan 1 september 2007. Teknologie doktor, Kungliga Tekniska Högskolan, Flexibel Industriell Produktion, adjungerad professor vid KTH, Skolan för Industriell teknik och management (ITM). Innehar styrelseuppdrag i dotter- och intressebolagen SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Swerea AB och Innventia AB samt i Amfa Finans AB. Mentor i projektet Styrelsekraft för kvinnor 2011-2012. Ledamot i IVA, avd. I.

Verkställande direktören ingår inte i styrelsen men deltar vid styrelsens sammanträden som föredragande.

EXTERNA REVISORER

Revisorerna har till uppgift att på aktieägarens vägnar granska RISE Holdings bokföring, bokslut och koncernredovisning samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Huvudansvarig revisor lämnar också en revisionsberättelse till årsstämman. RISE Holding ska enligt bolagsordningen ha en eller två auktoriserade revisorer med eller utan revisorssuppleanter eller ett registrerat revisionsbolag som revisor.

Vid årsstämman 2009 valdes till bolagets revisorer PwC för en period av fyra år intill utgången av årsstämman 2013, med Olof Enerbäck som huvudansvarig revisor. Olof Enerbäck är civilekonom, auktoriserad revisor och partner i PwC.

RISE Holding tillhör den grupp av statliga företag som har ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag. Den granskning som ska göras av rapporteringen utifrån om bolagen uppfyller sitt uppdrag i detta avseende fullgörs i RISE Holdings fall av bolagets ordinarie revisorer.

Intern kontroll och riskhantering avseende finansiell rapportering för räkenskapsåret 2011

Styrelsens ansvar för intern kontroll och styrning regleras i Aktiebolagslagen, Årsredovisningslagen och i Svensk kod för bolagsstyrning.

STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL

Styrelsens rapport om intern kontroll för 2011 begränsas till att i bolagsstyrningsrapporten beskriva hur den interna kontrollen är organiserad på moderbolagsnivå och till mindre del behandla intern kontroll i koncernen.

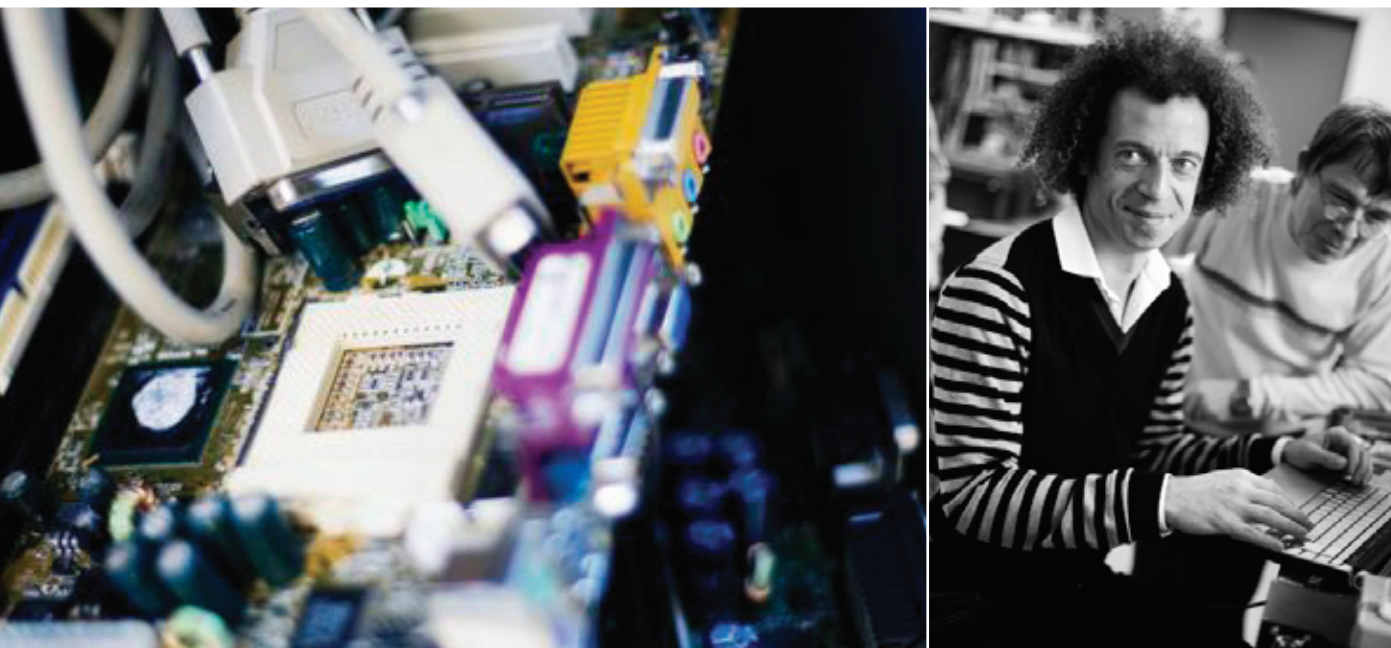
Rutinerna för styrelsens interna kontroll utgörs av ledningssystemet med organisationen, beslutsvägar, befogenheter och ansvar, vilket redovisas i styrande dokument för bolaget. Att aktivt arbeta med bolagsstyrning är en del av styrelsens kontrollfunktion.

RISKBEDÖMNING

RISE-koncernen utsätts för en rad olika risker från externt och internt håll. En förutsättning för att kunna bedöma dessa risker är att det finns uppsatta mål. Grunden för riskhanteringen är att identifiera och analysera risken för att de uppsatta målen inte uppnås. Riskhanteringen ingår som en del i planeringsprocessen för att säkerställa att resultatet beaktas utifrån strategier, målsättningar och åtgärder som vidtas. Övergripande riskbedömningar görs kontinuerligt för att när så behövs leda till åtgärder som ska hantera uppkomna risker.

KONTROLLAKTIVITETER

Kontrollaktiviteter utgörs av rutiner och procedurer som säkerställer att direktiv genomförs och uppsatta kontrollmål uppnås för att hantera väsentliga risker i moderbolaget. Kontrollaktiviteter i dotterbolagen sker främst genom ett aktivt deltagande i koncernbolagens styrelser. Moderbolagets verkställande direktör ingår i samtliga dotter- och intressebolags styrelser.

Moderbolagets styrelse behandlar bolagets ekonomiska situation vid varje styrelsemöte. Styrelsen behandlar kontinuerligt de finansiella rapporterna för bolaget och samråder med revisorerna i svårbedömda redovisningsfrågor.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

För att uppnå en effektiv och korrekt informationsspridning både internt och externt krävs att alla delar inom organisationen kommunicerar och utbyter relevant information. Ändamålsenlig information och kommunikation är nödvändig för att de interna kontrollsystemen ska kunna fungera och medarbetarna ska kunna utföra sina arbetsuppgifter väl. RISE Holding har enkla informella kommunikationsvägar med en liten personalstab. Styrelsen genom VD ansvarar för att den externa finansiella informationen är ändamålsenlig och korrekt återgiven.

RISEs webbplats www.ri.se utgör en del av koncernens informationskälla där aktuell information redovisas. Mer information om RISE Holdings bolagsstyrning finns att hämta på webbplatsen.

UPPFÖLJNING

Efterlevnad och effektivitet i de interna kontrollerna följs upp löpande av både styrelse och ledning. Uppföljning är en integrerad del av den löpande verksamheten och ingår i ledningens ordinarie aktiviteter. Brister i den interna kontrollen ska rapporteras till närmast överordnad och allvarliga brister till styrelsen. Företagets ekonomiska situation och strategi avseende den finansiella ställningen behandlas vid varje styrelsemöte. Revisionsutskottet fyller en viktig funktion i att säkerställa kontrollaktiviteter för väsentliga riskområden.

INTERNREVISION

Bolaget har utarbetade styr- och internkontrollsystem utan att ha någon särskild internrevisionsfunktion. Med hjälp av revisionsutskottet följer styrelsen upp bolagets bedömning av den interna kontrollen bland annat genom kontakter med bolagets revisorer. Styrelsen har bedömt att den uppföljning som redovisas ovan är tillräcklig för att säkerställa att den interna kontrollen är effektiv. Behovet av en internrevisionsfunktion prövas årligen av styrelsen.

Stockholm den 16 mars 2012

Yngve Stade, ordförande Lars Erik Fredriksson Anna Hultin Stigenberg

Thomas Johannesson Pia Sandvik Wiklund Marie Westrin

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman i RISE Research Institutes of Sweden AB, org.nr 556179-8520

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2011 på sidorna 82-97 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 16 mars 2012

PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck

Auktoriserad revisor

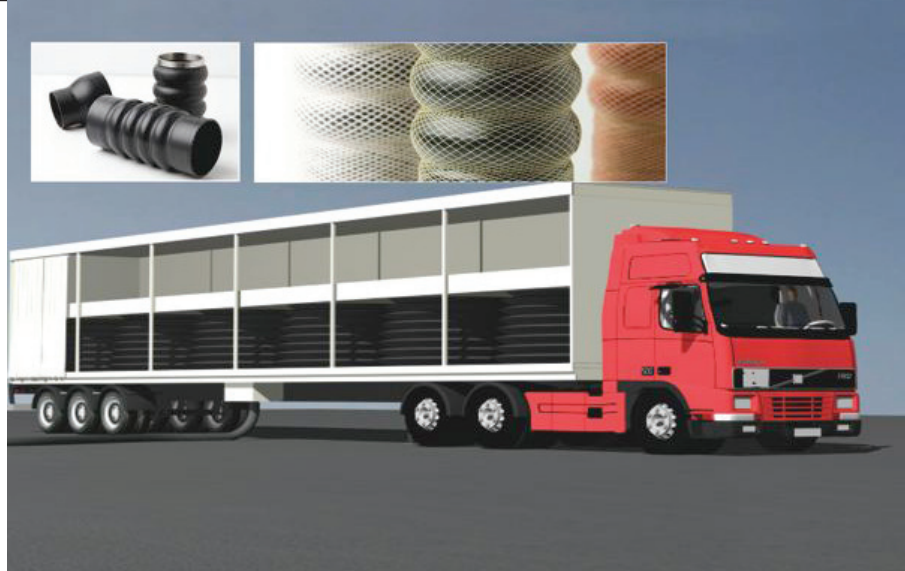

Kolfiber från skogen

I mars 2011 hölls en workshop på Innventia som samlade representanter från ett flertal branscher som fordons- och skogsindustri, materialtillverkare, flygindustri och teknologiföretag, med flera. De hade kommit för att ta del av resultaten från LigniCarb, ett projekt finansierat av Vinnova och företag från Innventias Bio-raffinaderikluster, och för att diskutera marknaden för en kolfiber baserad på vedämnet lignin. Dagens materialtillverkare efterfrågar nya miljömässigt hållbara alternativ till traditionella petrobaserade råmaterial. En ökad tillgång på kolfiber innebär att fler produkter kan göras i högpresterande lättviktsmaterial. En potentiell tillämpning är rotorblad till vindkraftverk. Om de tillverkades av kolfiber istället för glasfiber skulle storleken och därmed effekten kunna ökas avsevärt. Vid Innventia framställs nu kolfiber i laboratorium för forskningsändamål. Verksamheten har resulterat i två patentansökningar och ett stort genombrott skedde 2011 när man lyckades tillverka trådar från barrvedslignin, något som tidigare ansetts omöjligt.

Kolfiber från lignin skulle även innebära en ny produkt av högt förädlingsvärde för skogsindustrin. Genom att integrera LignoBoost i massabruket utvinns lignin från svartluten samtidigt som brukets produktionskapacitet kan ökas. LignoBoostprocessen, som utvecklats av Innventia i samarbete med Chalmers, ger förutsättningar för produktion av lignin med rätt kvalitet för att fungera som råvara för kolfiber. Tekniken ägs numera av Metso som i december 2011 sålde den första industriella anläggningen till den nordamerikanska koncernen Domtar. I samma stund kom beskedet från Södra att även de avser investera i LignoBoost.

Läs mer på www.innventia.com

Det lilla företaget når ut i Europa

Genom Enterprise Europe Network kunde det lilla företaget från Donsö inleda ett tekniskt samarbete med ett ungt hightech-företag i Holland för att konstruera och tillverka fiberarmerade tankbälgar i gummi.

”Jag vill tacka för Swereas medverkan till att denna kontakt kunnat knytas”, säger Gösta Johnsson, vd för Företagsutveckling Gösta Johnsson AB.

Företagsutveckling Gösta Johnsson är ett litet västsvenskt företag som utvecklat ett nytt sätt att transportera både vätska och vanligt gods med samma lastbil. Den kombinerade last- och tankbilen är utrustad med sex stora gummibälgar om vardera 5 200 liter. Dessa viks ihop då de inte används, för att ge plats åt vanligt gods. Företaget sökte en partner för att lösa vissa tekniska problem och behövde hjälp att hitta experter i Europa som kunde bereda och planera en tillverkning av gummibälgarna.

Enterprise Europe Network (EEN) på Swerea IVF kom i kontakt med Gösta Johnsson i april 2009 då han presenterade sin idé. Han letade efter en partner som kunde utvärdera produkten och diskutera aspekter kring en eventuell tillverkning. Swerea IVF sammanfattade önskemålen och gick ut med en efterlysning i det europeiska nätverket. En sökning genom EEN:s nätverk gav 14 svar från experter i åtta länder (England, Tyskland, Frankrike, Slovenien, Spanien, Polen, Österrike och Holland). Det mest intressanta svaret kom från Taniq; ett företag i Holland.

Gösta Johnssons behov och Taniqs expertis matchade varandra perfekt. Det holländska företaget hade utvecklat en mjukvara som tar hänsyn till design, konstruktion och produktion för att effektivisera automatiseringen vid tillverkning av fiberarmerade gummiprodukter. Tekniken kan förbättra produkters egenskaper och samtidigt sänka tillverkningskostnaderna. De två bolagen genomförde en möjlighetsanalys och tog fram en datormodell för att utvärdera bl a optimal design, tillverkningsmetod och pris.

Analysen visade att det går att tillverka en tankbälg med den givna specifikationen. I Rotterdamområdet fann man ett företag som hade möjlighet att tillverka tankbälgarna enligt koncept och designförslag.

Läs mer på www.swerea.se

Laxskinn hjälp i sjukvården

Laxskinn kan vara en ny alternativ källa för att utvinna högkvalitativt heparin med hög spårbarhet. Det visar SP i ett forskningsuppdrag för norska företaget Hepmarin AS, som kanske har hittat sin nya exportsuccé.

Heparin är en viktig råvara för farmaceutiska produkter. Det används till exempel som beläggning i medicinsk utrustning för att förhindra blodkoagulation. För att säkerställa kvaliteten på heparinet är det av yttersta vikt att källan är spårbar genom hela förädlingsprocessen.

Idag utvinns man heparin från gristarm som är en billig högproducerande källa. Utvinningen sker främst i små fabriker i Kina med begränsad dokumentation om utgångsmaterialet och därmed låg spårbarhet. Fall med allvarliga biverkningar har därför förekommit, till exempel på grund av orenheter i heparinet.

Det råder därmed en stor efterfrågan från tillverkare av medicin och medicinsk utrustning på alternativa källor för utvinning av högaktivt heparin, med lägre halt av föroreningar och säkrare dokumentation.

SP:s forskare fick i uppdrag av Hepmarin AS att leta efter heparin i inälvor från odlad lax, som uppfyller alla krav på spårbarhet och renhet eftersom den är dokumenterad från yngel till slakt. I inälvorna hittade man dock endast låga halter. Istället visade sig skinnen vara en bättre källa.

Tack vare slutsatserna i forskningen kan Hepmarin AS nu optimera och automatisera isoleringsprocessen av heparin med inriktning på fiskens skinn, samtidigt som man fortsätter att leta efter fler alternativa källor med ännu högre utbyte av heparin.

Läs mer på www.sp.se

Årsredovisning 2011

RISE RESEARCH INSTITUTES OF SWEDEN HOLDING AB
ORG NR 556179-8520

KONTAKT Cecilia Driving, CFO | Tel 08-56 64 82 51 | cecilia.driving@ri.se
Peter Holmstedt, VD | Tel 08-56 64 82 52 | vd@ri.se
RISE Research Institutes of Sweden Holding AB
Box 3072, 103 61 Stockholm | Tel 08-56 64 82 50 | info@ri.se | www.ri.se

Innehåll

Förvaltningsberättelse	104
Koncernens rapport över totalresultat	115
Koncernens balansräkning	116
Koncernens rapport över förändringar i eget kapital	118
Koncernens kassaflödesanalys	119
Moderföretagets resultaträkning	121
Moderföretagets balansräkning	122
Moderföretagets förändringar i eget kapital	124
Moderföretagets kassaflödesanalys	125
Noter	126
Revisionsberättelse	146

Förvaltningsberättelse 2011

Styrelsen och verkställande direktören för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB (RISE Holding) får härmed avge års- och koncernredovisning för verksamhetsåret 2011. Bolaget har säte i Stockholm och organisationsnummer 556179-8520.

Allmänt om verksamheten

RISE Holding är helägt av svenska staten och har uppdraget att samordna och utveckla statens direkta och indirekta ägarintresse i industriforskningsinstitut och att skapa förutsättningar för att utveckla industriforskningsinstituten. RISE Holding har av ägaren tilldelats uppgiften att, tillsammans med forskningsinstitutens övriga ägare, stärka, utveckla och förnya den svenska institutssektorn. Målet är att skapa en effektiv, flexibel och sammanhållen struktur bestående av färre, större och internationellt konkurrenskraftiga forskningsinstitut med mycket god förankring i näringslivet och förståelse för dess behov. Syftet med RISE Holdings verksamhet är inte att generera vinst åt aktieägaren.

RISE-koncernen består av RISE Holding, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB och Swedish ICT Research AB. I RISE-gruppen inkluderar vi även intresseföretagen Swerea AB och Innventia AB. I RISE Holdings bolagsstyrning behandlas alla ingående bolag i RISE-gruppen lika, oberoende av ägarandel. Beträffande ägarandel, se under *Bolag i koncernen*.

Forskningsinstituten i RISE-gruppen är vinstdrivande men inte vinstutdelande forsknings- och innovationsverksamheter, med intäkter som i huvudsak tas i konkurrens. Staten investerar genom RISE Holding i kompetens- och strukturutveckling i RISE-gruppen genom strategiska kompetensmedel och medel för strukturutveckling. Forskningsinstituten verkar i gränslandet mellan och i samverkan med högskolans forskning och näringslivets utveckling. De bedriver forskning och utveckling (FoU) och innovation med målet att skapa nytta och hållbar tillväxt i näringsliv och samhälle.

Översikt över resultat och ställning

KONCERNEN

OMSÄTTNING OCH RESULTAT 2011

Koncernens omsättning och resultat under perioden januari–december visar en fortsatt ökning. Nettoomsättningen uppgick till 1 554 (1 456) mkr. Resultat efter finansiella poster uppgick till 54 (76) mkr, varav andelar från intresseföretag 8 (11) mkr.

LIKVIDITET OCH KASSAFLÖDE

Koncernens likviditet är god. Kassa och bank samt kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 442 (449) mkr. Det egna kapitalet uppgick till 782 (743) mkr och koncernens kassaflöde uppgick till -7 (68) mkr.

INVESTERINGAR

Investeringar har under räkenskapsåret uppgått till 90 (48) mkr. Därav utgör materiella anläggningstillgångar 81 (47,8) mkr, finansiella anläggningstillgångar 3 (0) mkr samt immateriella anläggningstillgångar 6 (0,6) mkr.

Flerårsöversikt ¹⁾	2011	2010	2009 ²⁾	2008	2007 ³⁾
Nettoomsättning, mkr	1 554	1 456	628	343	336
Resultat ef. fin. poster, mkr	54	76	16	20	15
Årets resultat, mkr	38	58	10	17	12
Eget kapital, mkr	782	743	642	185	168
Balansomslutning, mkr	1 370	1 287	1 165	367	370
Antal årsanställda	1 379	1 285	1 236	306	317
Soliditet, %	57	58	55	50	45
Avkastning på eget kapital, %	4,9	7,8	1,6	9,6	7,7
Kassalikviditet, %	164	229	161	106	105
Rörelsemarginal, %	2,7	5,3	2,1	4,4	3,3

1) I flerårsöversikten ingår moderföretaget RISE Holding, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Swerea AB samt Innventia AB. De omstruktureringar som skett i koncernen sedan bildandet 2004 försvårar jämförbarhet i sifferunderlaget. Se nedanstående anmärkningar.

2) SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB ingår som dotterföretag från 2 nov 2009.

3) Swedish ICT Research AB ingår från 2007 som dotterföretag, tidigare var bolaget intresseföretag.

Definitioner

Soliditet justerat eget kapital i procent av balansomslutningen

Avkastning på eget kapital nettoresultat i procent av justerat eget kapital

Kassalikviditet omsättningstillgångar exklusive lager och pågående arbeten i procent av kortfristiga skulder

Rörelsemarginal rörelseresultat efter avskrivningar i procent av omsättningen

TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Närståendetransaktioner, avseende köp och försäljning inom koncernen mellan moderföretaget och dotter/intresseföretag, förekommer inte. Transaktioner med SK-medel påverkar inte RISE Holdings resultaträkning och behandlas därför inte som närståendetransaktion. Närståendetransaktioner, avseende statens ägande av moderföretagets aktier där staten därigenom har ett bestämmande inflytande över koncernen, redovisas i not 39 vad gäller ersättning och övriga förmåner till samtliga personer i moderföretagets styrelse respektive dotterföretag och företagsledning.

MEDARBETARE

Antal årsanställda är 1 379 (1 285) varav 33 % (32 %) kvinnor.

UTDELNINGSPOLICY

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten varken att bereda vinst åt aktieägaren eller att ge utdelning till aktieägaren.

MODERFÖRETAGET

OMSÄTTNING OCH RESULTAT 2011

Moderföretagets omsättning uppgick till 16 (16) mkr och resultatet efter finansnetto uppgick till 0,1 (0,1) mkr. Kassa, bank och kortfristiga placeringar uppgick på balansdagen till 9 (11) mkr. Moderföretagets kassaflöde uppgick till -2 (0) mkr.

Eget kapital uppgår på balansdagen till 461 (461) mkr. Fritt eget kapital är förändrat med 0,1 (0,1) mkr under perioden.

INVESTERINGAR

Investeringar har under räkenskapsåret uppgått till 0 (0,1) mkr. Därav utgör materiella anläggningstillgångar 0 (0,1) mkr samt finansiella anläggningstillgångar 0 (0) mkr.

Övrigt om verksamheten

VÄSENTLIGA HÄNDELSE R UNDER ÅRET

Antalet anställda ökade under året med 94 personer till 1 379. Tillväxten sker över hela Sverige och inom alla verksamheter. Under året har verksamhet etablerats i Lund.

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut har under året gjort en betydande satsning på en demonstrator för fordonsområdet, AstaZero (ASTA-Active Safety Test Area), för att etablera en infrastruktur och en unik miljö för trafiksäkerhetsforskning i Europa. Bolaget är nu operativt och har under 2011 bedrivit projektering av den infrastruktur som planeras utanför Borås samt arbetat med att säkra erforderlig finansiering från kunder, region, myndigheter etc.

Vinnova har beviljat 13,5 mkr till ett treårsprojekt, EU/SME, som syftar till att med rådgivning och supportfunktioner främja små och medelstora företags deltagande i EU:s 7:e ramprogram. I projektet, som under det första året koordineras av SP, deltar samtliga institut i RISE-gruppen, SP, Swerea, Swedish ICT Research och Innventia. Under perioden har den gemensamma rådgivningsfunktionen lanserats på RISE webbplats: www.ri.se/projects/eusme. Hittills har projektet haft kontakt med ca 110 företag varav 32 fått hjälp med EU-ansökningar.

RISE arrangerade en välbesökt heldag under politikerveckan i Almedalen. För första gången deltog även instituten med forskare och administrativ personal. Fokus för seminarierna låg på forsknings- och innovationspolitik, kunskapsspridning om den tillämpade forskningens betydelse för svensk industri samt nätverksskapande.

I slutet av året lämnade RISE Holding sitt inspel till den kommande forsknings- och innovationspropositionen, som avser perioden 2013-2016. I skrivelsen föreslås bland annat hur forskningsinstituterna i RISE-gruppen kan utveckla samarbetet med andra aktörer inom de strategiska innovationsområdena (SIO) transport, energi, konkurrenskraftig produktion, biobaserade material samt vård och hälsa samt stärka stödet till små och medelstora företag. Inspelet är brett förankrat i näringslivet och inom RISE-gruppen. Med institutens nära koppling till såväl näringsliv som lärosäten och tillgång till demonstratorer kan vi på ett effektivt sätt bidra till kunskaps- och kompetensförsörjningen för näringslivet och öka antalet innovationer som når marknaden.

OMVÄRLDSANALYS

Det senaste decenniets snabba tekniska utveckling, omfattande globalisering och allt större fokusering på energi- och miljöfrågor samt kritiska samhällsutmaningar, har lett till ökade utmaningar för det svenska näringslivet. Kunskaps- och teknik-innehållet i produkter blir allt större, produktionsprocesserna blir allt mer kunskapsintensiva, produktlivscyklerna allt kortare och kraven på energieffektivitet och miljöanpassning blir allt viktigare.

Återhämtningen från den globala finanskrisen 2008-2009 som inleddes 2010 har fortsatt under inledningen av 2011. Detta resulterade i högre aktivitet hos RISE-gruppens kunder. Under senare delen av 2011 har dock omvärlden drabbats av en förnyad finanskris, främst kopplat till osäkerheterna i Euro-området i Europa. Återhämtningen i USA har varit fortsatt långsam vilket också påverkat RISE-gruppens kunder. En minskad aktivitet hos vissa delar av näringslivet har därför observerats under andra halvan av 2011, vilket dock inte har haft någon större påverkan på RISE-gruppen som helhet, men några institut har påverkats mer än andra, t ex Innventia och Swedish ICT Research, där nu åtgärdsprogram har satts in. Både SP och Swerea fortsätter att utvecklas starkt, trots de något besvärliga omvärldsfaktorerna.

Institutssektorn fick förstärkta resurser och därmed ökade utvecklingsmöjligheter när senaste forsknings- och innovationspropositionen (2008/09:50) antogs av riksdagen. Den långsiktiga satsningen på tillämpad forskning förväntas få en fortsättning i propositionen för nästa period 2013-2016. Det möjliggör en fortsatt förstärkning av instituten i RISE-gruppen.

En viktig aktivitet som RISE varit involverad i under 2011 är regeringens arbete med en ny nationell innovationsstrategi, *snis*. Ett intensivt dialogarbete pågår såväl inom Regeringskansliet som med aktörer och intressenter i de nationella och regionala innovationssystemen. Strategin ska ta sin utgångspunkt i Sveriges nuvarande internationella konkurrenskraft och stärka oss inför de stora globala utmaningarna, däribland

- de globala samhällsutmaningarna
- jobb och konkurrenskraft i en global kunskapsekonomi
- samhällstjänster med ökad kvalitet och effektivitet

Med *snis* vill regeringen stärka innovationsklimatet och bidra till ökad innovationsförmåga i Sverige, och därigenom öka vårt lands samlade förmåga att ta tillvara kunskap, kompetens och kreativitet som kan bidra till innovation. Innovation som kan ge framgångsrika företag, fler jobb och ett mer hållbart samhälle med bättre livskvalitet. Den nationella forskningsstrategin förordar satsningar på många svenska styrkeområden som hållbart samhällsbyggande, energieffektivitet, hållbara transporter samt lätta och avancerade material. Det bedöms finnas en stor tillväxtpotential inom dessa områden.

EU:s sjunde ramprogram för forskning, som totalt omfattar 50 miljarder euro, har stor betydelse för Sveriges medverkan i det europeiska forskningssamarbetet. Flera teman är av vitalt svenskt intresse, till exempel hälsa, livsmedel, IKT (informations- och kommunikationsteknik), produktionsteknik och energi. Ett nytt tema med växande omfattning är safety/security (trygghets- och säkerhetsfrågor).

Finansieringsgraden för forskningsinstitut (research and technology organisations, RTO) har förbättrats från 50 % till 75 %. Det sjunde ramprogrammet går mot sitt slut och arbetet med att definiera innehållet i nästa ramprogram, Horizon 2020, har inletts under 2011.

MEDEL FÖR INVESTERING I KOMPETENS- OCH STRUKTURUTVECKLING

Staten genom RISE Holding investerar i strategisk kompetensutveckling och strukturutveckling i industriforskningsinstituten genom de strategiska kompetensmedel som RISE Holding fördelar.

Syftet med de strategiska kompetensmedlen är att instituten ska bygga upp strategisk kompetens och vara en attraktiv samarbetspartner till näringslivet i forsknings- och innovationsverksamhet. Genom att möta näringslivets nuvarande och framtida behov och utmaningar ska instituten aktivt bidra till att stärka det svenska näringslivets internationella konkurrenskraft och arbeta för en hållbar utveckling i näringsliv och samhälle. Syftet med stödet till strukturutveckling är att stimulera till fortsatt strukturering i institutssektorn och därigenom uppnå ökad effektivitet.

Medel för strategisk kompetensutveckling omfattar samtliga bolag i RISE-gruppen, dvs SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Swerea AB och Innventia AB, och utgår ifrån samma fördelningsvillkor oavsett ägarandel. Fördelningen görs med definierade kriterier utgående från institutens operativa omsättning. Stöd till struktursatsningar beslutas för varje enskilt projekt. Det är respektive instituts styrelse som ansvarar för prioritering och användning av kompetensmedel på basis av institutens strategier.

Det statliga anslag som RISE erhöll för 2011 är 468 (468) mkr. Styrelsen i RISE Holding har beslutat fördela 430 (423) mkr för strategisk kompetensutveckling (SK-medel), 22 (30) mkr för strukturutveckling (strukturmedel) och 16 (16) mkr som driftmedel till moderföretaget RISE Holding.

Strategiska kompetensmedel redovisas i RISE Holdings balansräkning och ej i resultaträkningen. I dotter/intresseföretag redovisas strategiska kompetensmedel i bolagens resultaträkningar.

Framtidsutsikter

KONCERNEN

Marknaden är i slutet av 2011 mer svårbedömd än tidigare på grund av den finansiella oron i omvärlden och RISE-gruppen bevakar utvecklingen kontinuerligt. För RISE-gruppens huvudkunder fortsätter verksamheten att utvecklas i positiv riktning och till exempel inom fordonsindustrin och gruv- och stålindustrin bedöms efterfrågan öka under året. Utvecklingen inom energi- och miljöområdet är fortsatt starkt positiv med en ökad efterfrågan av institutens kompetenser och tjänster. Bedömningen för 2012 innebär en fortsatt tillväxt för RISE-gruppen på sammantaget 5-7 %.

Propositionen *Ett lyft för forskning och innovation* (2008/09:50) innebar ett strategiskt ökat fokus på tillämpad forskning och en väsentlig förstärkning av resurser till industriforskningsinstituten. RISE har utnyttjat de nya samverkansmöjligheterna med såväl industri som akademi och avser att fortsätta driva den gynnsamma

utvecklingen. Inom ramen för våra påverkansmöjligheter har RISE Holding spelat in våra synpunkter och strategiska argument till berörda departement inför arbetet med den nya forsknings- och innovationspropositionen 2013-2016. Det finns goda skäl att anta att kommande period innebär en fortsatt långsiktig satsning på forskning och utveckling och innovation till gagn för svenskt näringsliv och samhälle.

Som viktiga samarbetspartners till universitet och högskolor medverkar RISE-gruppens institut i ett antal strategiska forskningsmiljöer som en internationell bedömningspanel rekommenderat för framtida finansiering. Aktuella områden är till exempel energi, produktion, material, information och kommunikation, transport och klimat.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

RISE Holding arbetar i enlighet med statens ägarpolicy för jämställdhet och mångfald. I arbetet med jämställdhets- och mångfaldsfrågor läggs stor vikt vid att svara upp mot regeringens tydliga ambitioner. RISE Holding har uppnått en 50/50-procentig könsfördelning i den egna personalen, liksom i den egna styrelsen. Av koncernens anställda är 33 (32) % kvinnor. RISE Holding medverkar i nomineringsprocessen för RISE-gruppens styrelser. Under 2011 var andelen kvinnor i gruppens ledningar och styrelser 30 (29) procent. Det är en uttalad strävan i nomineringsarbetet att uppnå en jämnare könsfördelning.

En mer detaljerad redogörelse för arbetet med jämställdhet och mångfald lämnas i koncernens hållbarhetsredovisning.

HÅLLBAR UTVECKLING

RISE Holdings arbete som ägarbolag ska främja att forskningsinstituten kan bidra till en långsiktig och konkurrenskraftig hållbar utveckling av näringsliv och samhälle. Som statligt ägt bolag vill vi möta vår ägares önskan om ett strukturerat hållbarhetsarbete som kan rapporteras och utvärderas.

Som ett led i den löpande diskussionen utifrån principerna om intressentnytta och väsentlighet, samt för att kunna prioritera, tog RISE Holding under hösten 2010 fram sina prioriterade hållbarhetsfrågor och påbörjade ett målarbete som fortsatt under 2011. Fokus ligger på holdingbolagets påverkan på hållbar utveckling och våra specifika hållbarhetsaspekter, se avsnittet Hållbar utveckling för RISE Holding – två perspektiv i GRI-rapporten. Under året har en policysamling tagits fram och förankrats i organisationen.

Efter en utvärdering av relevans och fullständighet har vi i år fattat beslutet att åter inkludera CSR-uppgifter från dotter- och intresseföretagen. Vi har valt att arbeta med ett enkelt frågebatteri som syftar till att kortfattat ringa in definitionen av de egna hållbarhetsfrågorna, synen på intressenter, policy- och strategifrågor, mål och aktiviteter som ägt rum inom ramen för målarbetet, se avsnittet RISE-gruppens hållbarhetsarbete i GRI-rapporten. Svaren kommer att utgöra underlag för uppföljning. CSR-gruppen med representanter från dotter- och intresseföretagen har under året fortsatt att träffas för informations- och erfarenhetsutbyte.

Rapporten kan läsas/laddas ner fr o m 30 mars 2012 på www.ri.se/publikationer där också tidigare rapporter finns upplagda.

Bolag i koncernen

SP SVERIGES TEKNISKA FORSKNINGSPINSTITUT AB

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB är ett teknikbrett forsknings- och teknologiiinstitut, som är indelat i nio tekniska enheter och sex dotterföretag. Verksamheten sträcker sig över bygg-, brand- och fordonsteknik, livsmedel och energiförsörjning, mätteknik och provning. SP har också uppdraget att svara för den nationella fysikaliska och kemiska metrologin.

I SP-koncernen ingår dotterföretagen SMP Svensk Maskinprovning AB (100 %), SIK Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB (100 %), YKI Ytkemiska Institutet AB (100 %), SITAC AB (100 %), AB Trätek (100 %), CBI Betonginstitutet AB (60 %), Glafo AB (60 %) och JTI Institutet för Jordbruks- och Miljöteknik AB (60 %) samt intresseföretaget ASTA – Active Safety Test Area AB (50 %).

RISE Holding innehar 100 % av aktierna i SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB.

SWEDISH ICT RESEARCH AB

Swedish ICT Research AB:s affärsområden är Säkerhet, Telekom och Industrielektronik. Samarbete med näringslivet sker i direkta uppdrag, nätverksaktiviteter och gemensamma projekt med flera deltagare. En fortsatt viktig satsning är Fordons- och Transport-ICT. Insatser sker inom transport och informatik, robusta system och sensorer, infrastruktur för eldrivna fordon.

I Swedish ICT-koncernen ingår Acreo AB (100 %) med dotterföretagen IRnova AB (91 %) och Fibertronix (92 %); SICS, Swedish Institute of Computer Science AB (100 %) med dotterföretaget Santa Anna IT Research Institute AB (91 %); The

Interactive Institute II AB (100 %); IT-forskningsinstitutet Viktoria AB (91 %) och IMEGO AB (100 %). Swedish ICT Research AB äger även Svenska IT-institutet SITI AB, som är ett vilande bolag.

RISE Holding innehar 60 % av aktierna i Swedish ICT Research AB. Resterande 40 % ägs av FMOF Föreningen Mikroelektronisk och Optisk Forskning 20 % samt Föreningen FAV med 20 %. FAV består av Intressentföreningen FDF – Föreningen för Datateknisk Forskning, OSIT – Östsvenska IT föreningen samt VIT – Västsvenska IT-föreningen.

SWEREA AB

Swerea-bolagens tyngdpunkt ligger inom material-, produkt-, process- och produktionsteknik. Verksamheten innefattar FoU, provning och mätning, undervisning och utbildning, standardisering, vissa branschfrågor samt uppdragsverksamhet. Arbetet utförs i nära samarbete med företag, universitet och högskolor samt andra forskningsutövare i Sverige och utomlands. Bland FoU-områdena ingår metallurgisk forskning, korrosionsforskning, framställning och användning av fiber-, textil-, plast-, gummi- och kompositmaterial, metaller samt gjutgods.

I Swerea-koncernen ingår dotterföretagen Swerea IVF, Swerea KIMAB med dotterföretaget Institut de la Corrosion (100 %), Swerea SICOMP och Swerea SWECAST (samtliga 100 %). Swerea MEFOS ingår som intresseföretag (36 %).

RISE Holding innehar 47,3 % av aktierna i Swerea AB. Resterande 52,7 % ägs av Stiftelsen svensk järn- och metallforskning 21,9 %, Svenska Gjuteriföreningen 9,1 %, Intressentföreningen för Korrosionsforskning 6,9 %, Swerea IVF:s Intressentförening 13,0 % och Mefos, Stiftelsen för metallurgisk forskning 1,8 %.

INNVENTIA AB

Innventia AB är ett internationellt ledande forskningsbolag inom massa, papper, grafiska medieprodukter och förpackningar. Stark kompetens från materialkunskap till användarvärde finns längs de tre värdekedjorna förpackningar, grafiska medieprodukter samt biobaserad energi och kemikalier.

I Innventia-koncernen ingår LignoBoost Demo AB (100 %), PFI AS i Norge (95 %) och Innventia UK Ltd (100 %).

RISE Holding innehar 29 % av aktierna i Innventia AB. Resterande 71 % ägs av Billerud AB 8,2 %, Korsnäs AB 8,2 %, Holmen AB 8,2 %, M-real Oyj 9,1 %, Stora Enso Oyj 9,1 %, Södra Cell AB 8,2 % samt STFIs Intressentförening och Intressentföreningen Packforsk 10 % vardera.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser efter balansdagen.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Risktagning och hantering av risker är en naturlig del av all affärsverksamhet. RISE-koncernens verksamhet är exponerad för ett flertal risker. Finansiell riskhantering redovisas i not 3.

ÖVRIGA RISKER

Svårigheter att rekrytera och behålla kvalificerad personal är riskfaktorer för flera av instituten inom RISE-koncernen. Inom vissa branscher finns inte relevant kompetens tillgänglig.

Moderföretagets styrelse har tillsammans med RISE-koncernens revisorer PricewaterhouseCoopers AB gjort en kartläggning av RISE Holdings riskområden i syfte att identifiera och synliggöra koncernens nuvarande och potentiella risker. Dokumentet ska vara en viktig del av RISE Holdings strategi- och bolagsstyrningsarbete, hållas levande och uppdateras årligen.

Styrelsens arbete och sammansättning under året

För en beskrivning av styrelsen och en redogörelse för dess arbete hänvisas till RISE Holdings bolagsstyrningsrapport 2011.

Ersättning till ledande befattningshavare och beskrivning av incitament

Se not 9 i information som följer samt RISE Holdings bolagsstyrningsrapport 2011.

Förslag till disposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående medel, 459 190 565 kronor, disponeras enligt följande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	459 094 875
Årets resultat	95 690
Balanserade vinstmedel vid årets slut	459 190 565

Eget kapital i koncernen uppgår till 739 532 tkr.

Enligt bolagsordningen är syftet med verksamheten inte att bereda vinst åt aktieägaren. Utdelning lämnas inte.

Vad beträffar företagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande bokslutskommentarer.

KONCERNENS RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

Belopp i tkr	Not	2011	2010
Nettoomsättning	6	1 553 771	1 456 415
Övriga rörelseintäkter	7	9 060	8 797
Övriga externa kostnader	8	-482 169	-444 058
Personalkostnader	9	-992 840	-902 407
Avskrivningar på materiella och immateriella anläggningstillgångar	16,17	-54 221	-52 797
Resultatandel i intresseföretag	18	7 865	11 145
Rörelseresultat		41 466	77 095
Finansiella intäkter	10	13 689	2 836
Finansiella kostnader	10	-1 411	-4 088
<i>Finansiella poster – netto</i>		<i>12 278</i>	<i>-1 252</i>
Resultat före skatt		53 744	75 843
Inkomstskatt	12	-15 516	-17 936
Årets resultat		38 228	57 907
Övrigt totalresultat			
Övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		-	-
Summa totalresultat för året		38 228	57 907
Årets resultat och summa totalresultat hänförligt till			
Moderföretagets aktieägare		40 455	56 572
Innehav utan bestämmande inflytande		-2 227	1 335
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderföretagets aktieägare under året (uttryckt i kr per aktie)			
Resultat per aktie före och efter utspädning	14	2 456	3 435

KONCERNENS BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Immateriella tillgångar	17		
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten		3 592	610
Patent		1 009	1 109
Summa immateriella tillgångar		4 601	1 719
Materiella anläggningstillgångar	16		
Byggnader och mark		112 830	119 870
Inventarier, verktyg och installationer		129 887	126 766
Pågående nyanläggningar		33 550	70
Summa materiella anläggningstillgångar		276 267	246 706
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i intresseföretag	18	160 311	149 434
Finansiella tillgångar som kan säljas	19	1 092	1 403
Uppskjutna skattefordringar	20	4 127	5 588
Andra långfristiga fordringar	22	297	409
Summa finansiella anläggningstillgångar		165 827	156 834
Summa anläggningstillgångar		446 695	405 259
Omsättningstillgångar			
Varulager	24	13 083	10 154
Kundfordringar	25	243 823	238 052
Skattefordringar		18 124	14 956
Övriga fordringar	26	9 658	4 644
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	197 025	164 984
Likvida medel	28	442 033	449 282
Summa omsättningstillgångar		923 746	882 072
SUMMA TILLGÅNGAR		1 370 441	1 287 331

KONCERNENS BALANSRÄKNING, FORTS.

Belopp i tkr	Not	2011-12-31	2010-12-31
EGET KAPITAL			
Eget kapital som kan hänföras till moderföretagets aktieägare			
Aktiekapital	30	1 647	1 647
Övrigt tillskjutet kapital		428 129	428 129
Balanserad vinst inklusive årets totalresultat		309 756	269 137
Innehav utan bestämmande inflytande		42 244	44 471
Summa eget kapital		781 776	743 384
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Uppskjutna skatteskulder	20	7 737	7 631
Pensionsförpliktelser	29	26 596	26 490
Övriga avsättningar	32	-	15
Summa långfristiga skulder		34 333	34 136
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		222 379	201 130
Leverantörsskulder	23	90 419	72 231
Aktuella skatteskulder		50	157
Övriga skulder	33	65 061	65 692
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	176 423	170 601
Summa kortfristiga skulder		554 332	509 811
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 370 441	1 287 331

KONCERNENS RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i tkr	Aktiekapital	Övrigt till- skjutet kapital	Balanserad vinst	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2010	1 647	428 129	212 566	642 342	43 137	685 479
Årets resultat			56 572	56 572	1 335	57 906
Utgående balans per 31 december 2010	1 647	428 129	269 137	698 913	44 471	743 385
Årets resultat			40 455	40 455	-2 227	38 228
Övrig justering			164	164		164
Utgående balans per 31 december 2011	1 647	428 129	309 756	739 532	42 244	781 776

KONCERNENS RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

Belopp i tkr	Not	2011	2010
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat före finansiella poster		41 466	77 095
Avskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	16, 17	54 221	52 797
Övriga ej likviditetspåverkande poster	38	-7 461	-12 026
Finansiella intäkter		13 689	2 836
Finansiella kostnader		-1 411	-4 088
Betalda inkomstskatter		-17 060	-13 672
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		83 444	102 942
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-45 756	-54 114
Ökning/minskning av rörelseskulder		44 629	67 553
Summa förändring av rörelsekapital		-1 127	13 439
Kassaflöde från den löpande verksamheten		82 317	116 381
Kassaflöde från investeringsverksamheten			
Köp av immateriella tillgångar	17	-3 119	-610
Köp av materiella anläggningstillgångar	16	-84 894	-47 790
Direktavskrivna köp av materiella anläggningstillgångar		807	-
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		467	-
Försäljning av finansiella tillgångar	19	188	-
Köp av finansiella tillgångar	18, 19	-3 015	-27
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-89 566	-48 427
Kassaflöde från finansieringsverksamheten			
Försäljning av optioner i IRnova		-	12
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	12
Årets kassaflöde		-7 249	67 966
Likvida medel vid årets början	28	449 282	381 316
Likvida medel vid årets slut	28	442 033	449 282

MODERFÖRETAGETS RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2011	2010
Nettoomsättning	6	16 181	16 000
Övriga externa kostnader	8	-9 495	-8 872
Personalkostnader	9	-8 724	-7 402
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	16	-63	-65
Rörelseresultat		-2 101	-339
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	11	2 199	468
Räntekostnader och liknande resultatposter	11	-2	-3
Resultat efter finansiella poster		96	126
Skatt på årets resultat	12	-	-
Årets resultat		96	126

MODERFÖRETAGETS BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	16	116	130
Summa materiella anläggningstillgångar		116	130
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	21	434 446	434 446
Andelar i intresseföretag	18	22 997	22 997
Andra långfristiga fordringar	22	39	152
Summa finansiella anläggningstillgångar		457 482	457 595
Summa anläggningstillgångar		457 598	457 725
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Aktuella skattefordringar		204	96
Övriga fordringar	26	60	-
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	782	177
Summa kortfristiga fordringar		1 046	273
Kassa och bank	28	8 524	10 711
Summa omsättningstillgångar		9 570	10 984
SUMMA TILLGÅNGAR		467 168	468 709

MODERFÖRETAGETS BALANSRÄKNING, FORTS

Belopp i tkr	Not	2011-12-31	2010-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1 647	1 647
Reservfond		105	105
Summa bundet eget kapital		1 752	1 752
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		459 095	458 969
Årets resultat		96	126
Summa fritt eget kapital		459 191	459 095
Summa eget kapital		460 943	460 847
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	29	49	189
Summa avsättningar		49	189
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		833	473
Övriga skulder	33	4 135	5 510
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	34	1 208	1 690
Summa kortfristiga skulder		6 176	7 673
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		467 168	468 709
Ställda säkerheter	35	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	35	Inga	Inga

FÖRÄNDRINGAR I MODERFÖRETAGETS EGET KAPITAL

Belopp i tkr	Aktiekapital	Bundna reserver	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående balans per 1 januari 2010	1 647	105	458 969	460 721
Årets resultat			126	126
Utgående balans per 31 december 2010	1 647	105	459 095	460 847
Årets resultat			96	96
Utgående balans per 31 december 2011	1 647	105	459 191	460 943

MODERFÖRETAGETS KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	Not	2011	2010
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		-2 101	-339
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	38	-78	-76
Erhållen ränta		2 199	468
Betald ränta		-2	-3
Betald inkomstskatt		-107	-33
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		-89	17
Kassaflöde från förändring av rörelsekapital			
Ökning/minskning av rörelsefordringar		-552	427
Ökning/minskning av rörelseskulder		-1 497	-412
Summa förändring av rörelsekapital		-2 049	15
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-2 138	32
Investeringsverksamheten			
Köp av materiella anläggningstillgångar	16	-49	-141
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	21	-	113
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-49	-28
Finansieringsverksamheten			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		-2 187	4
Likvida medel vid årets början	28	10 711	10 707
Likvida medel vid årets slut	28	8 524	10 711

Noter

NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB:s uppdrag är att samordna och utveckla statens ägarintressen samt stärka och förnya institutssektorn. Målet är att skapa en effektiv, flexibel och sammanhållen struktur bestående av färre, större och internationellt konkurrenskraftiga forskningsinstitut med mycket god förankring i näringslivet och förståelse för dess behov.

RISE Holding-koncernen består, förutom av moderbolaget RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, av det helägda dotterbolaget SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB och av det till 60 % ägda dotterbolaget Swedish ICT Research AB. I koncernen ingår även intressebolagen Swerea AB som ägs till 47,3 % och Innventia AB som ägs till 29 %.

Moderföretaget är ett aktiebolag som är registrerat i Sverige och har sitt säte i Stockholms kommun. Besöksadressen till huvudkontoret är Mäster Samuelsgatan 60, Box 3072, 103 61 Stockholm.

Den 16 mars 2012 har denna koncernredovisning och årsredovisning godkänts av styrelsen för offentliggörande.

Samtliga belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges. Uppgifterna inom parentes avser föregående år.

NOT 2 SAMMANFATTNING AV VIKTIGA REDOVISNINGSPRINCIPER

2.1 Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB-koncernen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) sådana de antagits av EU samt RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner samt Årsredovisningslagen.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden. De viktigaste redovisningsprinciperna som tillämpats när denna koncernredovisning upprättats anges nedan. Dessa principer har tillämpats konsekvent för alla presenterade år, om inte annat anges.

Moderföretagets redovisning är upprättad i enlighet med RFR 2, Redovisning för juridiska personer och Årsredovisningslagen. I de fall moderföretaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen anges detta separat i slutet av denna not.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 4.

Standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid av RISE Research Institutes of Sweden Holding AB

Inga av de IFRS eller IFRIC tolkningar som för första gången är obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2011 har haft någon väsentlig inverkan på koncernen.

Vid upprättandet av koncernredovisningen per 31 december 2011 har ett flertal standarder och tolkningar publicerats vilka ännu inte trätt i kraft och vilka är tillämpliga för koncernen. Nedan följer en preliminär bedömning av effekter från de standarder som bedöms vara relevanta för koncernen:

IFRS 9 "Financial Instruments" hanterar klassificering, värdering och redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Innehåller två primära värderingskategorier: upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde. Klassificering sker utifrån bolagets affärsmodell samt karaktäristiska egenskaper i de avtalsenliga kassaflödena. Standarden gäller från 1 januari 2015. Koncernen har ännu inte utvärderat de fulla effekterna. Standarden har ännu inte antagits av EU.

IFRS 13 "Fair value measurement" syftar till att värderingar till verkligt värde ska bli mer konsekventa och mindre komplexa genom att standarden tillhandahåller en exakt definition och en gemensam källa i IFRS till verkligt värdevärderingar och tillhörande upplysningar. Standarden gäller från 1 januari 2013. Koncernen har ännu inte utvärderat de fulla effekterna. Standarden har ännu inte antagits av EU.

2.2 Koncernredovisning

(a) Dotterföretag

Dotterföretaget är alla de företag (inklusive företag för särskilt ändamål) där koncernen har rätten att utforma finansiella och operativa strategier på ett sätt som vanligen följer med ett aktieinnehav uppgående till mer än hälften av rösträtterna. Förekomsten och effekten av potentiella rösträtter som för närvarande är möjliga att utnyttja eller konvertera, beaktas vid bedömningen av huruvida koncernen utövar

bestämmande inflytande över ett annat företag. Dotterföretag inkluderas i koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet överförs till koncernen. De exkluderas ur koncernredovisningen från och med den dag då det bestämmande inflytandet upphör.

Förvärvsmetoden används för redovisning av koncernens förvärv av dotterföretag. Anskaffningsvärdet för ett förvärv utgörs av verkligt värde på tillgångar som lämnats som ersättning, emitterade egetkapitalinstrument och uppkomna eller övertagna skulder per överlåtelседagen, plus utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder och eventalförpliktelser i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen, oavsett omfattning på eventuellt minoritets-intresse. Det överskott som utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och det verkliga värdet på koncernens andel av identifierbara förvärvade tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets tillgångar, skulder och eventalförpliktelser redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen.

Koncerninterna transaktioner och balansposter samt realiserade vinster och förluster på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Redovisningsprinciperna för dotterföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer.

(b) Transaktioner med ägare av innehav utan bestämmande inflytande

Koncernen tillämpar principen att redovisa transaktioner med ägare av innehav utan bestämmande inflytande som transaktioner med tredje part. Avyttringar till ägare av innehav utan bestämmande inflytande resulterar i vinster och förluster för koncernen och redovisas i resultaträkningen. Vid förvärv av innehav utan bestämmande inflytande där erlagd köpeskilling överstiger förvärvat andel av redovisat värde på dotterföretagets nettotillgångar, redovisas skillnadsbeloppet som goodwill. Vid avyttringar till ägare av innehav utan bestämmande inflytande där erhållen köpeskilling avviker från redovisat värde på den andel av nettotillgångarna som avyttras, uppkommer vinst eller förlust. Denna vinst eller förlust redovisas i resultaträkningen.

(c) Intresseföretag

Intresseföretag är alla de företag där koncernen har ett betydande men inte bestämmande inflytande, vilket i regel gäller för aktieinnehav som omfattar mellan 20 % och 50 % av rösterna. Innehav i intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden och värderas inledningsvis till anskaffningsvärde.

Koncernens andel av resultat som uppkommit i intresseföretaget efter förvärvet redovisas i resultaträkningen. Ackumulerade förändringar efter förvärvet redovisas som ändring av innehavets redovisade värde. När koncernens andel i ett intresseföretags förluster uppgår till eller överstiger dess innehav i intresseföretaget, inklusive eventuella fordringar utan säkerhet, redovisar koncernen inte ytterligare förluster, om inte koncernen har påtagit sig förpliktelser eller gjort betalningar för intresseföretagets räkning.

Realiserade vinster på transaktioner mellan koncernen och dess intresseföretag elimineras i förhållande till koncernens innehav i intresseföretaget. Även realiserade förluster elimineras, om inte transaktionen utgör ett bevis på att ett nedskrivningsbehov föreligger för den överlåtna tillgången. Tillämpade redovisningsprinciper i intresseföretag har i förekommande fall ändrats för att garantera en konsekvent tillämpning av koncernens principer. Utspädningsvinster och -förluster i andelar i intresseföretag redovisas i resultaträkningen.

2.3 Segmentrapportering

Rörelsesegment rapporteras på ett sätt som överensstämmer med den interna rapportering som lämnas till den högste verkställande beslutsfattaren. Den högste verkställande beslutsfattaren är den funktion som ansvarar för tilldelning av resurser och bedömning av rörelsesegmentens resultat. I koncernen har denna funktion identifierats som styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB. RISE Holding har fyra operativa segment. De fyra segmenten är koncernerna SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB, Swedish ICT Research AB, Swerea AB och Innventia AB. För information se tabell not 5.

2.4 Omräkning av utländsk valuta

Funktionell valuta och rapportvaluta

Koncernens företag har svenska kronor (SEK) som funktionell valuta och rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och förluster som

uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas netto i rörelseresultatet i resultaträkningen.

2.5 Immateriella tillgångar

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs när de uppstår. Utvecklingskostnader aktiveras när en ny produkt eller en ny produktapplikation har nått så långt i utvecklingshänseende, att först från och med att den går in i en industrialiseringsprocess - liktydigt med att den avses bli lanserad som självständig produkt alternativt som en integrerad del i en befintlig produkt - börjar utgifterna redovisas som tillgång. Samtliga sådana utgifter har dessförinnan kostnadsförts löpande. Utvecklingsutgifter som tidigare har kostnadsförts balanseras inte i efterföljande period. Avskrivningsplaner påbörjas från och med kommersialisering av respektive produkt. Anskaffningsvärdet för internt upparbetade immateriella tillgångar innefattar samtliga utgifter som direkt kan hänföras till tillgången. Till största delen avser detta löner och andra anställningsrelaterade utgifter för personal som direkt deltar i arbetet med att ta fram produkten eller applikationen, samt utgifter för externa tjänster.

Patent

Patent har en bestämbar nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för patent över deras bedömda nyttjandeperiod på 10 år.

2.6 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar förutom vad gäller pågående nyanläggningar som ännu ej börjats skrivas av. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. Pågående nyanläggningar består av tillbyggnad av byggnader och mark.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Redovisat värde för den ersatta delen tas bort från balansräkningen. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Inga avskrivningar görs på mark. Avskrivningar på andra tillgångar, för att fördela deras anskaffningsvärde ner till det beräknade restvärdet över den beräknade nyttjandeperioden, görs linjärt enligt följande:

Byggnader	25-50 år
Datorer	3 år
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Nedlagda kostnader på annans fastighet	5 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod prövas vid varje rapportperiods slut och justeras vid behov. En tillgångs redovisade värde skrivs omgående ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkten och det redovisade värdet och redovisas i Övriga rörelseintäkter respektive Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen.

2.7 Nedskrivningar av icke-finansiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar bedöms med avseende på värde nedgång närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp varmed tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av tillgångens verkliga värde minskat med försäljningskostnader och dess nyttjandevärde. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). En nedskrivning redovisas i resultaträkningen. För materiella anläggningstillgångar, som tidigare har skrivits ner, görs vid varje rapportperiods slut en prövning av om återföring bör göras.

2.8 Finansiella instrument

2.8.1 Klassificering

Koncernen klassificerar sina finansiella tillgångar och skulder i följande kategorier: finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen, lånefordringar och kundfordringar, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen är beroende av för vilket syfte den finansiella tillgången eller skulden förvärvades.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella instrument som innehas för handel. En finansiell tillgång klassificeras i denna kategori om den förvärvas huvudsakligen i syfte att säljas inom kort. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen utgörs av kortfristiga placeringar såsom räntefonder och indexobligationer vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. De ingår i omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Lånefordringar och kundfordringar redovisas som andra långfristiga fordringar, kundfordringar (se beskrivning i not 2.10 nedan), övriga fordringar, respektive upplupna intäkter i balansräkningen. Även likvida medel ingår i denna kategori (se beskrivning i not 2.11 nedan).

Finansiella tillgångar som kan säljas

Finansiella tillgångar som kan säljas är tillgångar som inte är derivat och där tillgångarna identifierats som att de kan säljas eller inte har klassificerats i någon av övriga kategorier. De ingår i anläggnings-tillgångar om ledningen inte har för avsikt att avyttra tillgången inom 12 månader efter rapportperiodens slut. Finansiella tillgångar som kan sälja utgörs av aktieinnehav i onoterade företag.

Övriga finansiella skulder

Koncernens leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder klassificeras som övriga finansiella skulder. Se beskrivning i not 2.13 nedan.

2.8.2 Redovisning och värdering

Köp och försäljningar av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen – det datum då koncernen förbinder sig att köpa eller sälja tillgången. Finansiella instrument redovisas första gången till verkligt värde plus transaktionskostnader, vilket gäller alla finansiella instrument som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas första gången till verkligt värde, medan hänförliga transaktionskostnader redovisas i resultaträkningen. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och koncernen har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet har fullgjorts eller på annat sätt utsläcks.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas efter anskaffningstidpunkten till anskaffningsvärde minskat med eventuella nedskrivningar då det verkliga värdet inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. Lånefordringar och kundfordringar samt övriga finansiella skulder redovisas efter anskaffningstidpunkten till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden.

Vinster och förluster till följd av förändringar i verkligt värde avseende kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen (kortfristiga placeringar), resultatredovisas i den period då de uppstår och ingår i resultaträkningens post resultatandel i intresseföretag. Utdelningsintäkter från kortfristiga placeringar kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen redovisas i resultaträkningen som en del av resultat från finansiella investeringar när koncernens rätt att erhålla betalning har fastställts.

Koncernen bedömer vid varje rapportperiods slut om det finns objektiva bevis för att nedskrivningsbehov föreligger för en finansiell tillgång eller en grupp av finansiella tillgångar.

2.9 Varulager

Varulagret redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet fastställs med användning av FIFO-metoden (först-in-först-ut). Erforderlig avsättning för inkurans har gjorts efter individuell bedömning.

I varulagret ingår dels komponenter till sensorer som sitter i kameror som tillverkas av ett dotterföretag till Swedish ICT Research AB och dels färdiga sensorer.

2.10 Kundfordringar

Kundfordringar är belopp som ska betalas av kunder för sålda sensorer eller utförda projekt i den löpande verksamheten. Om betalning förväntas inom ett år eller tidigare (eller under normal verksamhetscykel om denna är längre), klassificeras de som omsättningstillgångar. Om inte, tas de upp som anläggningstillgångar.

Kundfordringar redovisas till nominellt belopp, minskat med eventuell reservering för värdeminskning. Redovisat värde för kundfordringar, efter eventuella nedskrivningar, förutsätts motsvara dess verkliga värde, eftersom denna post är kortfristig i sin natur.

2.11 Likvida medel

I likvida medel ingår kassa och banktillgodoavanden samt kortfristiga placeringar med förfallodag inom tre månader från anskaffningstidpunkten.

2.12 Aktiekapital

Stamaktier klassificeras som eget kapital. Transaktionskostnader som direkt kan hänföras till emission av nya aktier redovisas, netto efter skatt, i eget kapital som ett avdrag från emissionslikviden.

2.13 Leverantörsskulder

Leverantörsskulder är förpliktelser att betala för varor och tjänster som har förvärvats i den löpande verksamheten från leverantörer. Leverantörsskulder klassificeras som kortfristiga skulder om de förefaller inom ett år eller tidigare (eller under normal verksamhetscykel om denna är längre). Om inte, tas de upp som långfristiga skulder.

Leverantörsskulder redovisas till nominellt belopp. Redovisat värde för leverantörsskulder förutsätts motsvara dess verkliga värde, eftersom denna post är kortfristig till sin natur.

2.14 Aktuell och uppskjuten skatt

Periodens skattekostnad omfattar aktuell och uppskjuten skatt. Skatt redovisas i resultaträkningen, utom när skatten avser poster som redovisas i övrigt totalresultat eller direkt i eget kapital. I sådana fall redovisas även skatten i övrigt totalresultat respektive eget kapital. Den aktuella skattekostnaden beräknas på basis av de skatteregler som på balansdagen är beslutade eller i praktiken beslutade.

Uppskjuten skatt redovisas, enligt balansräkningsmetoden, på alla temporära skillnader som uppkommer mellan det skattemässiga värdet på tillgångar och skulder och dessas redovisade värden i koncernredovisningen. Den uppskjutna skatten redovisas emellertid inte om den uppstår till följd av en transaktion som utgör den första redovisningen av en tillgång eller skuld som inte är ett rörelseförvärv och som, vid tidpunkten för transaktionen, varken påverkar redovisat eller skattemässigt resultat. Uppskjuten inkomstskatt beräknas med tillämpning av skattesatser (och – lagar) som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den berörda uppskjutna skattefordran realiseras eller den uppskjutna skatteskulden regleras.

Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att framtida skattemässiga överskott kommer att finnas tillgängliga, mot vilka de temporära skillnaderna kan utnyttjas.

2.15 Ersättningar till anställda

Pensionsförpliktelser

Koncernföretagen har olika pensionsplaner. Pensionsplanerna finansieras vanligen genom betalningar till försäkringsbolag eller förvaltaradministrerade fonder, där betalningarna fastställs utifrån periodiska aktuariella beräkningar. Koncernen har både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. En avgiftsbestämd pensionsplan är en pensionsplan enligt vilken koncernen betalar fasta avgifter till en separat juridisk enhet. Koncernen har inte några rättsliga eller informella förpliktelser att betala ytterligare avgifter om denna juridiska enhet inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänger samman med de anställdas tjänstgöring under innevarande eller tidigare perioder. En förmånsbestämd pensionsplan är en pensionsplan som inte är avgiftsbestämd. Utmärkande för förmånsbestämda planer är att de anger ett belopp för den pensionsförmån en anställd erhåller efter pensionering, vanligen baserat på en eller flera faktorer såsom ålder, tjänstgöringstid och lön.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningsstillgångarna, med justeringar för ej redovisade aktuariella vinster och förluster samt för oredivisade kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder. Den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen beräknas årligen av oberoende aktuarier med tillämpning av den s.k. Projected unit credit method. Nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen fastställs genom diskontering av uppskattade framtida kassaflöden med användning av räntesatsen för förstklassiga företagsobligationer som är utfärdade i samma valuta som ersättningarna kommer att betalas i med löptider jämförbara med den aktuella pensionsskuldens.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella antaganden redovisas i resultaträkningen under den period då de uppstår.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen, om inte förändringarna i pensionsplanen är villkorade av att de anställda kvarstår i tjänst under en angiven period (intjänandeperioden). I sådana fall fördelas kostnaden avseende tjänstgöring under tidigare perioder linjärt över intjänandeperioden.

Koncernens väsentliga förmånsbestämda plan är ITP-planen, tryggad genom avgifter till Alecta. För vare sig räkenskapsåren 2011 eller 2010 har koncernen haft tillgång till information som gör det möjligt att redovisa denna plan som förmånsbestämd. Planen redovisas därför som avgiftsbestämd.

För avgiftsbestämda pensionsplaner betalar koncernen avgifter till offentligt eller privat administrerade pensionsförsäkringsplaner på obligatorisk, avtalsenlig eller frivillig basis. Koncernen har inga ytterligare betalningsförpliktelser när avgifterna väl är betalda. Avgifterna redovisas som personalkostnader när de förfaller till betalning. Förutbetalda avgifter redovisas som en tillgång i den utsträckning som kontant återbetalning eller minskning av framtida betalningar kan komma Koncernen tillgodo.

2.16 Avsättningar

Koncernens avsättningar utgörs av avsättning för garanti-förpliktelser avseende försäljning av sensorer. Avsättningar för garantiförpliktelser redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse till följd av tidigare händelser, det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet, och beloppet har beräknats på ett tillförlitligt sätt. Avsättningarna värderas till nuvärdet av det belopp som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen. Härvid används en diskonteringsränta före skatt som återspeglar en aktuell marknadsbedömning av det tidsberoende värdet av pengar och de risker som är förknippade med avsättningen. Den ökning av avsättningen som beror på att tid förflyter redovisas som räntekostnad. Inga avsättningar görs för framtida rörelseförluster.

2.17 Intäktsredovisning

Intäkter innefattar det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas för sålda varor och utförda tjänster inom koncernen. Koncernen redovisar en intäkt när dess belopp kan mätas på ett tillförlitligt sätt, det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att tillfalla företaget och att de särskilda kriterier som beskrivs nedan per typ av verksamhet är uppfylla.

Försäljning av tjänster

Koncernens intäkter utgörs i allt väsentligt av intäkter från utförda tjänster (forsknings- och utvecklingsprojekt).

Tidsperioden för projektens genomförande varierar mellan 6 – 36 månader.

Projektet utförs på såväl löpande räkning som på fastprisbasis. Ett fastprisuppdags utfall kan beräknas på ett tillförlitligt sätt när den totala uppdragsinkomsten kan mätas tillförlitligt, när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förknippade med uppdraget kommer att tillfalla koncernen, när färdigställandegraden och de totala utgifterna per balansdag kan mätas tillförlitligt, när samtliga uppdragsutgifter kan identifieras och mätas tillförlitligt. Ett uppdrag på löpande räkning kan beräknas tillförlitligt när det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som kan hänföras till uppdraget kommer att tillfalla koncernen och de uppdragsutgifter som hänför sig till uppdraget kan identifieras och mätas på ett tillförlitligt sätt.

Samtliga projektbaserade uppdrag redovisas enligt metoden successiv vinstavräkning. Detta innebär att uppdragsinkomster och uppdragsutgifter redovisas i förhållande till uppdragets färdigställandegrad på balansdagen. Färdigställandegraden för uppdragen fastställs genom att en bedömning sker av förhållandet nedlagda timmar för utfört arbetet på balansdagen och beräknade totala timmar. När det är sannolikt att de totala uppdragsutgifterna kommer att överstiga den totala uppdragsinkomsten, redovisas den befarande förlusten omgående som en kostnad. Koncernen redovisar som tillgång fordringar på beställare av alla pågående uppdrag för vilka uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster) överstiger fakturerade belopp. Delfakturerade belopp som ännu inte har betalats av kunden och av beställaren innehållna belopp ingår i posten kundfordringar. Koncernen redovisar som skuld alla skulder till beställare av pågående uppdrag vilka fakturerade belopp överstiger uppdragsutgifter och redovisade vinster (efter avdrag för redovisade förluster).

Försäljning av varor

Försäljning av varor utgörs av försäljning av sensorer till kameror vilket sker i relativt liten omfattning. Intäkter från försäljning av sensorer redovisas när risker och förmåner förknippade med ägandet är överförda från koncernen, koncernen inte längre utövar någon reell kontroll över de sålda sensorerna, intäkterna och tillhörande utgifter kan beräknas tillförlitligt och det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som är förknippade med försäljningen av sensorerna tillfaller koncernen.

Hyresintäkter

Hyresintäkter som erhålls vid uthyrning av överskott av kontorslokaler redovisas linjärt under hyresperioden.

Ränteutgifter

Ränteutgifter intäktsredovisas fördelat över löptiden med tillämpning av effektiv-räntemetoden.

2.18 Leasing

Leasing där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägande behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Betalningar som görs under leasingperioden (efter avdrag för eventuella incitament från leasegivaren) kostnadsförs i resultaträkningen linjärt över leasingperioden.

Koncernens leasing består av hyra av kontorslokaler och bilar vilka klassificeras som operationell leasing.

2.19 Moderföretagets redovisningsprinciper

Moderföretaget tillämpar andra redovisningsprinciper än koncernen i de fall som anges nedan.

Uppställningsform för resultat- och balansräkning

Resultat- och balansräkning följer årsredovisningslagens uppställningsform. Det innebär skillnader, jämfört med koncernredovisningen, främst avseende finansiella intäkter och kostnader, rapport över totalresultat, avsättningar och rapport över förändringar i eget kapital.

Andelar i dotterföretag och intresseföretag

Andelar i dotterföretag och intresseföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. Erhållna utdelningar redovisas som finansiella intäkter. Utdelning som överstiger dotterföretagets totalresultat för perioden eller som innebär att det bokförda värdet på innehavets nettotillgångar i koncernredovisningen understiger det bokförda värdet på andelarna, är en indikation på att det föreligger ett nedskrivningsbehov.

När det finns en indikation på att andelar i dotterföretag eller intresseföretag minskat i värde görs en beräkning av återvinningsvärdet. Är detta lägre än det redovisade värdet görs en nedskrivning. Nedskrivningar redovisas i posterna Resultat från andelar i koncernföretag respektive Resultat från andelar i intresseföretag.

Pensionsförpliktelser

Moderföretagets pensionsförpliktelser redovisas i enlighet med FAR SRS RedR 4. Vissa av moderbolagets pensionsförpliktelser täcks genom att försäkring tecknats hos försäkringsföretag. Övriga pensionsåtaganden har inte säkerställts genom försäkring. Kapitalvärdet för dessa utgörs av nuvärdet av framtida förpliktelser och beräknas enligt aktuella grunder. Kapitalvärdet redovisas som avsättning i balansräkningen. Räntedelen i pensionsskuldens förändring redovisas som finansiell kostnad. Övriga pensionskostnader belastar rörelseresultatet.

NOT 3 FINANSIELL RISKHANTERING

3.1 Finansiella riskfaktorer

Koncernen utsätts genom sin verksamhet för olika finansiella risker: marknadsrisk (inklusive valutarisk och ränterisk), kreditrisk och likviditetsrisk.

I Koncernen tillämpas gemensam riskhantering för alla enheter. Den beskrivning som finns i denna not är därför i allt väsentligt tillämplig även för moderföretaget.

Riskhanteringen sköts av VD enligt policies som fastställts av styrelsen. Styrelsen upprättar en övergripande finanspolicy för riskhanteringen som är indelad i olika kapitel för specifika områden, såsom valutarisk, ränterisk, kreditrisk och likviditetsrisk samt placering av överlikviditet.

Marknadsrisk

Valutarisk

Koncernen verkar till största del i Sverige och innefattar inga utländska dotterbolag. Valutarisken i koncernen är därmed begränsad och återfinns främst i EU projekt. Under 2010 och 2009 har enbart ett fåtal transaktioner i utländsk valuta förekommit, valutakursdifferenser som redovisats i resultat-räkningen uppgår till -2 408 tkr för 2010 (2009: 1 336 tkr).

Ränterisk

Eftersom koncernen inte innehar några väsentliga räntebärande finansiella tillgångar eller skulder är koncernens resultat och kassaflöde från den löpande verksamheten i allt väsentligt oberoende av förändringar i marknadsräntor. Placeringar görs till en mycket låg ränterisk.

Kreditrisk

Kreditrisk eller motpartsrisk är risken för att motparten i en finansiell transaktion inte fullgör sina förpliktelser på förfallodagen. Kreditrisk uppstår genom banktillgodoshåvanden, kortfristiga placeringar i form av bl a innehav i räntefonder och indexobligationer (ingår i likvida medel i balansräkningen) samt kundfordringar.

Den övervägande finansiella risken i koncernen är kreditrisken i utestående kundfordringar. Risken hanteras genom löpande kreditbevakning och kreditkontroll

av såväl gamla som nya kunder. Koncernens kreditkontroll innebär att innan kredit lämnas genomförs en kreditkontroll med hjälp av kreditupplysningsföretag. För tidigare kunder analyseras även nuvarande betalningssituation och historik. I de fall som kreditupplysning eller betalningshistorik visar brister erbjuder koncernen i normalfallet inte någon kredit utan erbjuder i stället andra alternativ såsom att uppdraget genomförs efter det att ett förskott har erlagts.

Koncernens kreditförluster uppgick till 2 152 (857) tkr, några väsentliga koncentrationer av kreditrisker förekommer inte.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att koncernen saknar likvida medel för betalning av sina åtaganden avseende finansiella skulder. Hanteringen av likviditetsrisk sker med försiktighet och genom att tillse att koncernen alltid har tillräckligt med likvida medel. Per den 31 december 2011 har Koncernen en likviditet om 442 033 (449 282) tkr som inkluderar banktillgodoshåvanden och kortfristiga placeringar i form av bl a innehav i räntefonder och indexobligationer. Dessa tillgångar uppfyller kraven enligt koncernens finanspolicy vilket innebär att koncernens likvida medel skall placeras i tillgångar som ger betryggande säkerhet och rimlig avkastning över tiden. Finansiella placeringar skall vid var tid göras efter noggrann riskbedömning och placeringen skall ha låg kreditrisk och hög likviditet.

Koncernen har inga kreditfaciliteter och någon extern upplåning föreligger inte. Samtliga koncernens finansiella skulder (leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder i balansräkningen) förfaller inom 12 månader efter rapportperiodens slut och uppgår till totalt 155 480 (137 923) tkr per den 31 december 2011.

Då koncernens likviditet är god innebär detta att investeringar till största delen kan finansieras med egna medel. Framtida likviditetsbelastning i övrigt avser betalning av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder. Framtida likviditetsbelastningar följs noggrant genom löpande planer och prognoser.

3.2 Hantering av kapitalrisk

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte vilket framgår av bolagsordningen.

Totalt kapital beräknas som Eget kapital i koncernens balansräkning och uppgår till 781 776 (743 384) tkr per den 31 december 2011. Koncernens kapitalstruktur bedöms på basis av soliditet och avkastning på eget kapital. Dessa nyckeltal beräknas som justerat eget kapital i procent av balanssumslutningen samt nettoresultat i procent av justerat eget kapital. Per den 31 december 2011 uppgick soliditeten till 57 (54) % och avkastning på eget kapital till 4,9 (9) %.

3.3 Beräkning av verkligt värde

Redovisat värde, efter eventuella nedskrivningar, för kundfordringar och övriga fordringar samt leverantörsskulder och övriga skulder förutsätts motsvara deras verkliga värden, eftersom dessa poster är kortfristiga i sin natur. Verkligt värde på finansiella instrument som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade marknadspriser på balansdagen. Det noterade marknadspris som används för koncernens finansiella tillgångar är den aktuella köpkursen. De finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde i koncernen utgörs av kortfristiga placeringar (inkluderar bl a räntefonder, index-obligationer mm) vilka redovisas som likvida medel i balansräkningen. Dessa instrument återfinns i nivå 1 i verkligt värde hierarkin.

NOT 4 VIKTIGA UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Uppskattningar och bedömningar utvärderas löpande och baseras på historisk erfarenhet och andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser som anses rimliga under rådande förhållanden.

Viktiga uppskattningar och antaganden för redovisnings-ändamål

Upprättandet av finansiella rapporter kräver att styrelsen och koncernledningen gör uppskattningar och använder sig av vissa antaganden. Uppskattningar och antaganden påverkar såväl resultaträkningen som balansräkningen samt upplysningar som lämnas såsom ansvarsförbindelser. Områden som innefattar ett väsentligt inslag av uppskattningar och antaganden är:

- Nedskrivningsprövningen av materiella tillgångar och andra tillgångar. Denna värdering sker såväl löpande som i samband med upprättandet av koncernredovisningen vid boksluten.
- Värdering av reservering för osäkra kundfordringar. Reservering görs enligt fastlagda bedömningsgrunder med hänsyn till varje enskild kunds betalningsförmåga.
- Värdering av uppskjuten skattefordran på förlustavdrag. Värdering görs med utgångspunkt från möjligheten att utnyttja avdragen mot kommande års skattepliktiga vinster.
- Värdering av identifierbara tillgångar och skulder i samband med förvärv av verksamheter.
- Värdering av pensionsskuld. Rimligt möjliga ändringar i actuariella antaganden har ingen väsentlig effekt på skuldernas storlek.

NOT 5 SEGMENTINFORMATION

Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas av styrelsen i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB och som används för att fatta strategiska beslut.

Den segmentinformation, avseende de segment för vilka information ska lämnas, som lämnats till företagsledningen för verksamhetsåret 2011 är följande:

2011					2010			
Belopp i tkr	RISE Holding	SP	Sw ICT	RISE koncernen	RISE Holding	SP	Sw ICT	RISE koncernen
Omsättning	16 181	1 108 958	428 633	1 553 771	16 000	1 016 095	424 320	1 456 415
Rörelseresultat	-2 101	48 926	-13 223	41 466	-339	65 078	1 211	77 095
Resultat före skatt	96	54 413	-8 630	53 744	126	63 012	1 560	75 843
Resultat efter skatt	96	39 316	-9 230	38 228	126	45 706	1 333	57 907
Likvida medel	8 524	361 964	71 546	442 033	10 711	332 050	106 521	449 282
Eget kapital	460 943	545 143	76 104	781 776	460 647	495 721	85 334	743 384
Balansomslutning	467 502	948 130	255 987	1 370 440	468 709	868 083	259 248	1 287 331
Soliditet %	99	57	30	57	98	57	33	58
Avkastning på eget kapital %	0,0	7,2	neg	4,9	0,0	9,2	0,0	7,8
Rörelsemarginal %	neg	4,4	neg	2,7	neg	6,4	0,3	5,3
Anställda	6	1 018	355	1 379	6	936	343	1 285

NOT 6 NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING

Nettoomsättningen fördelar sig på typ av intäkter enligt följande:

Koncernen	2011	2010
Försäljning av tjänster	1 109 138	1 016 095
Försäljning av varor	30 433	20 689
Forskningsuppdrag	389 153	393 381
Licensintäkter	5 554	3 855
Administrationsanslag	16 000	16 000
Hyresintäkter	2 293	1 820
Övriga intäkter	1 200	4 576
Koncernen totalt	1 553 771	1 456 416

Moderföretaget	2011	2010
Administrationsanslag	16 000	16 000
Projekt finansiering	181	-
Moderföretaget totalt	16 181	16 000

NOT 7 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Koncernen	2011	2010
Hyresintäkter	2 715	2 204
Valutadifferens på fordringar av rörelsekaraktär	720	491
Övriga intäkter	5 625	6 102
Koncernen totalt	9 060	8 797

NOT 8 ERSÄTTNINGAR TILL REVISORERNA

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter. Allt annat är andra uppdrag.

Koncernen	2011	2010
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	2 397	2 305
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	309	270
Skatterådgivning	3	11
Övriga tjänster	580	899
Koncernen totalt	3 289	3 485

Moderföretaget	2011	2010
PricewaterhouseCoopers		
Revisionsuppdraget	505	456
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	97	-
Övriga tjänster	249	554
Moderföretaget totalt	851	1 010

NOT 9 ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA MM.

Koncernen	2011	2010
Löner och andra ersättningar till styrelse och VD	20 916	19 601
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	5 825	2 947
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	621 533	561 855
Sociala avgifter	218 110	201 321
Pensionskostnader till styrelse och VD	3 904	5 566
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	1 685	967
Pensionskostnader till övriga anställda	80 479	72 805
Koncernen totalt	952 452	865 062

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige)	2011	2010
Män	925	844
Kvinnor	454	441
Koncernen totalt	1 379	1 285

Koncernen	2011	2010
Löner och andra ersättningar till styrelse och VD	20 916	19 601
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	5 825	2 947
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	621 533	561 855
Sociala avgifter	218 110	201 321
Pensionskostnader till styrelse och VD	3 904	5 566
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	1 685	967
Pensionskostnader till övriga anställda	80 479	72 805
Koncernen totalt	952 452	865 062

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige)	2011	2010
Män	925	844
Kvinnor	454	441
Koncernen totalt	1 379	1 285

Styrelserna består av 130 ledamöter där 72 procent är män. Övriga ledande befattningshavare består av 9 (10) personer där 67 (70) procent är män.

Moderföretaget	2011	2010
Löner och andra ersättningar till styrelse och VD	2 357	2 187
Löner och andra ersättningar till övriga ledande befattningshavare	-	250
Löner och andra ersättningar till övriga anställda	2 884	2 050
Sociala avgifter	1 590	1 723
Pensionskostnader till styrelse och VD	590	554
Pensionskostnader till övriga ledande befattningshavare	-	89
Pensionskostnader till övriga anställda	712	471
Moderföretaget totalt	8 133	7 324

Medelantal anställda (samtliga anställda i Sverige)	2011	2010
Män	3	2
Kvinnor	3	3
Moderföretaget totalt	6	5

Styrelsen består av 6 (6) ledamöter där 50 (50) procent är män. Moderbolagets ledningsgrupp består av 1 (1) person där 100 (100) procent är män.

Ersättningar till styrelse och VD

Av moderföretagets löner och ersättningar avser VD 1 965 (1 793) tkr, och styrelsen 339 (395) tkr. Av moderföretagets pensionskostnader avser VD 590 (554) tkr.

Av moderföretagets övriga externa kostnader avser arvode och sociala avgifter till styrelsen totalt 513 (501) tkr. Till styrelsens ordförande utgår arvode med 95 (90) tkr och till ordinarie ledamot 50 (47) tkr per år. I revisionsutskottet ingår tre styrelseledamöter, vilka har ersatts med sammanlagt 50 (70) tkr i arvode under året. Utbetalda arvoden är i enlighet med årsstämmobeslut 2011-04-19.

Villkor för VD

VD har i enlighet med anställningsavtal rätt till förmånsbil. Bolaget ska i enlighet med styrelsebeslut 2009-08-25 avsätta ett belopp motsvarande 30 % av pensionsgrundande inkomst till en tjänstepensionsplan för VD. Pensionsålder är 65 år.

Vid uppsägning från arbetsgivarens sida har VD rätt till avgångsvederlag om sex (6) månader samt ytterligare tolv (12) månaders löneersättning om skälet till uppsägning är en följd av orsaker som inte är i överensstämmelse med överträdelser som omfattas av arbetsmarknadsbestämmelser/lagar, dvs att bolaget önskar att VD frånträder sin anställning. Vid speciella omständigheter (arbetssituation) kan ytterligare sex (6) månaders lön beslutas med beaktande av att ingen ny anställning ingås. Vid ny anställning skall avgångsersättning reduceras med belopp motsvarande ny inkomst under aktuell period.

Ersättningar till övriga ledande befattningshavare

Av moderföretagets löner och ersättningar avser vVD 0 (250) tkr (anställd t o m 2010-03-31). Av moderföretagets pensionskostnader avser vVD 0 (89) tkr.

Av dotterföretagens löner och ersättningar avser VD 18 165 (14 351) tkr och styrelsen 2 574 (3 063) tkr. Av dotterföretagens pensionskostnader avser 5 491 (5 012) tkr VD och styrelsen 0 (0) tkr.

Av koncernens löner avser och ersättningar avser VD 20 130 (16 144) tkr och styrelsen 2 913 (3 458) tkr. Av koncernens pensionskostnader avser VD 6 081 (5 566) tkr och styrelse 0 (0) tkr.

Villkor för vVD

vVD har i enlighet med anställningsavtal rätt till förmånsbil. Pensionen är tjänstepensionsförsäkring enligt ITP-planen samt tjänstepensionsprogram. Pensionsålder är 65 år.

Vid uppsägning från arbetsgivarens sida har vVD rätt till avgångsvederlag om sex (6) månader. Tjänsten är sedan mars 2010 ej tillsatt.

Villkor för föregående VD

Avsättningen på 49 (189) tkr avser pensionsutfästelse för föregående VD för RISE Holding (tidigare IRECO Holding). Ersättning och förmåner till VD har beslutats av styrelsen.

Incitamentsprogram

2009 beslutades om ett incitamentsprogram i IRnova, ett av bolagen i Swedish ICT-koncernen, omfattande 39 500 personaloptioner riktat till personal, ledande befattningshavare och styrelseledamöter. 39 500 personaloptioner tilldelades. Teckning av aktie ska ske under perioden 2013-09-30 till och med den 2013-11-03.

Personaloptionerna överläts till marknadspris enligt Black & Scholes värderingsformel för optioner. Varje personaloption ger rätt att under perioden 2013-09-30 till och med 2013-11-03 teckna en ny stam aktie i bolaget. Teckningskursen per aktie har fastställts till 125 kronor.

Per den 31 december 2011 hade inga aktier tecknats med stöd av ovanstående incitamentsprogram. Under not 31 kan läsas mer om aktierelaterade ersättningar.

NOT 10 FINANSIELLA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Koncernen	2011	2010
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter på banktillgodoavanden	3 615	2 137
Ränteintäkter på kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 760	429
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	3 587	270
Värdeförändring netto på kortfristiga placeringar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2 754	-
Kursdifferenser	973	-
Finansiella intäkter	13 689	2 836
Finansiella kostnader		
Räntekostnader på pensionsskuld	-1 189	-1 390
Räntekostnader övriga	-197	-89
Nedskrivning av andra långfristiga fordringar	-	-692
Valutakontodifferenser	-25	-1 917
Finansiella kostnader	-1 411	-4 088
Finansiella poster Koncernen - netto	12 278	-1 252

NOT 11 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER SAMT RÄNTEKOSTNADER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

Moderföretaget	2011	2010
Ränteintäkter och liknande resultatposter		
Ränteintäkter på banktillgodoavanden	205	5
Resultat vid avyttring av kortfristiga placeringar värderat till verkligt värde via resultaträkningen	1 994	463
Ränteintäkter och liknande resultatposter	2 199	468
Räntekostnader och liknande resultatposter		
Räntekostnader övriga	-2	-3
Räntekostnader och liknande resultatposter	-2	-3
Finansiella poster Moderföretaget - netto	2 197	465

NOT 12 INKOMSTSKATT/SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

Skillnaderna mellan redovisad skattekostnad och en beräknad skattekostnad baserad på gällande skattesats är följande:

Koncernen	2011	2010
Resultat före skatt	53 744	75 843
Justering för resultat i intressebolag	-7 865	-11 145
	45 879	64 698
Inkomstskatt beräknad enligt koncernens gällande skattesats (26,3%)	-12 066	-17 015
Skatteeffekt av följande poster		
Ej skattepliktiga intäkter	3	1 049
Ej avdragsgilla kostnader	-1 667	-1 301
Justering skattesats på OR	-	17
Avräkning utländsk skatt	-	29
Utnyttjat underskottsavdrag	138	-552
Skattemässiga underskott för vilken ingen uppskjuten skattefordran redovisats	-2 006	-
Justering avseende tidigare år	82	-
Justering skatt intressebolag	-	-163
Skattekostnad Koncernen	-15 516	-17 936
Varav uppskjuten skatt	-1 730	-2 179
Aktuell skatt	-13 786	-15 757

Moderföretaget	2011	2010
Resultat före skatt	96	126
Inkomstskatt beräknad enligt gällande skattesats (26,3%)	-25	-33
Skatteeffekt av följande poster		
Ej skattepliktiga intäkter	-	-50
Ej avdragsgilla kostnader	-45	-
Utnyttjat underskottsavdrag	70	83
Skattekostnad Moderföretaget	0	0

Genomsnittlig skattesats för koncernen är 25,7 (20,8) %. Genomsnittlig skattesats för moderföretaget är 0 (0) %.

Uppskjutna skattefordringar redovisas för skattemässiga underskottsavdrag i den utsträckning som det är sannolikt att de kan tillgodogöras genom framtida beskattningsbara vinster. Koncernen har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 44 975 (41 341) tkr varav uppskjuten skatt har redovisats på 15 692 (21 246) tkr av de totala underskottsavdragen. Moderföretaget har ackumulerade underskottsavdrag uppgående till 11 035 (11 173) tkr. Någon uppskjuten skattefordran avseende förluster på 11 035 tkr som kan utnyttjas mot framtida beskattningsbar vinst har inte redovisats.

NOT 13 VALUTAKURSDIFFERENSER

Koncernen	2011	2010
Övriga rörelseintäkter	892	491
Finansiella kostnader (valutaeffekter nettoredovisade i resultaträkningen)	594	-983
Finansiella kostnader	-18	-1 916
Summa valutakursdifferenser	1 468	-2 408

NOT 14 RESULTAT PER AKTIE

	2011	2010
Resultat som är hänförligt till moderföretagets aktieägare	40 455	56 572
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning (tusental)	16,47	16,47
Justerat för:		
Utestående personaloptioner	0	0
Vägt genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning (tusental)	16,47	16,47
Resultat per aktie före och efter utspädning	2 456	3 435

NOT 15 UTDELNING PER AKTIE

Koncernen är statligt ägd. Utdelning lämnas inte vilket framgår av bolagsordningen.

NOT 16 MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Koncernen	Byggnader och mark	Inventarier, verktyg och installationer	Pågående nyanläggningar	Summa
Räkenskapsåret 2010				
Ingående redovisat värde	121 300	130 092	2 877	254 269
Inköp	2 590	45 200	-	47 790
Avyttring/utrangering	-	-204	-	-204
Omklassificering	2 807	20	-2 807	20
Direktavskrivning mot bidrag	-	-2 613	-	-2 613
Avskrivningar	-6 829	-45 729	-	-52 558
Utgående redovisat värde	119 870	126 766	70	246 706
Per 31 december 2010				
Anskaffningsvärde	195 916	952 102	70	1 148 088
Ackumulerade avskrivningar	-76 046	-825 336	-	-901 382
Redovisat värde	119 870	126 766	70	246 706
Räkenskapsåret 2011				
Ingående redovisat värde	119 870	126 766	70	246 706
Inköp	-	51 414	33 480	84 894
Avyttring/utrangering	-	-31 331	-	-31 331
Direktavskrivning mot bidrag	-	29 982	-	29 982
Avskrivningar	-7 040	-46 944	-	-53 984
Utgående redovisat värde	112 830	129 887	33 550	276 267
Per 31 december 2011				
Anskaffningsvärde	195 916	963 999	33 550	1 193 465
Ackumulerade avskrivningar	-83 086	-834 112	-	-917 198
Redovisat värde	112 830	129 887	33 550	276 267

Koncernen	2011	2010
Taxeringsvärde på byggnader och mark i Sverige	131 169	131 169
Redovisat värde på byggnader och mark i Sverige, vilka har åsatts taxeringsvärde	112 830	119 870

Moderföretaget		
Inventarier, verktyg och installationer	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	372	230
Inköp	49	142
Försäljning och utrangeringar	-77	-
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	344	372
Ingående avskrivningar	-242	-177
Försäljningar och utrangeringar	77	-
Årets avskrivningar	-63	-65
Utgående ackumulerade avskrivningar	-228	-242
Utgående redovisat värde	116	130

NOT 17 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen	Balanserade utvecklings- utgifter	Patent	Summa
Räkenskapsåret 2010			
Ingående redovisat värde	0	1 348	1 348
Inköp	610	-	610
Avskrivningar	-	-239	-239
Utgående redovisat värde	610	1 109	1 719
Per 31 december 2010			
Anskaffningsvärde	610	2 048	2 658
Ackumulerade avskrivningar	-	-939	-939
Redovisat värde	610	1 109	1 719
Räkenskapsåret 2011			
Ingående redovisat värde	610	1 109	1 719
Inköp	2 982	137	3 119
Avskrivningar	-	-236	-236
Utgående redovisat värde	3 592	1 009	4 601
Per 31 december 2011			
Anskaffningsvärde	3 592	2 185	5 777
Ackumulerade avskrivningar	-	-1 175	-1 175
Redovisat värde	3 592	1 009	4 601

NOT 18 ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Koncernen	2011	2010
Per 1 januari	149 434	138 299
Anskaffning av intresseföretag	3 012	-
Resultatandel	7 865	11 145
Per 31 december	160 311	149 434

Moderföretaget	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	22 997	22 997
Utgående redovisat värde	22 997	22 997

Koncernens och moderföretagets andel av resultatet i de viktigaste intresseföretagen, vilka alla är onoterade, och dess andel av tillgångar och skulder är som följer:

2010	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Ägarandel %
Swerea AB	Sverige	479 357	227 294	443 314	16 278	47,30%
Innventia AB	Sverige	229 115	116 718	335 474	4 566	29,00%

2011	Registrerings-land	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Ägarandel %
Swerea AB	Sverige	527 658	254 099	472 045	21 653	47,30%
Innventia AB	Sverige	234 644	129 173	333 341	-6 832	29,00%

NOT 19 FINANSIELLA TILLGÅNGAR SOM KAN SÄLJAS

Koncernen	2011	2010
Per 1 januari	1 403	1 366
Köp	3	25
Försäljningar	-188	-5
Omklassificering	-126	17
Per 31 december	1 092	1 403

Finansiella tillgångar som kan säljas avser innehav i onoterade företag vars verkliga värde inte har kunnat beräknas på ett tillförlitligt sätt. Innehaven värderas därmed till anskaffningsvärde minus eventuella nedskrivningar.

NOT 20 UPPSKJUTEN SKATT

Koncernen	2011	2010
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	-1 970	-2 412
Uppskjuten skatteintäkt avseende temporära skillnader	240	233
Summa uppskjuten skatt i resultaträkningen	-1 730	-2 179

Uppskjutna skattefordringar och – skulder fördelas enligt följande:

Koncernen	2011	2010
Uppskjutna skattefordringar		
Uppskjutna skattefordringar som ska utnyttjas efter mer än 12 månader	4 127	5 588
Summa uppskjutna skattefordringar	4 127	5 588
Uppskjutna skatteskulder		
Uppskjutna skatteskulder som ska utnyttjas efter mer än 12 månader	7 737	7 631
Summa uppskjutna skatteskulder	7 737	7 631
Uppskjutna skatteskulder (netto)	-3 610	-2 043

Förändring i uppskjutna skattefordringar och – skulder under året, utan hänsyn tagen till kvittningar som gjorts inom samma skatterättsliga jurisdiktion, framgår nedan:

Koncernen	2011	2010
Uppskjutna skatteskulder		
Avskrivningar utöver plan	509	-256
Periodiseringsfond	85	-
Övrigt	-	54
Summa uppskjutna skatteskulder	594	-202

Uppskjutna skatteskulder i koncernen avser obeskattade reserver. Uppskjuten skatteskuld i obeskattade reserver löses upp i samband med förändring av värdet av obeskattade reserver i de i koncernen ingående bolagen.

Koncernen	2011	2010
Uppskjutna skattefordringar		
Skattemässigt värde av underskottsavdrag	-1 461	-1 993
Summa uppskjutna skattefordringar	-1 461	-1 993

Uppskjutna skattefordringar i koncernen avser underskottsavdrag. Uppskjuten skattefordran löses upp i samband med förändring av värdet av underskottsavdrag i de i koncernen ingående bolagen.

NOT 21 ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderföretaget	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	434 446	434 446
Utgående redovisat värde	434 446	434 446

Moderföretaget innehar andelar i följande dotterföretag:

Namn	Organisations-nummer	Säte	Kapital-andel	Antal andelar	Redovisat värde 2011	Redovisat värde 2010
Swedish ICT Research AB	556668-2976	Stockholm	60%	600	5 170	5 170
SICS AB	556587-0119	Stockholm				
IT-forskningsinstitutet Viktoria AB	556542-4339	Göteborg				
The Interactive Institute II AB	556557-3077	Stockholm				
Acreo AB	556534-9007	Stockholm				
Imego AB	556564-6865	Göteborg				
Svenska IT-institutet SITI AB	556539-5448	Stockholm				
SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB	556464-6874	Borås	100%	364 000	429 276	429 276
SITAC AB	556469-0120	Karlskrona				
SMP Svensk Maskinprovning AB	556529-6836	Uppsala				
AB Tråtek, Institutet för tråteknisk forskning	556196-9204	Stockholm				
SIK – Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB	556536-9369	Göteborg				
YKI - Ytkemiska Institutet AB	556558-0338	Stockholm				
CBI Betonginstitutet AB	556352-5699	Stockholm				
Glafo AB	556111-6855	Växjö				
JTI - Institutet för jordbruks- och miljöteknik AB	556772-8026	Uppsala				

Rösträttsandelarna överensstämmer med kapitalandelarna.

NOT 22 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Koncernen	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	409	1 294
Årets nedskrivning	-	-692
Årets försäljningar	-113	-193
Utgående redovisat värde	297	409

Moderföretaget	2011	2010
Ingående anskaffningsvärde	152	265
Årets förändring	-113	-113
Utgående redovisat värde	39	152

Andra långfristiga fordringar i koncernen och moderföretaget avser en kapitalförsäkring. Ingen av de andra långfristiga fordringarna är förfallen till betalning eller i behov av nedskrivning. Koncernen har inte omklassificerat några andra långfristiga fordringar som värderats till upplupet anskaffningsvärde, till tillgångar som värderas till verkligt värde, under 2011 eller 2010. Den maximala exponeringen för kreditrisk utgörs per balansdagen av det redovisade värdet i balansräkningen.

NOT 23 FINANSIELLA INSTRUMENT PER KATEGORI

Koncernen 2011-12-31	Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kundfordringar	Summa
Tillgångar i balansräkningen				
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	1 092	-	1 092
Andra långfristiga fordringar	-	-	297	297
Kundfordringar	-	-	243 823	243 823
Övriga fordringar	-	-	9 658	9 658
Upplupna intäkter	-	-	93 594	93 594
Likvida medel	442 033	-	-	442 033
Summa	442 033	1 092	347 372	790 497

Koncernen 2011-12-31	Övriga finansiella skulder	Summa
Skulder i balansräkningen		
Leverantörsskulder	90 419	90 419
Övriga skulder	65 061	65 061
Summa	155 480	155 480

Koncernen 2010-12-31	Finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	Finansiella tillgångar som kan säljas	Lånefordringar och kundfordringar	Summa
Tillgångar i balansräkningen				
Finansiella tillgångar som kan säljas	-	1 403	-	1 403
Andra långfristiga fordringar	-	-	409	409
Kundfordringar	-	-	238 053	238 053
Övriga fordringar	-	-	4 644	4 644
Upplupna intäkter	-	-	138 110	138 110
Likvida medel	449 282	-	-	449 282
Summa	449 282	1 403	381 216	831 901

Koncernen 2010-12-31	Övriga finansiella skulder	Summa
Skulder i balansräkningen		
Leverantörsskulder	72 231	72 231
Övriga skulder	65 692	65 692
Summa	137 923	137 923

Moderföretaget

Moderföretagets finansiella tillgångar består huvudsakligen av andelar i koncernföretag och intresseföretag, vilka redovisas till anskaffningsvärde.

Moderföretagets finansiella skulder består av leverantörsskulder och övriga kortfristiga skulder vilka redovisas till anskaffningsvärde.

NOT 24 VARULAGER

Koncernen	2011	2010
Råvaror och förnödenheter	7 309	5 895
Varor under tillverkning	2 686	1 474
Färdiga varor	3 088	2 785
Summa	13 083	10 154

NOT 25 KUNDFORDRINGAR

Koncernen	2011	2010
Kundfordringar	244 887	239 637
Minus: reservering för osäkra fordringar	-1 064	-1 585
Kundfordringar – netto	243 823	238 052

Per den 31 december 2011 uppgick fullgoda kundfordringar till 243 823 (238 052) tkr. Per den 31 december 2011 var kundfordringar uppgående till 41 927 (32 872) tkr förfallna men utan att något nedskrivningsbehov ansågs föreligga. De förfallna fordringarna avser ett antal kunder vilka tidigare inte haft några betalningssvårigheter.

Åldersanalysen av dessa kundfordringar framgår nedan:

	2011	2010
Mindre än 3 månader	33 465	29 698
3 till 6 månader	8 462	3 174
Summa förfallna kundfordringar	41 927	32 872

Reserven för osäkra kundfordringar uppgick till 826 (1 585) tkr per den 31 december 2011. De individuellt bedömda fordringarna där nedskrivningsbehov föreligger avser i huvudsak ett antal oberoende kunder där trots inkassoåtgärder någon betalning inte influtit. Någon enskild särskild orsak till att osäkerhet i fordringarna uppstått kan inte identifieras. Bedömning har gjorts att en del av fordringarna förväntas kunna återvinnas. Åldersanalysen av dessa är som följer:

	2011	2010
3 till 6 månader	142	463
Mer än 6 månader	684	1 122
Summa nedskrivna kundfordringar	826	1 585

Förändringar i reserven för osäkra kundfordringar är som följer:

	2011	2010
Per 1 januari	1 541	1 509
Reservering för osäkra fordringar	-715	-11
Per 31 december	826	1 498

Avsättningar till respektive återföringar av reserver för osäkra kundfordringar ingår i posten Externa kostnader i resultaträkningen. Den maximala exponeringen för kreditrisk per balansdagen är det redovisade värdet för kundfordringar enligt ovan. Några säkerheter eller andra garantier för de på balansdagen utestående kundfordringarna finns ej.

NOT 26 ÖVRIGA FORDRINGAR

Koncernen	2011	2010
Fordringar hos intresseföretag	5 984	-
Momsfordran	2 282	2 432
Övriga poster	1 392	2 212
Koncernen totalt	9 658	4 644

Moderföretaget	2011	2010
Övriga poster	60	-
Moderföretaget totalt	60	0

NOT 27 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

Koncernen	2011	2010
Pågående arbeten	77 379	-
Upparbetade ej fakturerade intäkter	93 594	138 110
Förutbetalda lokalhyror	11 822	11 949
Förutbetalda licensavgifter	1 102	-
Övriga poster	13 128	14 925
Koncernen totalt	197 025	164 984

Moderföretaget	2011	2010
Förutbetald försäkring	12	37
Förutbetalda utbildningskostnader	-	34
Förutbetald leasing	8	4
Övriga poster	762	102
Moderföretaget totalt	782	177

NOT 28 LIKVIDA MEDEL/KASSA OCH BANK

I likvida medel i balansräkningen och kassaflödesanalysen ingår följande poster:

Koncernen	2011	2010
Kassa och bank	315 926	305 591
Kortfristiga bankplaceringar	126 108	143 691
Koncernen totalt	442 034	449 282

Moderföretaget	2011	2010
Kassa och bank	2 472	10 711
Kortfristiga bankplaceringar	6 052	-
Moderföretaget totalt	8 524	10 711

NOT 29 PENSIONSFRÖPLIKTELSE

Koncernen	2011	2010
Pensionsförmåner förmånsbestämda	26 596	26 490
Summa balansräkningen	26 596	26 490

Koncernen	2011	2010
Redovisning i resultaträkningen avseende:		
Kostnader för förmånsbestämda pensionsplaner	3 267	99
Kostnader för övriga planer	1 877	90 865
Summa resultaträkningen	5 144	90 964

Förmånsbestämda pensionsplaner

Inom koncernen finns ett flertal förmånsbestämda pensionsplaner där de anställda har rätt till ersättning efter avslutad anställning baserat på slutlön och tjänstgöringstid.

Pensionsförsäkring i Alecta

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggs genom en försäkring i Alecta. Enligt ett uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 3, är detta en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. För räkenskapsåret 2011 och 2010 har koncernen inte haft tillgång till sådan information som gör det möjligt att redovisa denna plan som en förmånsbestämd plan. Pensionsplanen enligt ITP som tryggs genom en försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 30 535 (34 567) tkr. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Den sista september 2011 respektive vid utgången av 2010 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 113 (146) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsantaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19.

Koncernen	2011	2010
Nuvärdet av ofonderade förpliktelser	26 596	26 490
Skuld i balansräkningen	26 596	26 490

Förändringen i den förmånsbestämda förpliktelsern under året är följande

Koncernen	2011	2010
Vid årets början	26 490	29 624
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år:		
Räntekostnader	1 189	1 390
Aktuariella förluster(+)/vinster(-)	1 877	-1 497
Utbetalda ersättningar	-2 631	-3 027
Vid årets slut	26 925	26 490

De belopp som redovisas i resultaträkningen avseende förmånsbestämda planer är följande:

Koncernen	2011	2010
Kostnader för tjänstgöring under innevarande år:		
Räntekostnader	1 189	1 390
Aktuariella nettoförluster	1 877	-1 497
Summa, ingår i personalkostnader	3 066	-107

De viktigaste aktuariella antaganden som användes var följande:

Koncernen	2011	2010
Diskonteringsränta, %	3,3-3,9	3,4-4,0
Framtida löneökningar, %	3,5	3,5
Framtida pensionsökningar, %	3	3

NOT 30 AKTIEKAPITAL OCH ÖVRIGT TILLSKJUTET KAPITAL

	Antal aktier	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Summa
Per 31 december	16 470	1 647	428 129	429 776

Balanserna har inte förändrats sedan 1 januari 2010 varför inga jämförelsesiffror presenteras. Kvotvärdet för aktien är 100 kr.

NOT 31 AKTIERELATERADE ERSÄTTNINGAR

Under not 9 kan läsas mer om incitamentsprogrammet.

Förändringar i antalet utestående personaloptioner och deras lösenpris är som följer:

Koncernen	2011		2010	
	Lösenpris i kr per aktie	Personaloptioner (tusental)	Lösenpris i kr per aktie	Personaloptioner (tusental)
Per 1 januari	125	39,5	125	39,5
Per 31 december		39,5		39,5

Något utnyttjande av tilldelade optioner har inte skett under 2011 eller 2010.

Utestående personaloptioner vid årets slut har förfallodatum 2013-11-03.

Det vägda genomsnittliga verkliga värdet för optioner som tilldelades under 2009 har fastställts med hjälp av Black-Scholes värderingsmodell. Viktiga indata i modellen var bedömt vägt genomsnittligt aktievärde på tilldelningsdagen, lösenpris, volatilitet, förväntad utdelning, förväntad löptid på optionerna på 4 år och årlig riskfri ränta på 2,6 %. Volatiliteten är satt till 30 % i kalkylen. Mot bakgrund av att de anställda har betalat marknadsmässig premie för optionerna har ingen kostnad uppstått i bolaget.

NOT 32 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	2011	2010
Koncernen	Garantier	Garantier
Per 1 januari		
Redovisat i resultaträkningen:	15	560
– återförda outnyttjade belopp	-15	-545
Per 31 december	0	15

Avsättningarna består av:

	2011	2010
Kortfristig del	-	15
Summa	0	15

Avser garantiavsättning för detektorer.

NOT 33 ÖVRIGA SKULDER

Koncernen	2011	2010
Löneskatt	13 821	-
Personalens källskatt	12 010	-
Sociala avgifter	11 932	-
Momsskuld	13 242	16 529
Medel för omstrukturering	1 211	2 663
Kvarstående medel	2 600	2 600
Övriga poster	10 245	43 900
Koncernen totalt	65 061	65 692

Moderföretaget	2011	2010
Medel för omstrukturering	1 211	2 663
Kvarstående medel	2 600	2 600
Övriga poster	324	247
Moderföretaget totalt	4 135	5 510

NOT 34 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

Koncernen	2011	2010
Förutbetalda intäkter	906	1 036
Personalrelaterade poster	80 105	68 835
Förutbetalda projektbidrag	87 352	89 380
Övriga poster	8 059	11 350
Koncernen totalt	176 423	170 601

Moderföretaget	2011	2010
Personalrelaterade poster	900	783
Övriga poster	308	907
Moderföretaget totalt	1 208	1 690

NOT 35 STÄLLDA SÄKERHETER

Koncernen	2011	2010
Fastighetsinteckningar	45 000	45 000
Koncernen totalt	45 000	45 000

Moderföretaget	2011	2010
Moderföretaget	Inga	Inga

NOT 36 ANSVARSFÖRBINDELSER

Koncernen	2011	2010
Koncernen totalt	Inga	Inga

Moderföretaget	2011	2010
Moderföretaget totalt	Inga	Inga

NOT 37 ÅTAGANDEN**Investeringsåtaganden****Åtaganden avseende operationell leasing**

Koncernen och moderföretaget leasar olika typer av fordon, maskiner och kontorsutrustning enligt uppsägningsbara/ej uppsägningsbara operationella leasingavtal.

Framtida leasingavgifter för icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller till betalning enligt följande:

Koncernen	2011	2010
Inom ett år	3 415	3 028
Senare än ett men inom fem år	3 123	4 095
Koncernen totalt	6 538	7 123

Kostnader för operationell leasing i koncernen har under räkenskapsåret uppgått till 3 335 (2 146) tkr.

Moderföretaget	2011	2010
Inom ett år	104	94
Senare än ett men inom fem år	39	130
Moderföretaget totalt	143	224

Kostnader för operationell leasing i moderföretaget har under räkenskapsåret uppgått till 121 (129) tkr

NOT 38 ÖVRIGA EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER

Koncernen	2011	2010
Resultatandel från Intresseföretag	-7 865	-11 145
Avsättningar	90	-3 678
Övrigt	314	2 797
Koncernen totalt	-7 461	-12 026

Moderföretaget	2011	2010
Avsättning	-141	-141
Övrigt	63	65
Moderföretaget totalt	-78	-76

NOT 39 TRANSAKTIONER MED NÄRSTÅENDE

Staten äger 100 % av moderföretagets aktier och har bestämmande inflytande över koncernen. Andra närstående parter är samtliga personer i styrelsen för moderföretaget och företagsledningen.

Följande transaktioner har skett med närstående:

Ersättning till ledande befattningshavare

Ledande befattningshavare har erhållit följande ersättningar:

	2011	2010
Löner och andra kortfristiga ersättningar	2 357	2 437
Summa	2 357	2 437

Riktlinjer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Utöver styrelse- och utskottsarvode har Yngve Stade erhållit arvode för särskilt uppdrag som ordförande i valberedningen för SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut AB med 52 800 kr. Del av ersättningen avser 2010 men har utbetalats 2011.

Till ledningen har bolagsstämman beslutat om följande riktlinjer avseende ersättning.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension.

Med andra ledande befattningshavare avses den person som tillsammans med verkställande direktören utgör koncernledningen.

Koncernledningens sammansättning, består av verkställande direktör Peter Holmstedt och fram till mars 2010 av vice verkställande direktör Mats Bergh.

Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår som del av den totala ersättningen. Med övriga förmåner avses bilförmån.

Ersättning och övriga förmåner 2011

Namn	Lön, RU- och styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Yngve Stade, styrelsens ordförande	176 333	-	-	176 333
Lars Erik Fredriksson, styrelseledamot	-	-	-	0
Thomas Johannesson, styrelseledamot	69 000	-	-	69 000
Anna Hultin Stigenberg, styrelseledamot	49 000	-	-	49 000
Pia Sandvik Wiklund, styrelseledamot	49 000	-	-	49 000
Marie Westrin, styrelseledamot	33 333	-	-	33 333
Madeleine Cæsar, styrelseledamot	15 667	-	-	15 667
Peter Holmstedt, verkställande direktör	1 964 800	63 998	589 966	2 618 764
Summa	2 356 933	63 998	589 966	3 010 897

Ersättning och övriga förmåner 2010

Namn	Lön, RU- och styrelsearvode	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa
Yngve Stade, styrelsens ordförande	164 200	-	-	164 200
Lars Erik Fredriksson, styrelseledamot	-	-	-	0
Thomas Johannesson, styrelseledamot	60 333	-	-	60 333
Anna Hultin Stigenberg, styrelseledamot	47 000	-	-	47 000
Pia Sandvik Wiklund, styrelseledamot	47 000	-	-	47 000
Madeleine Cæsar, styrelseledamot	53 667	-	-	53 667
Christer Berggren, styrelseledamot	22 333	-	-	22 333
Peter Holmstedt, verkställande direktör	1 792 880	61 624	553 508	2 408 012
Mats Bergh, vice verkställande direktör	249 600	-	89 060	338 660
Summa	2 437 013	61 624	642 568	3 141 205

NOT 40 HÄNDELSER EFTER BALANSDAGEN

Inga väsentliga händelser efter balansdagen.

Koncernens resultat- och balansräkningar kommer att föreläggas årsstämman 2012-04-24 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderföretagets ställning och resultat.

Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderföretaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderföretagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderföretaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm 2012-03-16

Yngve Stade
Styrelseordförande

Peter Holmstedt
Verkställande direktör

Lars Erik Fredriksson
Styrelseledamot

Anna Hultin Stigenberg
Styrelseledamot

Thomas Johannesson
Styrelseledamot

Pia Sandvik Wiklund
Styrelseledamot

Marie Westrin
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats 2012-03-16
PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i RISE Research Institutes of Sweden Holding AB, org.nr 556179-8520

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen
Vi har reviderat årsredovisningen och koncernredovisningen för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB för år 2011. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 104-145.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt internationella redovisningsstandarder IFRS, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar
Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen, och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med

årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2011 och av dess resultat och kassaflöden enligt internationella redovisningsstandarder, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även reviderat förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för RISE Research Institutes of Sweden Holding AB för år 2011.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar
Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 16 mars 2012
PricewaterhouseCoopers AB

Olof Enerbäck
Auktoriserad revisor

RISE Research Institutes of Sweden Holding AB
Box 3072, 103 61 Stockholm
Besök Mäster Samuelsgatan 60
Tel 08-56 64 82 50
info@ri.se
www.ri.se